



Najtežje je (bo) vladati

Pred dnevi je nek slovenski politični voditelj izjavil, da on priznava samo tako imenovano aktivno bazo, torej ljudi, ki sodelujejo v političnem življenju zvez, stranke, združenja itd. Zanimivo je, da je to izjavil funkcionar, ki ga na mesto, od koder zdaj to govoriti, ni izvolila takšna baza, kakršno zdaj on edino priznava. Izvoljen je bil posredno, od zgoraj navzvod, večina ljudi in tudi članov njegove organizacije se je na njegovo ime in priimek navdala še po daljšem času.

Pred bližnjimi volitvami v Sloveniji, na katerih bodo lahko prvič nastopale tudi politične skupine, ki niso včlanjene v SZDL, je vprašanje vpliva navadnih članov strank in združenj na odločitev v vrhovih še toliko bolj aktualno. Zdi se namreč, da ravno na novo nastale stranke najmanj dajo na mnenje svojega članstva, oziroma za to mnenje večinoma sploh ne sprašujejo. Glavna preokupacija novih voditeljev večjih ali manjših delov slovenskega naroda je boj za oblast.

Toda ene in druge (torej o ZKS in SZDL) bi se lahko sloven-

ski novostrankarji lahko tudi kaj naučili. Morali bi recimo vsaj za nazaj (če že nočelo za vnaprej) preverjati odločitve vrha med članstvom. Gojiti in utrditi institucijo base, saj so navadni člani običajno najbolj fanatični vojsčaki in zagovorniki idej. Članstvo bi moralo dobiti v roke program, ki bi bil boljši od konkurenčnih programov, če pa so programi identični ali skoraj identični, bi kazalo stranki, ki želi del oblasti, razdelati določeno za vse Slovence važno poglavje. Ne nazadnje bi se morale nove stranke znebiti ljudi, ki najbolj na vrhu kompromitirajo in poneumljajo običajno pozitivna prizadevanja gi-

bant.

Predvsem pa bi se moral slovenski novostrankarji zavedati, da je ZK Slovenije postala pametna, spretna, taktična in ljudska šele tedaj, ko so ji pod nogami začeli odpirati prepadi. Za obstanek na oblasti je bila pripravljena ponuditi celo sestop z oblasti. Koliko pamet, spretnosti in ne nazadnje odprtih kart do strankarskih partnerjev in do svojega članstva bi morali imeti šele tisti, ki so naredili komaj prvi korak k mizi, za katero se bo mogoče delita oblast in imenu ljudstva. In pri tem sama osvojitev oblasti ni najtežja naloga. Najtežje je, oziroma bo vladati.

M. BAUER

V >>Stolih<< napovedujejo stavko

Vrsta zahtev stavkovnega odbora v Obratu stoli I Straža — Napovedana stavka resna nevarnost za izgubo trga in za pravo katastrofo dela Novolesa

STRAŽA — Novomeška občinska skupščina je 6. oktobra sprejela predlog za uvedbo ukrepov družbenega varstva v Novolesovem tozdu Finalna predelava lesa. 5. oktobra se je v Straži sestal izvršilni odbor sindikata Obrata stoli I (ki je v sestavi tega tozda), da je »zaradi težkega stanja obrata in delavcev v njem« oblikoval stavkovni odbor in zahteve delavcev. Uresničene naj bi bile v tem tednu, in nasprotnevno za ponedeljek, 23. oktober, napovedujejo v tem obratu stavko vse, dokler zahteve ne bodo uresničene.

Stavkovni odbor zahteva, da se ugotovi pojimenska odgovornost vseh vodilnih in vodstvenih delavcev v bivšem tozdu TDP, sedaj Obrat stoli I, in vodstva delovne organizacije, ki da so obrat stolov in sponih pretežni del tozda finalna predelava lesa pripeljali v katastrofalni položaj. Zahteva stodostopno povečanje osebnih dohodkov in sprememb sistema nagrjevanja v Novolesu, uvedbo družbenega varstva za cel Novoles, zmanjšanje režije v delovni skupnosti za 30 do 40 odstotkov. Odbor je podprt (z ukrepi družbenega varstva

odstavljenega) v. d. direktorja tozda, njegov kolegij, v. d. vodjo Obrata stoli I in zahteva, da se jim omogoči nadaljnje delo. Ena od zahtev je ustavitev odpuščanja delavcev iz obrata ob vprašanju, zakaj tak ukrep ne velja za delovno skupnost. Zahteva tudi kadrovske okrepitev obrata stoli I, analizo kadrovske politike na ravni delovne organizacije od 1986 naprej, zagotovitev mesečnega informiranja o poslovanju obrata, obnavljanje pobude za nezaupnico in odpoklic direktorja Novolesa Vilija Pavliča in njegovega namestnika Igorja Vizjaka na delavskem svetu in sindikatu tozda in delovne organizacije. Zahteva tudi, da tozdo dobri vse funkcije podjetja od razvoja do finančnega kadrovanja, pa prenehane sodelovanja s Tehničnim centrom za drov iz Zagreba. Povejmo še, da je še pred tem sestankom takoj po sprejetju pobude za družbeno varstvo na Novolesovih sindikalnih konferencih 20. septembra začelo po tozdu krožiti pisemo o nezaupnici direktorju Pavliču in namestniku Vizjaku, podpisano z »delavci«, ki ga je naknadno podpisalo večje število zaposlenih v obratu.

Zakaj ukrep družbenega varstva v tozdu FPL, smo že obširnejše poročali,

dejansko naj bi šlo še za en poskus rešitve te proizvodnje, ki se od leta 1985 ne more počibrati iz izgube. Da bi se to zgodilo, tudi znatnaj tovarne ni bilo narejeno dovolj, ker je reklo na občinski skupščini 6. oktobra Vili Pavlič. In njegov komentar na zahteve stavkovnega odbora Obrata stoli I in napovedano stavko? »V teh zahtevah je kup pavšalnih ocen, na vse bom v razgovoru z delavci in stavkovnimi odborom odgovoril z argumenti in dokumenti. Gre za očitno branjenje pozicij, da se nikomur ne bi nič zgodilo. Delavce pa je očitno lahko zmanipulirati. Dejstvo je, da finalna predelava lesa v Novolesu naredi za 30 do 40 odstotkov manj kot podobna slovenska industrija in da je v tovarno nujno treba vpeljati industrijski red, sicer ni rešitve. Sedaj se pogovarjam z začasnim kolektivnim organom, kar je treba razčistiti za nazaj, in to tudi bomo. Trenutno proizvodnja teče normalno oz. z občasnimi zastoji zaradi težav v preskrbi s surovinami. Programe, ki se ne pokrivajo, smo reducirali, delavci so prepraznjeni ali na prisilem dopustu. Ni lahko, a drugače ne gre. Ce bodo štrajkali, lahko izgubimo trg. Potem bodo lahko štrajkali celo prihodnje leto, ker ne bo dela. Imamo trajne poslovne povzave, posiljke morajo ven točno, posebno je to pomembno sedaj za predbožično prodajo. Da bi kaj teh izdelkov prodali doma, je zaman upati,« je kratki in jasen Pavlič.

Z. L.-D.

PRAZNIK KS KOSTANJEVICA

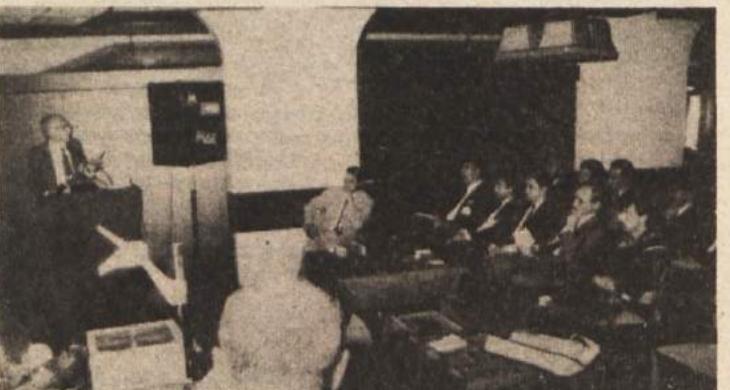
KOSTANJEVICA — V počastitev praznika KS Kostanjevica bodo v petek, 20. oktobra, ob 16. uri odprli jarmarski dom Martina Bolteza. Ob tej priložnosti bodo jamarji počastili 20-letnico kluba jamarjev, 25-letnico jamarstva v Kostanjevici in 100-letnico organiziranega jamarstva v Sloveniji. V soboto, 21. oktobra, ob 11. uri žalna slovesnost ob skupnem grobu talcev, ob 13. uri pa bo slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti in podelitev priznanj. 22. oktobra bo veslaška regata, 29. oktobra pa tek po ulicah dolenjskih Benetk.

no je prevzel v finančnem razsulu — toda med delavci, ki jim niso bili všeč nekateri njegovi ukrepi za utrditev delovne discipline, nikoli ni imel prave podpore. Oporekali so mu tudi prepogosta potovanja v tujino, zlasti v ZDA; dejstvo, da je prav v njegovem mandatu začel Marles izvajati svoje montažne hiše čez lužo, ni utisalo teh pripomb. Ko tudi pravih poslovnih uspehov ni bilo, se je seveda na direktorju vse zlomilo. Ker pa nesreča nikoli ne pride sama, je bila proti njemu vložena tudi ovadba, da je (Marlesovo) montažno hišo dobil po veliko nižji ceni od tržne. Postopek v zvezi s tem še teče.

In tako bi morebiti mariborska javnost na Lukiča že pozabila, če ne bi pred kratkim domači tisk objavil novice, da je postal direktor Šipadove tovarne montažnih hiš v Illžišu. Najbrž nititi to ne bi zbulilo kakšnih posebnih komentarjev, če ne bi bilo v novici rečeno, da so v Šipadu sprejeli vse pogoje, ki jih je postavil nekdanji direktor njun konkurenčne tovarne, med drugim tistega o 3000 zahodnonemških markah mesečne plače! Očitno so sarajevski firmi imeli veliko boljše mnenje o Lukičevi strokovnosti kot v Mariboru.

Seveda je prezgodaj napovedati, ali se bo takšna poteza Šipadu obrestovala, znano je le, da novi direktor že na veliko sklepa nove posle, pretežno v tujini, kjer ima še Marlesovih časov veliko dobrobiti zvez. Znano pa je tudi, da tudi po Lukičevem odhodu v Marlesu nič boje, nasprotno, najbrž se ne bo več mogel izogniti vsaj delnemu stečaju. Medtem pa so trije njegovi bivši delavci v nekdajnji prostorji mariborske univerzitetne knjižnice oprli prvi zasebni salon pohištva!

MILAN PREDAN



STROKOVNO SREČANJE V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH — Slovenski in italijanski kardiologji iz območja, ki ga pokriva skupnost Alpe-Jadran, so se v soboto, 14. oktobra, zbrali v tukajnjem hotelu na tradicionalnem strokovnem srečanju, ki ga izmenično prireja vsake dve ali tri leta kardiološka sekcija pri Slovenskem zdravniškem društvu oziroma sorodni italijanski sekciji. Tokrat so medse povabili še goste iz drugih delov Jugoslavije in iz Avstrije, tako da se jih je zbralo blizu sto. Tradicija strokovnih in tovarniških srečanj italijanskih in slovenskih kardiologov je stara več kot dvajset let, razvila pa se je iz sodelovanja med našimi in tržaškimi kardiologi. Strokovni del tokratnega srečanja je bil posvečen problematiki odpovedi srca. Problem so obdelali v dveh sklopih: v prvem so številni predavatelji nanizali spoznanja iz patologije in diagnostike odpovedi srca, v drugem pa so se lotili problematike zdravljenja. Pokrovitelj srečanja je bila novomeška »Krka« v sodelovanju z banjaluško Medicinsko elektroniko, podpora pa so ga še druga podjetja iz Slovenije in Italije. (M. Markelj)

Končan remont JE

Jedrsko elektrarno vključili v ponedeljek

KRŠKO — Redni letni remont JE Krško, ki ga so začeli septembra, je bil zaključen pretekli teden. Kot so načrtovali v krški nuklearki, bo elektrarna spet sinhronizirana v omrežje ta ponedeljek ali torek.

V okviru rednega remonta so letos zamenjali tretjino (40) gorilnih elementov. Obnovili so oba parogeneratorja, večja obnovitvena dela pa so bila opravljena tudi na sekundarnem delu elektrarne. Zamenjali so okoli 100 ventilov, 100 črpalk in več drugih delov, tako da je bil ta remont v resnici temeljni. Pri delih je sodelovalo 700 delavcev 20 domačih in nekaj tujih tvrdk.

Letoski remont, ki naj bi zadostoval za 12-mesečno redno delovanje JE Krško, je pokazal, da bo treba pri naslednjih obnovah zamenjati tudi nekatere večje naprave. To bo seveda tehnično in finančno zahteven projekt, poceni pa ni bil niti letoski remont: stal je celih 36,6 milijona dolarjev, samo gorivo s carino vred pa je bilo 27 milijonov dolarjev.

Dosti manj Nemcev
Kako poslujejo Terme

CATEŽ — V Termah so do septembra našeli nekaj nad 272 tisoč prenočitev, kar je za 1 odst. več kot lan in za 3 odst. manj, kot so planirali. Direktor Borut Mokrovčič ocenjuje, da je sezona glede na lansko leto uspešna, da pa ciljni uresničeni. V hotelu Terme so imeli četrtnino tujev, v Mokricah pa celo 27 odst. Presenetili jih izpad Nemcev v kampu. Vzroke za tak preobrat vidijo v močni propagandi proti Jugoslaviji zaradi njenih političnih nestabilnosti in v organizirani kampanji proti sončenju, ki tem so se na široko razpisala vsa javna občila, od resnih časopisov in revij do publikacij za zabavo in prosti čas.

Poslovni rezultati za osemsečno obdobje so v Termah solidni. Dosegli so jih z boljšo organizacijo, s prenašanjem novega znanja v prakso in z upoštevanjem inovativnih predlogov. Znajajo jim še zelo manjka, predvsem obvladovanja organizacije dela in tuhjih jezikov.

Po osebnih dohodkih niso več na repu, ampak pri vrhu, vsaj v brežiški občini. Zadnje tri meseca so uveljavili stimulativno nagrjevanje, več plače za boljše delo. Razmerje med najnizjimi in najvišjimi prejemki so povečali na 1:5. Istočasno vpeljujejo po potrebi deljen delovni čas in osebno odgovornost pri vsakem delu.

J. T.

• Naveličali smo se delati stvari, ki so pomembne za zgodovino. Čas je, da končno storimo nekaj, kar je pomembno za nas, takoj in zdaj. (Iz programa ZSMS)

TUDI NEPOKLICNA PREDSEDNICA VLADE?

SEVNICA — »Zaradi bližajočega se konca mandata sedanju sestavu izvršnega sveta skupščine občine Sevnica sem do odločila, da se zaposlim v Inpletu na Brezovem, «je med drugim zapisala Marija Jazbec, sedanja predsednica IS SO Sevnica v prošnji občinski skupščini, ki bo zasedala 25. oktobra, da bi s 1. januarjem 1990 omogočila nepoklicno opravljanje sedanja funkcije vse do izteka sedanjega mandata, to je do aprila 1990. Za tak predlog se je Jazbecova odločila, ker je predsedstvo SO Sevnica ocenilo, da do navedenega roka ne bo mogoče zagotoviti ustrezne kadrovske nadomestitve za prevzem navedene funkcije, toda pod pogoj, ki bi ji omogočali poklicno opravljanje nove funkcije v Inpletu. (Mimogrede, že dolgo je tega, odkar je znano, da naj bi Jazbecova zamenjala sedanjega direktorja Edvarda Žbogarja). Tak predlog predsednice vlade podpira tudi komisija za volitve in kadrovske zadeve. Bev sevniška občina po nepoklicni županji dobila še tako predsednico vlade?

Naša anketa

Informacije kot kruh?

Časi so v Jugoslaviji resnično težki skoraj za vse, dobro gre le izbrancem in spretnežem, ki jim dirajoča inflacija ne more do živega. Zivljenski stroški so bili septembra preko 1.200 odstotkov višji kot pred letom, jasno je, da so se večini plače zvišale v tem času mnogo manj, pa na statistika govori, kar hoče. Zaradi takšnih razmer v prenemateri hiši ne samo dvakrat premislijo, za kaj dat vse bolj borne denarje. Tako premisli in odrekajo že občutijo tudi pretrajalcic, najprej živiljenjsko manj nujnih izdelkov. Na tej lastvi različni ljudje postavljajo informacije različno visoko, mnogim so največ kot kruh, posebno v teh zapletenih časih, drugim manj. Sredstva javnega obveščanja to občutijo, na katerih se manjšajo, verjetno je v delno boljšem položaju RTV, ki ima kot medij določeno prednost pred tiskom. Dolenjski list se v nemogučem vrtinu naraščajočim stroškov še bolj kot drugi trudi, da bi s povečevanjem cene in naročnine bralcev ne prisili k temu, da bi se odrekli tem informacijam. To dokazujejo vse primerjave cene z njemu podobnimi časopisi v Sloveniji, saj je med njimi daleč najcenejši, (naročnina za Kmečki glas je npr. samo v zadnjem četrletju le nekaj manj kot za Dolnjence v tem času in zadnjim doplačilom vred), da o revijah sploh ne govorimo.

MARTA URBANČ, medicinska sestra v novomeški Bolnišnici: »Imam naročen Dolenjski list, Nedeljski dnevnik, plačujem RTV naročnino, občasno pa prebiram tudi Jano. To je v glavnem vse obveščanje, za katerega plačujem in priznati moram, da postajajo stroški že kar preveliki. Če bi se moral čeemu odpovedati, bi se verjetno TV najprej, saj je naročnina najdražja, daje pa vse manj. Vsekakor bi se Doljenec odpovedala nadzadnje, saj je naš in dovolj informativen.«



VILI PUNČUH, vodja oddelka v Iskr, Kostanjevica: »Ker želim živeti v času in prostoru, redno berem številne časnike in revije: Delo, Mladino, Danas, Teorija in prakso, Dolenjski list itd. Seveda pa me močno zanimalo vse več velja in sedaj komaj zmorem vse stroške, tako da je moja plača zaradi tega močno načeta. Vendar pa bom informacijo opovedal nadzadnje, kaj posebej v tem času je pomembno, da smo vsi dobro informirani.«

ANTON CIZELJ, kmetovalec s Piršenbrega: »Zelo rad berem in bojim se, da si tega kmalu ne bom mogel več privoščiti. Ravnomak sem v Brežicah kupil Dolenjski list, doma sem naročen na Kmečki glas, Družino in Ognjišče. Če se bo naročnina višala, bomo morali časopise odpovedati. Ne bo mi vseeno. Tako daleč so nas pripeljali drugi, sami nismo krivi. Doma imamo še radio, televizijo pa ne, je predraga. Podnevi zanjo nimamo časa, zvečer smo pa preveč utrujeni, da bi posledili pred zaslonom.«

MARJANA LOZAR, šivilka v črnomalski Beti: »Včasih smo imeli pri hiši veliko časopisov in revij, a smo se razen Dolenjskemu listu odpovedali vsem. Ta časopis bomo obdržali, saj je v njem veliko krajevih novic, res pa je, da je včasih pretanek. Tudi TV naročnina je zelo visoka, vsak mesec pa se močno poveča, vendor pa televizijo ne bomo odpovedali. Če bi ostali brez nje ne bi vedeli, kaj se dogaja

Med vinogradi meljejo moko

Plutovi iz Drašičev so postavili valjčni mlin

DRAŠIČI — Mlini prav gotovo niso značilnost vinorodnih krajov. Pa vendar so v enem najbolj cenjenih belokranjskih vinorodnih krajev, v Drašičih, pred kratkim odprli mlin, mlinar pa je Toni Plut iz znane vinogradniške družine. Mlin so si že ogledali pristojni inšpektorji in razen malenkosti niso imeli pritomb oziroma zahtev.

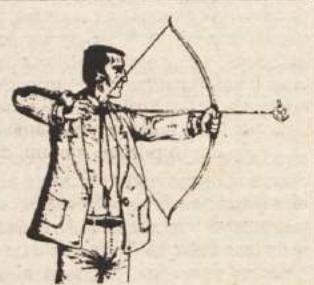
»Pri naši hiši smo že imeli malinco, ate se je s tem ukvarjal kakih osem let, do leta 1964. Tista malinica je bila na kamne, ki jih je seveda gnala elektrika, sedaj pa smo takratni mlin adaptirali in povečali ter montirali sodobne švicarske stroje,« je povedal Toni Plut. Montaž strojev in uvažanje obratovanja milna je vodil in nadzoroval 84-letni Andrej Gruden, najbolj izkušen tovorni mojster pri nas, ki je postavil povojno slovensko mlinarsko industrijo.

Plutov mlin lahko v 24 urah zmelje 4

tone, pšenice, vendar sedaj v začetku Toni melje od 1000 do 1200 kg na dan. »Mlet pripelje domačini in iz okolice pa tudi že iz drugih krajev. Nočen se širokoustavi in obesati na veliki zvon, bodi ljudje že zvedeli, da meljem in kako meljem,« pravi Toni, ki za plačilo pobira merico, tako kot drugi mlinarji. »Dobre moke ni težko prodati, kvaliteta moke pa je v veliki meri odvisna od pšenice.«

Seveda bo mlin pri Plutovih ob kmetiji, oziroma ob vinogradništvu. »Za mlin smo se odločili zato, ker je samo od kmetije težko živeti oziroma je tako življenje precej negotovo. Zadnji dve vinogradniški letini sta bli katastrofalni, v naši družini ni nobe v službi, kako je s kmetijstvom v takih krajih, kot so Drašiči, se pa ve. Bregovi so večji kot njive in na takem naj bi redili krave, mleko je pa cenejše od kisle vode. Kmet mora še kje druge zaslužiti denar, da lahko kmetijo vzdržuje,« je nejevoljen Toni, ki je znan po tem, da odprt in ostro pove tisto, kar misli in v kar je prepričan.

A. B.



DEL SOLIDARNOSTNIH SREDSTEV ŽE PRISPEL

ČRNOMELJ — V črnomaljskih občinih so škodo, ki jo je povzročilo neurje s točo 11. in 13. julija ter 9. avgusta, ocenili na dobroh 63.214 milijonov dinarjev. Občina bo zato predvidoma dobila republiško solidarnostno sredstvo, ki bodo znašala 4.614 milijonov dinarjev, kar je 7,3 odst. ocenjene škode. Del teh sredstev je že prispev v občino.

Slovenija
Moja dežela.

VODNIK V KUPČIJI

Odkupne in prodajne cene v KZ Krka Novo mesto

V KZ Krka so ta teden ostale iste cene za mlado pitano govedo, kar kaže na to, da je 15-odst. povišanje cen zdržalo. Prihodnji teden pa spet pričakujejo občuten skok cen. MPG v ekstra klasi so za meso plačevali po 136.250 din, v 2. klasu po 129.107 din in izvenklase po 125.536 din. Teleta za pitanje plačujejo po 90.000 din za kilo žive teže, ženska pa 86.000 din in za klanje po 84.000 din. Prašiče odkupujejo po 80.000 do 100.000 din za kilo žive teže, svinjske polovice pa prodajajo po 210.000 din.

Odkupne in prodajne cene v M — Agrokombinatu Krško

Ta teden so odkupne cene mlade pitane živine poskočile za 25 odst., prav tako so petino višje cene prašičev, teleta pa so dražja za 30 odst. MPG ekstra klase za meso plačujejo po 130.000 din za kilo. 1. klasa po 125.000 din, 2. klasa

po 120.000 din in izven klase po 110.000 din. Starejša goveda plačujejo v 1. klasu po 110.000 din, 2. klasu po 100.000 din in izven klase po 80.000 din. Prašiče plačujejo po 110.000 din za kilo žive teže, teleta pa po 100.000 din.

Svinjske polovice prodajajo po 250.000 din za kilo, junčje in goveje polovice v 1. klasu so po 210.000 din kila, teleće polovice pa so po 267.000 din.

Cene ozimnice so enake tudi ta teden, tako da so jabolko še vedno po 11.000 do 14.000 din, krompir po 8.000 din, čebula po 5.000 din, česen po 13.000 din, zelje pa po 5.000 din.

Kmetijski nasveti

Konj se vrača na kmetijo

Niti tehnika na prelomu stoletja ne zmora vsega. Sicer se ne bi dogajalo nekaj nepričakovanega, namreč, da se v Zahodni Evropi konj kot delovna žival spet vrača v gozd in na polja. Za nekatera dela je boljši kot najboljši stroy, boljši pa je zato, ker ne dela škode z uničevanjem strukture zemlje. Če k temu pristojemo donosnost reje klanjnih konj in vse bolj popularno sportno reje, lahko optimistično zapisemo, da se konju spet pisejo lepi časi.

Konjereja oživljaja in jesen je primeren čas, da nekaj storimo zanjo. Jeseni dorastajo spomladni rojenja žrebata do take mere, da so sposobna živeti brez kobilice, zato lahko menjajo lastnika. Nakup žrebata je običajno dobra investicija. Računa se, da je enoletno žrebe kot klanjna žival vredno toliko kot je vrednost 3.000 l mleka, to pa je toliko, kot daje na leto že kar dobra krava.

Toda mleko zahteva mnogo več vlaganja in dela. To so spoznali že mnogi reje plemenskih kobil, ki so se oprijeli tega donosnega posla, ta pa je svojo povečal že zaradi velikih možnosti izvoza v druge države.

Da bi spodbudili reje, so tudi strokovne ustanove lotile nekaterih posvečevalnih ukrepov. Tako poroča veterinar E. Staroveški iz celjskega zavoda za živinorejo in veterinarstvo, da bodo pogodenbeni rejci, ki bodo

spodbujala vse večje povraševanje turistov, domačih in tujih, ki si želijo turistično reje.

VSE VEČ ŠPORTNIH KONJ — V kobilarni Lipica, ki ima nad štiri stoletja staro rejsko tradicijo, redijo ta čas 240 konj, kar je največ po neslavljenu letu 1982, ko so zaradi izgub prodali polovico tropa. Povečanje reje spodbuja vse večje povraševanje turistov, domačih in tujih, ki si želijo turistično reje.

Zaradi tega so se v kobilarni odločili, da bodo spet privelo vse reje, ki so se posebej pa si bodo prizadevali, da bo

zavali vse za reje sposobne živali, ki so se reje lotijo tudi taki kmetje, ki kobil doslej niso redili, vse v skladu s

premijami po 1.05 milijona dinarjev. Še večje so premije za žrebice iz A rojnika, ki ga vodi Veterinarska fakulteta iz Ljubljane. Javno tudi poziva vse rejce, naj prijavijo svoje žrebice, namenjene za priverz, svetuje pa tudi, naj se reje lotijo tudi taki kmetje, ki kobil doslej niso redili, vse v skladu s

kar smo zapisali v uvodu.

Inž. M. L.

Ribez bolj donosen kot vinograd

Prvi denar kmetiji

STUDENEC — Čeprav se je na domačiji Novakovi na Studencu Anici in Martinu rodile petete otrok, pa nikogar med četverico fantov in edinim dekletom — Marijo ne veseli kmetovanje. Vendarsa zaradi prihodnosti 12-hektarske kmetije Anici in Martin pretirano ne belita glave, kajti prepričana sta, da bodo za kmete še napočili boljši časi. In potlej bo gotovo lažja odločitev otrok za kmetovanje. Sta pa Novakovi navidezni brezihodnosti navkljub zasnovala sodoben način kmetovanja. Posodobila sta hlev, v katerem je do 10 glav živine in vzorno uredila okrog 70 arov nasadov ribeza, ki je prvi denar kmetij še prinesel.

In če se že tako komaj zadovoljivim razmeram za kmetovanje pridružijo še



RIBEZ BOLJ DONOSEN — Anica in Martin Novak s Studencem sta letos oddala 4,2 tone rdečega in pol drugo tono črnega ribeza. Pravita, da so nasadi ribeza bolj donosni za kmetijo kot vinograd.

Ujme, potem je razumljivo, pri še takih optimistih ne more biti pretiranega zadovoljstva. »Za pomoč po neurju, ki je bilo v naši krajini skupnosti v nekaterih predelih prav uničojoče, smo dobili sprva 1400 kg cenejše koruze iz republiških rezerv, pozneje pa še 300 kg, čeprav so nam obetali še 1400 kg. Smo kooperativni sevniški M-Kmetijski kombinata, toda mislim, da bi bilo prav, če bi dobili pomoč tudi vsi drugi, ki so imeli škodo na pridelkih,« meni gospodar Martin.

P. PERC

MELIORACIJA V OKOLICI TRIBUČ

ČRNOMELJ — V Črnomljiju pravljajo odlok o melioraciji v okolici Trbuč, ki bo zajel 318 hektarov. Usposobili bodo 188 ha njiv in 78 ha travnikov, izločena pa so seveda stavbna zemljišča in področje z več kot 40 m³ kamena na hektar.

SPET VREMENSKA OPAZOVALNICA

KOČEVJE — Kočevje bo spet dobilo vremensko opazovalnico, ki bo predvidoma začela po izkoriščanju delatnosti 1. novembra, vodila pa jo bosta zakonca Lukavec in Prešernove 14 v Kočevju. V zadnjem času, po smrti dosedanjega vremenskega opazovalca Oskarja Kopitarja, ta postaja v Kočevju ni več delovala in po radiu in drugih sredstvih obveščanja ni bilo vremenskih poročil iz Kočevja, ki je vremensko zelo zanimivo, saj so med drugim pogosto najnižje in najvišje temperature prav v Kočevju.

EN HRIČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobršek

Skrb za mošt

Delo v vinogradu traja čez celo leto, je naporno in zahteva strokovno znanje. Ko pa pa beremo po časopisu hvale vina, ocenjenega na vinskih sejmih in vinskih razstavah, vsi hvalejo le kletarje, nihče pa ne omenja vinogradnikov. Popolnoma so pa pozabljeni zlasti delavci velikih družbenih vinogradov, saj so ob priznanih vinih čislani le kletarji teh delovnih organizacij, kot da so ti pridelavci tudi grozje. Sodim, da bi v bodoče morali bolj spoštovati delo vinogradnikov.

Na mošt ne smemo pozabiti!

Hladen val zraka, ki je zajel del Evrope in naše kraje konec prvega in prvega leta, je določil tudi klet, v katerih je mladi mošt. Posledica hladitve je, da mošt ne začne vreti in da se že začeto vrenje ustavi, klubu temu da smo mošt dodali glivice vrenja (veliko, vreli mošt, pripravek iz epruvet naših zavodov). Zaradi hitre in znatne ohladitve zraka se mošt preveč ohladiti, vrenje prenehajo ali povsem preneha. Zato moramo vso skrb posvetiti temu, da bo mošt v sodu ponovno začel vreti. Iz izkušenj vemo, da je mošt z nepovrelim sladkorjem, zlasti če smo ga popravili s sladkorjem, bolj podvržen okvaram kot tisti mošt, v katerem je sladkor povrel in se mošt spremenil v vino. Najboljšje je, da sladkor v moštov povre v jeseni do konca, da se vino lepo očisti.

Najbolj enostaven postopek za doseganje vrenja je, če klet ogrevamo, da se temperatura v njej dvigne do

20 °C. Segrevamo poleg tega tudi mošt v sodu, in sicer vsaj do 17 °C. Če segrevamo le mošt v sodu, klet pa ostaja hladna, se bo mošt v sodu prehitro ohladil in se bo začelo vrenje ponovno ustavilo.

Mošt segrevamo tako, da iz soda vzamemo 10 do 15 l in ga na štedilniku segremo do 40 °C, več ne, ker bi z večjo temperaturo uničili v mošt kvasovke. Segret mošt vlijemo nazaj v sod, iz njega pa vzamemo novo količino moštja in ga ponovno segrevamo. To ponavljamo tako dolgo, dokler ne dvignemo temperaturo moštja v sodu na 20 °C. Brez primernega termometra, ki ga skozi pilko potopimo v mošt v sodu, tega dela ni mogoče pravilno opraviti.

Mošt lahko segrevamo tudi s posebnimi električnimi gremikom, ki ga skozi pilko potopimo v mošt do približno 10 cm nad dnom soda; gremik šele po potopitvi v mošt priključimo na električno omrežje. Mošt postaja toplejši, se dviga in zmanjša krožiti po sodu. Zaradi kroženja se mošt v nekaj časih vredno, da se ne zadrži na vremenu, v katerem je sladkor povrel in se mošt spremeni v vino. Najboljšje je, da sladkor v moštov povre v jeseni do konca, da se vino lepo očisti.

Najbolj enostaven postopek za doseganje vrenja je, če klet ogrevamo, da se temperatura v njej dvigne do

T. DOBERŠEK

Koliko drži sod?

Enostavno merjenje prostornine sodov

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

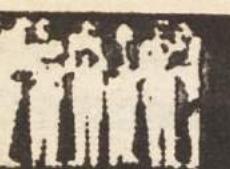
Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino svojega kletarja. Ko po glavnem vrenju pri počutju moštja ugotovimo, da je vino alkoholno presibko, prazno in kislo, še vedno lahko dodamo vinu omenjeno količino sladkorja (1 do 3 kg na 100 l). Dokler mošt popolnoma ne povre, so glivice še vedno sposobne dodatni sladkor povreti. Tako si vino izboljšamo in ga prilagodimo okusu.

Vinogradnik, ki hoče dobro gospodariti in pravilno kletariti, mora poznati prostornino



PRESTAVILI IGRE BREZ MEJA

NOVO MESTO — Zveza prijateljev mladine je za enajst mestnih krajevnih skupnosti v oktobru pripravila devet veselih in zabavnih popoldnevov z glasbo in igrami. »Igre brez meja« so pritegnile več kot 7000 mladih, ki so se pomerili za zmagovalne pripomke in nagrade. Organizator je vseskozi računal, da bo finalno prireditev, kjer se bo med seboj pomeril 348 najboljših iz vseh krajevnih skupnosti, lahko pripravil za 29. oktobra na novomeškem Glavnem trgu. Žal je preostalo premalo časa za pripravo tako velike prireditve, pa tudi na vreme in dolg dan v tem času ne gre več računati. Igre so zato prestavljene na začetek maja, meseca mladosti.

PROF. PRETNAR BO PREDAVAVAL

NOVO MESTO — V sredo, 25. oktobra, bo ob 13. uri v dvorani na sodišču prof. dr. Stojan Pretnar, častni občan novomeške občine, na povabilo pravnika društva predaval o vlogi in pomenu svetovne organizacije za intelektualno lastnino. Vabiljen!

RAZSTAVA GOB

Biočki krožek na OŠ Metlika je pravil razstavo gob. Prinesli so jih člani krožka. Vsem 20 razstavljenim gobam so določili latinsko in slovensko ime ter užitnost oziroma neužitnost. Med najbolj strupenimi gobami sta bili beli in rdeča mušnica. Žal niso našli nobene zeleni mušnice in dežnikarice, ki ju slab poznavači gob velikokrat zamenjujejo. Ob razstavi je mentorica biočkega krožka tov. Danica Fabac seznanila učence s pravilnim nabiranjem gob in velikokrat pri tem poudarila, naj ne unicujemo gob, za katere mislimo, da so neužitne.

ANITA MEŽNARŠIČ, 8. a nov. krožek
OŠ Metlika

REKREACIJA V METLIKI

METLIKA — V metliški športni dvorani se je v ponedeljek, 16. oktobra, spet začela rekreacija za člane TVD Partizan Metlika. Ob ponedeljskih imajo od 20. do 21. ure rekreacijo ženske, ob torkih in četrtkih od 19.30 do 21. ure moški, ob petkih od 16.30 do 19.30 pa otroci. Otroci imajo rekreacijo pod vodstvom vaditeljev, pri odraslih pa vso stvar vodijo vodje skupin. V svoje vrste vabijo še nove člane; letna članarina za odrasle je 200.000 dinarjev, za otroke pa 50 tisočakov.

NOV STROJ ZA SMETIŠČE

METLIKA — Prejšnjo sredo je metliška Komunala končno dobila buldozer za zagrinjanje odpadkov na metliškem smetišču. Prejšnji stroj, ki so ga že starega kučili na odpad, je pred časom dokončno odpovedal, tako da je zadnje tri mesece ta posel na smetišču opravljala zasebni obrtnik. Novi stroj je stal 700 milijonov dinarjev in računajo, da bo delal še v tretjem tisočletju.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 21. oktobra, bodo v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure odprtne naslednje prodajalne življen:

- Novo mesto: Blagovnica KZ v Žabji vasi
- Šentjernej: Samopostežba Mercator
- Dolenjske Toplice: prodajalna Vrelec
- Žužemberk: Market Dolenjka
- Straža: Samopostežba KZ.
- V nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprt prodajalna KZ na Glavnem trgu 4.



CESTA V PODGORJE — Predsednik vaškega odbora Ivan Ucman iz Velikega Cerovca je prerazil otvoritveni trak in s tem je bilo 1230 m asfaltirane ceste tudi uradno odprtne. Na slovesnosti, ki je bila hkrati počastitev krajevnega praznika, so sodelovali učenci OŠ Podgrad. (Foto: T. Jakše)

Podgorje je bližje svetu

Cesta, lepa pridobitev za Veliki Cerovec

VELIKI CEROVEC — S slovesno otvoritvijo nove asfaltne ceste na Veliki Cerovec so krajani krajevne skupnosti Podgrad praznovali tudi svoj krajevni praznik.

Z novo cesto do vasi in skozi Veliki Cerovec, dolgo 1230 m, imajo v krajevni skupnosti sedaj že 9 km asfaltiranih cest in potov, kar je lep dosežek, če pomislimo, da pred sedmimi leti tukaj ni bilo niti metra asfalta. To je v svojem pozdravnem govoru poudaril tudi predsednik sveta KS Jože Gavzoda in objubil, da se bodo sedaj s skupnimi močmi lotili še asfaltiranja cest v Mihovec in Mali Cerovec, za kar se že stejajo sredstva iz krajevne samoprispevka. Asfalt je nuja, saj v KS še ni vodovoda, prah pa onesnažuje vodo, ki se zbira v vodnjakih. Ena od prihodnjih nalog, kar pa bo veliko breme za prebivalce to krajevne skupnosti, bo torej izgradnja vodovoda. Gavzoda pa je omenil še dve, ki bosta verjetno lažje uresničljivi, to sta dograditev družbenega doma v Podgradu in razširitev telefonske centrale v Stopičah.

Predsednik se je zahvalil prizadetnemu gradbenemu odboru, ki ga je vodil Juže Juršič, kranjanom, ki so prispevali denar in veliko delovnih ur, Cestnemu podjetju Novo mesto in sisu za ceste, še zlasti pa domaćim mladincem, ki so vseskozi požrtvovalno pomagali pri delovni akciji.

T. J.

Preporod trgovine s konkurenco?

Emona Dolenjka vlagla v blagovnico na Novem trgu — Nova trgovina na Drski — Zasebna trgovina in »tuja« podjetja spodbuda za boljšo sedanjo trgovino

NOVO MESTO — Ugovotitev, da novomeška in vsa dolenska trgovina zaostaja za potrebami, je že precej stara in obrabljena, bistvenih sprememb na bolje pa ni in ni kljub mnogim analizam in predlogom. Ljudje celo vse več hodijo po nakupih čez Kolpo in Sotto, predvsem zaradi mnogo večje izbire cenejših izdelkov, vse več pa je tudi tistih, ki že špecerijo kupujejo »na koncu Celovške ali Tržaške«.

»Po ukreplih sedanjih zveznih vlade v bodoče za trgovino tudi ne bo prav lahko. Na nas je predvsem, da maksimalno izkoristimo obstoječe površine. Veliko bo treba še narediti tudi pri trgovskem kadru, mora prevladati zavest in v skladu z njim obnašanje, da bo delo in tudi zasluzek le, če bo stranka prislva v trgovino in kaj kupila. Znotraj naše organi-

zacije je narejen pravilnik o ocenjevanju lokalov, ocena bo upoštevana vse od urejenosti lokalov do, da tako rečem, širine prodajaljnikega nasmeha,« razlaga Milan Jakopin, ki je po upokojitvi Lojzeta Urbanča julija letos prevzel krmilo 500-članskega kolektiva novomeške trgovske organizacije Emona Dolenjka, ki ima prek 50 poslovnih od Kolpe do predmestja Ljubljane, 60 odstotkov prometa pa naredi s prodajo živil.

V Dolenjki imajo sedaj narejen program za prenovo lokalov v Črnomlju, prav tako pa se hočajo vključevati v prenovo novomeškega mestnega jedra. Pri tem sledijo težnji po specializiranih trgovinah na Glavnem trgu. Poleg tega imajo v programu za Novo mesto tudi novo trgovino na Drski, ki je zares nujna. Sedaj se tam začenja gradnja dvornamenskega zaklonišča, v katerem bo

Družbeni trgovina, četudi reorganizirana v podjetja (sporazum o preoblikovanju Emona Dolenjke v podjetje Dolenjka bodo delavci sprejemali 6. novembra), dobiva tudi vse večjo konkurenco v zasebnih trgovinah, tako po ponudbi, odnosno do kupcev, kot tudi po odpiralnem času. »Do razvoja privatnega imamo pozitiven odnos. Tudi sami smo oddali 9 naših obrobnih prodajal v zasebne roke. Zanimivo je, da so se ti trgovci kot privatniki prerodili. Ta konkurenca mora seveda biti spodbuda družbenim podjetjem za drugačeno delo,« meni Jakopin.

Družbeni trgovini, četudi reorganizirana v podjetja (sporazum o preoblikovanju Emona Dolenjke v podjetje Dolenjka bodo delavci sprejemali 6. novembra), dobiva tudi vse večjo konkurenco v zasebnih trgovinah, tako po ponudbi, odnosno do kupcev, kot tudi po odpiralnem času. »Do razvoja privatnega imamo pozitiven odnos. Tudi sami smo oddali 9 naših obrobnih prodajal v zasebne roke. Zanimivo je, da so se ti trgovci kot privatniki prerodili. Ta konkurenca mora seveda biti spodbuda družbenim podjetjem za drugačeno delo,« meni Jakopin.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Gradijo si hiše in poklic

Prvih šest romskih hiš bo do zime pod streho — Ob gradnji se sami usposabljavajo za zaposlitev

NOVO MESTO — Romski naselja v novomeških občinah so že dolga leta kamen spotike. Postala so prizorišče sporov med njihovimi prebivalci in okoličani, legla kriminala, zatočišča umazanje, nemarščine in bolezni. S skupaj 245 prebivalci in 58 družinami po velikosti in po vseh navedenih lastnostih vsekakor prednjači naselje Žabjak v KS Bučna vas. Da bi omogočili prebivalcem človeka vredno bivanje, je novomeška občinska skupščina pred štirimi leti sprejela zazidalni načrt, ki predvideva gradnjo 41 zasebnih hiš po tipskem načrtu in v vsemi najpotrebenjšimi napeljavami. Tako je ob skupnih prizadevanjih občinskih strokovnih služb, delovnih organizacij in ob sodelovanju Romov samih do naselja prislava vodovoda in elektrike, potem pa se je zataknilo. Gradbene parcele naj bi Romi, zainteresirani za gradnjo, dobili v last s tem seveda, da bi jim bila v vpisano hipoteko preprečena možnost odstujitve, gradili pa naj bi sami z ugodnimi krediti. Izkazalo pa se je, da so osebni dohodki zapostenih tako nizki, da nit tega ne zmorcejo, poleg tega je tudi takih zelo malo. Zato je bilo treba ubrati drugo pot: Rome, ki že po tradiciji niso vajeni gradnje hiš, je bilo treba usposobiti za gradbenike, preko delovnih navad in strokovnih izkušenj pri delu zase, pa naj bi jih tudi usposobili za trajno zaposlitve v novomeških podjetjih.

Prvi tak poskus je bil lani, ko je skupina Romov zgradila en objekt na novi lokaciji, od sodelujočih pa so potem štirje dobili zaposlitev, večina pa novomeškim Cestnemu podjetju. Letošnji jesen teče podobna akcija. Za šest dru-

žin naj bi serijsko postavili hiše z materialom, ki ga dobavlja novomeška stanovanjska skupnost, in po projektih, ki sta jih brezplačno izdelala Dolenski projektični biro in Pionir. V skupini, ki jih vodi delovodja Branko Žabčič iz Pionirja, je sedaj osem do devet delavcev. Sedaj so vseh šest stavb zgradili do plošč, računajo pa, da bodo vse še pred zimsko pokriti. Delovni dan trajata od 6.30 do 14.30, celotno usposabljanje pa bo trajalo dobre tri mesece. Stroški usposabljanja krije občinska skupnost za zaposlovanje, saj računajo, da bodo tudi za preostale Rome iz skupine, ki sedaj še nimajo zaposlitve, sedaj veliko lažje našli zaposlitev.

T. JAKŠE



GRADITELJ — Boris Kovačič je eden od Romov, ki se ob gradnji lastnega doma usposablja za bodočo zaposlitev.

Sprehod po Metliki

VEČ PODZEMELJČANOV JADE KUJE, ke zlasti ob koncu tedna nimajo vode. Posebej prizadeti so tisti, ki stanujejo v višjih predelih kraja. »Nič ne potrebuje, pravijo, niti prošnje niti grožnje. Nekdo od odgovornih v metliški občini jim je celo odgovoril, naj se priključijo črnomalski vodovod, če jin i kaj pravijo.«

OB POTI, ki petje do metliškega elektro-gospodarstva, je nekdo postavil kafni pot, na katerem piše: DALEKOVO! Postavljati table verjetno ni niti pomembno, dejstvo pa je, da Metlika še zmeraj v Sloveniji. Morajo avtor sklepali takole: &lahko držimo elektriko, kot se nam žubi, lahko pa se menjamo tudi druge stvari, kot se nam žubi, hoče. Na primer s Slovenskim jezikom.

VSESPLOŠNO JUGOSLOVANSKO KRIZO je takole na oku načrtovanje opaziti v trgovinah, zvečer pa v gostilnah. Trgovinah, s pohištvo, oblikev in obutvijo, pa brez strahu pred velikim navalom celo skupino vseh vrednosti. Zanima: dopoldne, ko bi se zaprle vrata. Zanima: dopoldne, ko bi se moralno najbolj delati, so bifej polni ljudi, ki nič ne delajo.

LJUDJE V METLIŠKI OBČINI veliko govorijo o bioenergetiku, ki dela Radovici v tamkajšnjem edini gostilniški skedeče. Baje jo pod njegovimi prstimi pogledala spletka ženska, miličniki pa nista mogli vzbogati motorja avtomobila točka, dokler niso raztrgali privajnice z samozvezdjem. Zlobnežni natolice, je, da je bioenergetik verjetno deloval na prej, ko se je raznesel o njem glas po Metliki in njeni okolici.

SOLIDARNI TUDI NA LOKVICI

LOKVICA — V poročilu o solidarnosti akciji za pomoč prizadetim po neštorni v občini Laško, ki je organizirala občinska organizacija Dečega križa Metlika, je po pomoti izpadla naveč krajevne skupnosti Lokvica, kjer so ljude drževali precejšnje količine poljskih delkov.

Odlašanje grozi z okužbo vode

Za dokončno ureditev vodovoda in kanalizacije na vseh treh metliških trgih je zmanjšalo denarja in časa — Letos le 130 m vodovoda

METLIKA — V predvidenih delih za letos, ki naj bi jih financirali z denarjem, ki se zbore po odloku o plačevanju prispevka za rekonstrukcijo in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe ter PTT omrežja v metliški občini, je poleg izgradnje telefonskega omrežja v Metliki tudi obnovitev kanalizacije in vodovodnega omrežja na vseh treh metliških trgih. Vendar vse to letos

zadnji dogovor je, da bi letos po končanih telefonskih delih zamenjali 130 m skupaj 300 metrov vodovodnega omrežja. Delato bodo začeli na Partizanskem trgu, pa še za to ni gotovo, če bodo zbrali potreben denar. Obnova teh 130 m vodovoda skupaj z novimi hiš-

trno variantu, da bodo po napeljavi telefonskega kabla uredili hkrati vodovod in kanalizacijo. Vendar se je vsa stvar močno zavlekla, saj bi morali dela za polaganje telefonskega kabla začeti že maju, avgusta pa naj bi začeli urejati kanalizacijo in vodovod. Za telefon pa so začeli po Metliki kopati še prejšnji mesec, dela na trgih pa ne bodo končala prej kot v desetih dneh.

V tem času pa je svoje naredila tudi naša hiperinflacija. Po cenah z začetka leta bi ureditev kanalizacije in vodovoda na trgih stala 150 milijonov dinarjev, po cenah s konca julija že 1,13 milijarde dinarjev, po današnjih pa še veliko več. Tako je sedaj zmanjšalo denarja in časa.

za. Sedaj dogovor je, da bi letos po končanih telefonskih delih zamenjali 130 m skupaj 300 metrov vodovodnega omrežja. Delato bodo začeli na Partizanskem trgu, pa še za to ni gotovo, če bodo zbrali potreben denar. Obnova teh 130 m vodovoda skupaj z novimi hiš-

trno variantu, da bodo po napeljavi telefonskega kabla uredili hkrati vodovod in kanalizacijo. Vendar se je vsa stvar močno zavlekla, saj bi morali dela za polaganje telefonskega kabla začeti že maju, avgusta pa naj bi začeli urejati kanalizacijo in vodovod. Za telefon pa so začeli po Metliki kopati še prejšnji mesec, dela na trgih pa ne bodo končala prej kot v desetih dneh.

V tem času pa je svoje naredila tudi naša hiperinflacija. Po cenah z začetka leta bi ureditev kanalizacije in vodovoda na trgih stala 150 milijonov dinarjev, po cenah s konca julija že 1,13 milijarde dinarjev, po današnjih pa še veliko več. Tako je sedaj zmanjšalo denarja in časa.

A. B.

Misijon v Beli krajini

V Metliki bo okrogla miza na temo »Vera, Cerkev in kristjan v današnjem času in prostoru«

BELA KRAJINA — Od 20. do 29. oktobra bo v belokrških in žumberških župnjah misijon, ki bo potekal pod geslom »Vstan in dvigni se, Bela krajina!« Na tem velikem misijonu, prvem, ki bo potekal v vseh belokrških in večini žumberških župnij, bo sodelovalo 24 misijonarjev.

Belokrški misijon se bo začel

Za podjetje lahko delaš še doma

Samokontrola, popoldanska obrt, nadure so novosti, ki jih vpeljuje Kovinoplast
— Kdor več dela, več dobi — Pomembni so roki in kakovost

JESENICE NA DOLENJSKEM — V Kovinoplastu uresničujejo več programov istočasno. Togo vztrajanje pri enem, čeprav najobetavnejšem, bi ta kollektiv hitro pokopal, zato iščejo različne poti. Trenutno je zanje najdonosnejši program sklop, s katerim so se že uveljavili pri kupcih.

Za specializacijo se po mnenju direktorja Miroslava Podpečana odločajo predvsem v okvirih znanja in opreme, s katerimi razpolagajo. S spremembami notranje organizacije so si zagotovili točnost pri izpolnjevanju rokov, kar jim povečuje ugled pri naročnikih.

Med novostmi, ki so jih vpeljali, je samokontrola. Vsak delavec, ki brezhibno in pravočasno opravi svoje delo, dobi zanj stodostno plačilo. Inž. Pod-

pečan pričakuje poslej od zaposlenih več pobud, več samostojnosti, saj zdaj celo delavec kot posameznik lahko pridiobi firmi kak posel. V Kovinoplastu smejo delati za podjetje doma kot popoldanski obrtniki, lahko delaš nadure v delavnicah firme vsi zaposleni, ki to želijo in pomagajo dohajati postavljene roke. Samokontrolo imajo v proizvodnji šele dober mesec in vodilni poročajo, da se je kakovost izdelkov izboljšala, da je manj napak kot prej.

V Kovinoplastu so zelo poenostavili notranje tehnično administracijo. Za to so pristojni sami, zunanjim jima, žal dolgočajo drugi, zato je ne smejo spremenjati. Po Podpečanovem mnenju so se na prehod na tržno gospodarstvo pri nas slabo pripravili. Do zdaj se ni še niti

spremenilo, edino država se je bolj zavarovala, da dobi, kar hoče oz. kar ji pripada. Ni reda, ni prave varnosti. Preobremenitva na boljše ne bo, dokler o obremenitvah gospodarstva ne bodo odločali tisti, ki ustvarjajo novo vrednost. Draga je republika in draga je občina, ne samo zvezna. Če bi bilo drugače, potem besedam o razbremenitvi navkljub ne bi imeli za 36 odst. več dajatev kot poprej.

J. T.

ODVZEM KRVI

KRŠKO, SENOVO — Občinska organizacija RK Krško organizira 26. oktobra krvodajalsko akcijo v Kršku. Kri bodo odvzemali v osnovni šoli dr. Mihajla Rostoharja. Naslednji dan bo odvzem krvi na Senovem, v tamkajšnji osnovni šoli.



VSI SO PRIŠLI NA SVOJ RAČUN — Brežički otroci so se razvile na toplem jesenskem soncu, ki je v soboto dopoldne prijetno grelo prireditveni prostor za direndaj pred gimnazijo. »Le kako to, da se že prej ni nihče spomnil na jesenski živžab ob pečenem kostanjem?«, so se spraševali navdušeni starši. Pa še res je. Največ so vredne nove zamisli in če je teh dovolj, tudi za malo denarja ne zmanjka muzike. Na sliki: risarji sproščajo svojo domislijo na velikih polah belega papirja na asfaltu, ves čas obkroženi z gledalci vseh starosti. (Foto: J. Teppey)

PET IMEN ZA PREDSEDNIKA IS V BREŽICAH

BREŽICE — V zadnjem mesecu so v občini evidentirali več ljudi za novega predsednika izvršnega sveta. Na zadnji seji občinske skupščine so delegati obvestili, da je dalo pristanek pet možnih kandidatov, z nekaterimi drugimi pa bodo opravili še razgovore. Vsak od njih bo po lokalnem radiu predstavil svoj program. Mandatarja bo izbrala občinska kandidacijska konferenca s tajnim glasovanjem po predhodni obravnavi na temeljni kandidacijskih konferenca. Evidentirani možni kandidati, ki so pripravljeni sprejeti predsedniško funkcijo v izvršnem svetu, so: Mihajlo Čule, Jože Patty, Franc Puhner, Jože Tomc in Jana Vidovič.

ODVZEM KRVI 24. in 25. OKTOBRA

BREŽICE — Občinski odbor Rdečega kriza vabi krvodajalce, naj 24. in 25. oktobra vnovič ali prvič izkažejo svojo pripravljenost za pomoč sočilniku, to je obliku solidarnosti, ki je z denarjem ni mogoče poplačati. Odvzem krvi bo v torek in sredo v Domu učencev od 7. do 13. ure. Organizatorji akcije upajo, da bodo občani kljub časovni stiski in drugim težavam našli čas za to humano dejanje. Brežička bolnišnica je velika porabnica krvi, ker se na nevarnem odseku magistralne ceste, ki je speljana po njenem ozemlju, zgodi ogromno nesreč.

Razvita Evropa nas takšnih še povohati noče

Sonja Lokar na pogovoru s sevnškimi komunisti

SEVNICA — Med stvari, ki ta čas pretresajo Jugoslavijo, je izvršna sekretarka predstavstva CK ZKS Sonja Lokar, ko se je prejšnji teden pogovarjala s sevnškimi komunisti, uvrstila tudi slovenske ustavne amandmaje, Markovičev program za izhod iz krize in priprave za Kongres ZKJ, pri čemer je prenova ZKJ ključno jabolko spora.

Lokarjeva je med drugim menila, da je bil sestanek alternativna na Otočcu »zdravilen pojavi«, konkurenca je pa vedno zdrava. Ali grozijo nemiri ob tem, ko postaja več bolj očitno dejstvo, da srbsko vodstvo ne more več krotiti svojega ljudstva, ko se poglablja gospodarska kriza, se sprašujejo tudi številni sevnški komunisti. Odgovor ni niti najmanj preprost, med ljudmi pa je največ dobronamernih nasvetov, naj se tisti, ki radi rožljajo z orojem, raje zavzeto sopriemoj z oredjem torej z delom.

Sonja Lokar je govorila tudi o pripravah na 11. kongres ZKS. Kljub ugledu, ki so si ga slovenski komunisti pridobili pri boju za slovenska ustavna dopolnila, pa si ne bi smeli nikjer delati utvar, da bodo zato komunistom na volitvah ceteve rožice. Zato je potrebno na vseh ravneh razmišljati in ustvarjati (pred)volilna in akcijska zavezništva. Mariborski komunisti so se dobro znašli z odločitvijo za tki. »občansko listo«, na kateri se bodo znašli ugodni posamezniki ne glede na to, kateri skupini ali organizaciji pripadajo. ZKS bo še naprej odgovorno družbeno gibanje, ki se bo zavzemalo za tako socialno politiko ki »najde človeka, ko je na tleh.« ZKS, doslej revolucionarna organizacija, zdaj skuša dosegči spremembe z reformami. Zavestno približevanje razviti Evropi je dobra stvar, toda takšnih, kakovšnih smo, nas še povohati noče.

P. PERC

Marko Šauta

in posvetovanju so se odločili za popolnoma novo belilnico. »Mi se zavedamo, da smo onesnaževalce okolja, zato je vsaka naša naložba tudi naložba v okolje. Hkrati smo seveda veliki proizvajalcji papirja in celuloze, zato moramo gledati tudi na to, da povečamo proizvedene količine in izboljšamo kakovost,« pravi Marko Šauta. Čisto ekološka naložba je bila že pred 15 leti, ko

so investirali v sežigalnico lužnice. Leta 1982 so vgradili čistilne naprave. 29. septembra letos pa so podpisali pogodbo o dobavi opreme za novo belilnico s finsko firmo Sunds — Rauma. Ta finska tvrdka je največja dobaviteljica take opreme na svetu in njeni naprave so tako šest let. Poleg njega je na tej investiciji delovalo v tovarni še troje ljudi in zmanj nje še štirje. Da se se v »Vidmu« lahko dokončno odločili med rekonstrukcijo in novo belilnico, so na pomoč poklicani še domači in tujo svetovno firmo, to pot finsko Ekono. Na podlagi teh študij

posebnost nove belilnice bo v tem, da se bo zmanjšala poraba klorja, ki se je nedavno tega znašel na črem sezonu. Klor pa ni nevaren samo kot sestavni del papirja, marveč je tudi nevaren mornilec, če uide nadzor. »Naša belilnica bo štiristopenjska. Na prvi stopnji bomo celulozo belili s kisikom v prisotnosti magnesijevega hidroksida. To bo prvi primer na svetu, da bomo uporabili alkalični medij, kar smo skupaj s finsko firmo tudi patentirali. Prednost magn-

ejevega dihydroksida pa je v tem, da ga lahko sežgemo. Na drugi stopnji bomo še uporabljali klor, ampak veliko manj, na tretji stopnji spet kisik in na četrti stopnji sledi uporaba klordioksida. Ta kloridna celuloza bo boljše kakovosti in iz nje bomo lahko na prenovljeno papirnem stroju izdelovali tudi boljši papir. Povečala pa se bo tudi

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

J. SIMČIĆ

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

J. SIMČIĆ

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se poraba klorja manjša in se vse bolj uporablja klordioksid, kar bomo seveda upoštevali tudi na belilnici št. 2, kjer naj bi zmanjšali porabo klorja še po letu 1983,« je povedal Marko Šauta.

zmožljivost: od sedanjih 60 ton na 160 dnevno ali na 50.000 letno. Nasprosto so svetovna gibanja taka, da se

Valvasor Slovencem in Evropi

V Narodni galeriji prva
predstavitev Valvasor-
eve zapuščine

150-letnici fotografije na Slovenskem bo predaval prof. Mirko Kambič

NOVO MESTO — V Novem mestu bo od 27. do 29. oktobra že 4. mednarodni simpozij o fotografiji in tudi tokrat ga, podobno kot lani, prirejata občinska Zveza kulturnih organizacij in Fotogalerija Novo mesto. Dogajanja bodo potekala na treh krajih — v Domu kulture, Dolenjski galeriji in hotelu Metropol — in v znamenju častiljive 150-letnice fotografije na Slovenskem.

S simpozij bo v petek, 27. oktobra, ob 16. uri v Domu kulture odprt znani novomeški fotograf, organizator fotografiskih razstav in vodja Fotogalerije v Novem mestu Bojan Radović. Prva tema, ki bo sledila otvoritvi, bo govorila o vlogi in pomenu fotografije »nekoč in danes, tam in tukaj«. Predaval bo umetnostni zgodovinar Želimir Koščević, kustos Galerij mesta Zagreb.

Prvi dan simpozija se bo končal v Dolenjski galeriji, kjer bodo ob 19. uri odprli zanimivo razstavo beografskih fotografov pod naslovom Sam sem jaz, ali mi nismo sami. Ustvarjalce in razstavljeni dela bo obiskovalcem pred-

• **Zadnji dan mednarodnega fotografskega simpozija** bo posvečen visokemu jubileju slovenske fotografije. V Domu kulture bo o 150-letnici fotografije na Slovenskem oziroma o zgodovini in razvoju svetopisov (tako so sprva imenovali fotografije) pri nas govoril umetnostni zgodovinar in specialist za zgodovino slovenske fotografije Mirko Kambič, profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani, sicer pa belokranjski rojak in tudi sam odštefan fotograf.

stavl umetnostni zgodovinar Slavko Timotijević, kustos galerije Srečna umetnost.

I. Z.

Tri dni strokovno o fotografiji

Na 4. mednarodnem fotografskem simpoziju v Novem mestu strokovnjaki za fotografijo iz Ljubljane, Zagreba, Beograda ter iz Nizozemske, CSSR in ZDA — Ob 150-letnici fotografije na Slovenskem bo predaval prof. Mirko Kambič

NOVO MESTO — V Novem mestu bo od 27. do 29. oktobra že 4. mednarodni simpozij o fotografiji in tudi tokrat ga, podobno kot lani, prirejata občinska Zveza kulturnih organizacij in Fotogalerija Novo mesto. Dogajanja bodo potekala na treh krajih — v Domu kulture, Dolenjski galeriji in hotelu Metropol — in v znamenju častiljive 150-letnice fotografije na Slovenskem.

S simpozij bo v petek, 27. oktobra, ob 16. uri v Domu kulture odprt znani novomeški fotograf, organizator fotografiskih razstav in vodja Fotogalerije v Novem mestu Bojan Radović. Prva tema, ki bo sledila otvoritvi, bo govorila o vlogi in pomenu fotografije »nekoč in danes, tam in tukaj«. Predaval bo umetnostni zgodovinar Želimir Koščević, kustos Galerij mesta Zagreb.

Prvi dan simpozija se bo končal v Dolenjski galeriji, kjer bodo ob 19. uri odprli zanimivo razstavo beografskih fotografov pod naslovom Sam sem jaz, ali mi nismo sami. Ustvarjalce in razstavljeni dela bo obiskovalcem pred-

• **Zadnji dan mednarodnega fotografskega simpozija** bo posvečen visokemu jubileju slovenske fotografije. V Domu kulture bo o 150-letnici fotografije na Slovenskem oziroma o zgodovini in razvoju svetopisov (tako so sprva imenovali fotografije) pri nas govoril umetnostni zgodovinar in specialist za zgodovino slovenske fotografije Mirko Kambič, profesor na Filozofski fakulteti v Ljubljani, sicer pa belokranjski rojak in tudi sam odštefan fotograf.

stavl umetnostni zgodovinar Slavko Timotijević, kustos galerije Srečna umetnost.

I. Z.

SAŠA PAVLOVIČ V MINIARTU

ČRNOMELJ — V galeriji Miniart bo do soto, 21. oktobra, ob 18. uri odprt razstava slikarskih del Saše Pavloviča iz Semiča. Razstava bo na ogled do ponedeljka, 6. novembra. Tega dne bo v črnomajskem kulturnem domu koncert dueta Vidovič iz Karlovca.

**ABONMA ZAČELI
IGRALCI SLG CELJE**

NOVO MESTO — Tu se je prejšnji teden začel gledališki abonma, ki ga je tudi za sezono pripravil Dom kulture. Goštovati so Celjani, in sicer z delom J. Anouïha »Ornifle ali sapica«. Ker ima abonma dva reda, A in B, sta bili dve predstavi: v torek, 10. oktobra, za red A, v sredo, 11. oktobra, pa za red B. Na abonmanskem sporednu je do konca sezone še šest predstav oziroma prav toliko gostovanj počlincih slovenskih gledališč.

Razstava pomeni prav gotovo vrhni dogodek v letu, ko se je ob 300-letnici izida Slave vojvodine Kranjske spet povečalo splošno zanimanje Slovencev za življenje in delo tega izjemno pomembnega moža. Najbrž ni pretirano, če zapisemo, da je Valvasorjeva moč postaviti v vrsto, kjer so Trubar, Dalmatin, Prešeren, Cankar in mnogi drugi za slovensko kulturo, zgodovino in samobitnost slovenskega naroda pomembni moži. Ko se bomo čez tri leta spomnili Janeza Vajkarda Valvasorja — takrat bo malo tristo let od njegove smrti — bi trajni spomin nanj lahko utrdil s celotnim prevodom Slave vojvodine Kranjske in drugih del tega moža v slovenščino. To je dolg vseh Slovenskih baronov Janezu Vajkardu Valvasorju. Enako bi morali poskrbeti tudi za ohranitev in zavarovanje prostorov, v katerih je živel, delal in

(Foto: P. P.)

I. ZORAN

NOVA RAZSTAVA V
RAZSTAVIŠČU
PRI SLONU

DOLENJSKE TOPLICE — Prevajanje — prestavljanje besedil iz enega v drug jezik — je odgovorno ustvarjalno opravilo, še posebej, če je pred prevajalcem naloga prestaviti tenkočutno literarno besedilo, ki vključuje žargone in narečne oblike. Ni dovolj le odlično poznavanje jezika, v katerega prevajaš, in

KRŠKO — V razstavišču novega gospodnika Pri Slonu na Cesti v parku je spet na ogled fotografska razstava. S ciklom fotografij Nataša v fotografiji se predstavlja Marko Truhar iz Slovenske Bistre, sicer zaposlen kot oblikovalec v Ljubljani.

I. ZORAN

Krško J. V. Valvasorju

Prireditve v počastitev 300-letnice Slave vojvodine Kranjske — Od razstav do kviza

KRŠKO — V vseslovensko proslavljanje 300-letnice izida Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske se z več prireditvami vključuje tudi Krško, kjer je veliki polihistor baron Janez Vajkard Valvasor preživel zadnja leta svojega plodnega življenja in tu leta 1693 tudi umrl.

Valvasorjeva knjižnica je v svojih prostorih že pripravila knjižno razstavo Življenje in delo J. V. Valvasorja, ki bo na ogled do 17. novembra, in to vsak dan od 9. do 13. ure, razen ob sobotah. Občinska kulturna skupnost in občinska ZKO pripravljata Valvasorjev večer 17. novembra v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja. ZSMS Krško sodeluje z ZSMS Litija pri organizaciji kviza o življenju in delu J. V. Valvasorja, ki bo 17. novembra v Litiji. Iz Krškega bosta sodelovali dve ekipe: ena iz OŠ Jurij Dalmatin in ena iz šolskega centra Krško.

Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja bo 300-letnico Slave vojvodine Kranjske počastil z dvema gledališkima predstavama: 25. novembra bo v domu gostovalo SLG Celje s slovensko noviteto Vida vidim dramatika Zdenka Kodriča, in to v režiji Francija Križaja, 15. decembra pa SNG Maribor s Cervantesovimi Medigrampi v režiji Katje Pegan.

Omenjenemu jubileju sta posvečeni tudi obe razstavi v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici: razstava Jakščevih grafik iz let 1921 — 1929, ki so jo odprli že 6. oktobra, in razstava del akademike slike Tatjane Vrbinc, ki bo na ogled od otvoritve 7. novembra dalje. Galerija Božidar Jancic, ki organizira te razstave, bo pripravila tudi razstavo Valvasorjevih knjig.

Slovenski prevajalci na srečanju v Dol. Toplicah govorili o problematiki prevajanja literature — Potokarjevo listino letos dobil pesnik Ivan Minatti

vseh njegovih pomenskih odtenkov, dober prevajalec mora imeti posluh tudi za vse tiste podrobnosti in barvitosti, ki jih prevajajo besedilo skriva, kot temi pravi, med vrsticami.

O vsem tem in še o maršičem, kar ob taki priložnosti sodi zraven, so slovenski književni prevajalci govorili na nedavnem strokovnem srečanju, ki ga je Društvo književnih prevajalcev Slovenije pripravilo v Dolenjskih Toplicah, udeležilo pa se ga je tudi nekaj gostov iz drugih republik in iz Vojvodine. Beseda je tekla o konkretnih primerih prevajanja in o problematiki, na katero naletujejo prevajalci.

Sestavni del strokovnega srečanja je bila tudi slovenska podelitev Potokarjeve listine, simboličnega priznanja, s katerim Zveza književnih prevajalcev Jugoslavije vsako drugo leto počasti prevajalca, ki je s svojimi prevodi največ prispeval k spoznavanju književnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. Letos je Potokarjevo listino dobil slovenski pesnik in prevajalec Ivan Minatti za svoje prevede iz albanske, srbohrvaške in makedonske književnosti.

Ob letosnjem zborovanju je izšel tudi zajetnejši zbornik, katerega jedro tvori gradivo, predstavljeno na lanskem srečanju književnih prevajalcev v Radovljici. Zbornik je nekako posvečen slovenskemu prevajalcu, zdaj že pokojnemu Tonetu Potokarju, po katerem se tudi imenuje listina, saj kar tretjino knjige obsegata bibliografija tega neutrudnega in zaslужnega moža. Pri spevki z zborovanja v Dolenjskih Toplicah pa bodo jedro novega zbornika prevajalcev, ki bo izšel ob njihovem naslednjem takšnem srečanju.

I. Z.

Gledališki vrh ponovno brez »mladincev«

Jutri se začenja 24. Borštnikovo srečanje, a spet brez SGM Ljubljana — Govornik bo predsednik CK ZKS M. Kučan

MARIBOR — Jutri, v petek, 20. oktobra, se bo simpozij nadaljeval v Domu kulture. V določenih urah bodo udeleženci prav govoriti z zanimanjem prisluhnili vsem, kar se v najnoviješem času na področju fotografije dogaja na Nizozemskem in Češkoslovaškem. O sodobni nizozemski fotografiji bo govorila publicistka Hripsime Visser, članica uredništva nizozemske revije Perspektief, sodobno češkoslovaško fotografijo pa bo predstavila priznana foto zgodovinka in publicistka Daniela Mrazkova, več let glavna urednica uglednega četrletnika Fotografie. Popoldne bo nastopil ameriški kritik, publicist, fotograf in organizator razstav William Messer in govoril o YU fotografiji z distance. Večer se bo končal v hotelu Metropol, kjer bo od 17. do 19. ure potekal strokovni ogled portfolijev. Vsak udeleženc bo lahko pokazal strokovnjakom deset svojih fotografij in se z njimi pogovarjal o njih.

I. Z.

Jutri »Dahauski procesi«

V Brežicah po 15 letih spet v gosteh poklicno gledališče — Razstava taboriščnih risb in okrogla miza

BREŽICE — Po 15 letih bo jutri, v petek, 20. oktobra, v Brežicah spet gostovalo poklicno gledališče. Mestno gledališče ljubljansko bo na održu prenovljenega Prosvetne doma uprizorilno igro »Dahauski procesi«, ki jo že nekaj časa uspešno predstavlja na svojem malem održu v Ljubljani.

Jutrišnja prireditve bo imela tri dele in jo napovedujejo pod geslom: »Kdor se ne spominja preteklosti, je

obsojen na to, da jo bo še enkrat doživel.« Ob 18. uri bo v preddverju kino dvorani otvoritev razstave risb Vlasta Kopacka iz življenja v taborišču Dachau, pole ure zatem pa se bo začela gledališča predstava. V nej nastopajo: Judita Kreft-Hahn, Tone Kunter, Jože Mraz, Tomaž Pipan, Evgen Car in Maja Boh.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

J. T.

Uprizoritve bo sledil pogovor za okroglo mizo za vse udeležence v dvorani. Uvodno besedo bodo imeli Martin Janžekovič, Ivo Kebe, Franc Kopacka, Žarko Petan in Stane Šinkovec. Govorili bodo o Jugoslovanih v taborišču Dachau, o dahauskih procesih in njihovih žrtvah, da bi dandas laže reagiralli na podobne krivice.

pisma in odmevi

Še: Usodni padec Pojasnilo prizadetega

Konec avgusta 1987 ste v Dolenjskem listu objavili članek pod naslovom »Usodni padec na rob omare« in s podnaslovom »Alojz Kokalj s Suhorja umrl zaradi izliva krvi v možgane — Nereden padec v pretepu sinom«. V članku navajate, da sta se oče in sin hudo sprekala, da je sinu prekiplje, da je vstal in udaril očeta v prsi, tako da je izgubil ravnotežje in padel na tla, pri tem pa se tako poškodoval, da je kasneje umrl. Iz navedenega članka je izhajalo, naj bi jaz, Jože Kokalj, povzročil očetu poškodbe, zaradi katerih je umrl.

Res je bil proti meni uveden kazenski postopek pri Temeljnem sodišču v Novem mestu zaradi suma, da sem storil kaznivo dejanje povzročitve smrti iz malomarnosti po čl. 48 KZ SRS, s tem da naj bi sunil s pestjo očeta v prsi tako, da je ta izgubil ravnotežje, padel vznak in pri tem z zadnjim delom glave udaril v odprt predel kuhinjske omare, zaradi česar je utpel poko lobanjskega dna, ki je povzročila njegovo smrt.

Iz priloženega sklepa preizkovalnega sodnika Temeljnega sodišča v Novem mestu izhaja, da je bil proti meni kazenski postopek ustavljen. Zato prosim, da to objavite v vašem časopisu, saj je vaš članek med ljudmi ustvaril napačno mnenje o mojem ravnanju z očetom.

JOŽE KOKALJ

Pomoč za otroke

**Krajevna organizacija RK
Sevnica se zahvaljuje za
prispevke**

Ponovno se želimo zahvaliti za nagrade, ki jih je prispevalo gospodarstvo in obrtniki za dobrodelni koncert v Sevnici 6. oktobra. Prispevali so jih: Cvetličarna »Valentina« — Milena Skornšek, Sevnica; Varpol — Anton Kranjc, Boštanj; Poljskovič z Radne; Gostinski podjetje Snack bar, Sevnica; Industrija pletenih Inplet, Sadje in zelenjava Mustafa Islam, Sevnica; Diskoteka in gostilna Bruno v Gabrijeljah; Mercator-kmetijski kombinat; Mercator Kopitarja (podarili družini Novina še štiri pare cokelj); Jurjanika; Lekarna; Stiles; Merx Potrošnik-Market; Peko, prodajalna Sevnica; Cocktail bar, Rušti Devdet, Sevnica; Gorjanci Novo mesto; Servis Volkswagen — TAS Novo mesto; Mladinska knjiga Novo mesto; Ljubljanska banka — TPB Krško; Cvetličarna Silva Fric, Sevnica; Gostišče Dolinsk, Vrh nad Boštanjem;

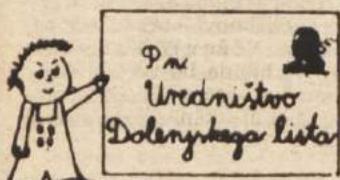
Na žiro računu Pediatrične klinike so nakazali prispevke: Bohor, Sevnica, 4.700.000 din; Metalna — TLK Krmelj 2.000.000 din; Gostilna diskoteka Vidmar, Gabrijele, 1.000.000; Frizerski salon Maja M. Krištofič, Sevnica, 200.000 din; Jurjanika, Sevnica, 1.000.000 din. V govorini za pediatrično kliniko so prispevali tudi Restavracija Panorama, Hermina Kastelic, Boštanj, 500.000 din; Lipa-bar, Boris Žugić, Sevnica, 700.000 din; Deronovek, Sevnica, 120.000; Kovač, Sevnica, 100.000; Jakš, Sevnica, 150.000; neimenovani darovalci 80.000; kulturno društvo Razbor 1.000.000; Traven, Sevnica, 500.000; Pepi Kolman, Sevnica, 200.000; Marjanca Strgar, Sevnica, 100.000; Instalaterstvo Mihail Vidmar, Krmelj, 1.000.000; Ivan Meserk, Krmelj, 100.000 in Milan Jazbec, Sevnica, 100.000 din. Izkušček od pridonik in vstopnic je 36.160.000 din, to je skupaj 49.710.000 din.

RK Sevnica

• Sovražimo in ljubimo samo tisto, kar nam je v nečem tako ali drugače podobno. (Unamuno)

• Nemalokrat nas zagrešitev grezega dejanja očisti strašne želje po njem, želje, ki nam je razjedala srce.

MEDNI DOPISNIK



TUDI MI SMO JIM POMAGALI

Učenci naše šole smo pred kratkim zbirali papir za pomoč svojim vrstnikom, ki so jih prizadele naravne ujme. V akcijo so se vključile vse oddelčne skupnosti od 1. do 8. razreda. Zaslužili smo kar 4.880.000 din. Denar smo nakazali na zbirni žiro račun za učence in prizadetih območij.

KATJA HROVAT, 7.b
OŠ Milka Šobar-Nataša

»SMETANA«

Čeprav smo še majhni, smo šli na dvodnevno turo na Bohor. To res nidaleč, vendar je bilo zanimivo, saj smo v koči prespali. Na poti tja je bilo toplo, zato smo večkrat počivali. V koči nas je sprejela pri-

O vsem tem bi morali več pisati

Ob gostovanju komor- nega orkestra iz Treb- njega v ČSSR

Mislimo, da bi v tem usodnem zmedenem času o takih in podobnih poslanstvih moralni pisati več in na drugačen način, saj gre za veliko več kot zgolj za izmenjanje pevskih nastopov med dveh krajev iz socialističnih držav. Vendar tokrat le informacija, ki smo jo tik pred zaključkom redakcije uspeli »podtakniti« uredništvu, kar se seveda zahvaljujemo.

Prednovejno gostovanje trebanjskega komornega zborja, ki ga vodi Igor Teršar, se je začelo že v Avstriji, v petek, 6. oktobra, ko so se z manjšim koncertom zahvalili za vso pomoč pri izvedbi projekta mešanemu avstrijsko-jugoslovanskemu podjetju Esarom-Greda (Leobendorf — Mirna). Naslednji dan jim je bila izkazana posebna čast, da so z dvajsetminutnim programom odprli Srečanje pevcev 1989 v Kromeriju. Ta prireditve je vsakoten nastop najboljši češkoslovaških zborov. Poseben pevski dogodek jih je obogatil v nedeljo na skupnem koncertu z deklirškim pevskim zborom iz Kromerija (dekleta so na mednarodnem festivalu v Celju osvojili zlate priznance). V rotundi letnega dvorca so se trebanjski pevci prvič srečali s fantazijo baročne akustike, v kateri so se Jim Trubar, Brauckner idr., pa tudi slovenska ljudska pesem novano razdelili. Naslednji dan koncert za gostitelje, srednjo pedagoško šolo v Kromeriju, vmes pa peščica drobnih priložnostnih predstavitev, zaključno s isto na češkoslovaško-avstrijski meji, izvzvan z dobrohotno zvijačnostjo mladega carinika, češ, ali znate tudi kaj zapetili ali pa imate napis na avtobusu samo zaradi kamuflaže.

Skratka: naporno, koristno, bo-gato in prijetno.

STANE PEČEK

Slovenski Park tam za oceanom

Tone Zupančič vodi slovensko izseljensko društvo v Kanadi — Delo v znamenju slovenstva — Darilo v deželico pod Alpami — »Vsi nekam hitijo«

PRISTAVICA PRI VELIKEM GABRU — »Mi tam smo še zmeraj Slovenci. To smo še celo bolj, kakor ste tu. Tako čutimo, posebno takrat, ko pridev v Slovenski park. Včasih je bilo to domotožje. Danes ni več, ker smo v Kanadi vsi po 20 ali 30 let. Še zmeraj pa velja: kjer se zajez izleže, tja gre rad nazaj, čeprav ga podiš drugam,« daje Tone — Tony Zupančič. Domine na Pristavici, a je že našel 20 let svojega izseljenstva v Kanadi, kjer je trenutno predsednik slovenskega društva Park, ki si je uredil lep prireditveni prostor Slovenski park.

Park, ki ji je Zupančičevih besedah eno največjih slovenskih društev na tem območju, »raste« v Kanadi že četrto stoletje. Združuje okrog 100 družin, med pogoji za članstvo v društvu pa predsednik omenja na prvem mestu slovensko družinsko ime. Vse je torej v znamenju slovenstva, kot pripoveduje Zupančič, in menda kar vse prireditve,

ki jih spravi pod streho Park, privabljajo pravcato množico starih in mladih. Kadar zarajajo Slovenci na katere pogostih Parkovih piknikov, je to veselica, za katero je noč prekratka. Demšarjeva Tončka Kančeva Štefka in druge kuharice poskrbe za prigrizek, može napolnijo police in ob veseli glasbi ga menda po tem ni, ki ne bi pozabil na vsakdanjo skrb. Toda ob piknikih pri-

pravi gospod Franc Slobodnik, župnik slovenske cerkve sv. Gregorja v Hamiltonu, mašo. »Cerkve nas dodatno združuje, je vezivo in mi jo doživljamo kot neko našo skupno kulturo,« pravi o tem sodelovanju Tone Zupančič.

Zupančič, letnik 1948, dodaja, da Park ni politična organizacija. O živih vezeh tega društva z dejelo na sončni strani Alp bi lahko našli vrsto dokazov. Eden od teh je uspešno izpeljana akcija zbiranja denarja za aparat za ljubljanski Onkološki inštitut, v kateri se je med organizatorji posebej izkazal član Parka Martin Polanič. Zanimivo je, da so naši rojaki v daljni pokrajini žezele in jekla obdržali poleg žezele volje do ohranjanja slovenskih občutij tudi še nekatere navade iz rojstnih krajev. Če drugo ne, govorji o podobnosti z domovino to, da so člani Parka uredili društveni prostor večinoma prostovoljno.

Ko bo naslednji zvonilo v cerkvi sv. Gregorija, se bo Tone Zupančič spomnil zvonjenja nekje pri velikem Gabru, a najbrž ne bo rekel drugače, kot je ob nedavnem obisku na domačiji v Pristavici 6: »Vesel sem, da sem doma, vendar komaj čakam, da grem spet nazaj v Kanado. Mi od tam radi prihajamo sem, pa najbrž nikoli ne bom prišli za stalno živet v Slovenijo. To so leta tujine in človek se nekje privadi. Ob obiskih v Sloveniji, se mi zdi, da tu ijdje vse nekam hitijo, kar brez glavo. Najbrž zato, ker veliko delajo. V Kanadi lahko z 8 urami dela zaslužiš za normalno prezvljanje družine.«

Tone Zupančič

Res: Kako omiliti škodo?

Odgovor na vprašanja, zastavljena v prispevku s tem naslovom (Dolenjski list, 5. okt.)

Ta članek me je, po pravici povedano, presenetil, saj vem, da je njegov pisec Alfred Železnik dobro informiran in ve odgovore na ta vprašanja. Z njimi hote podtgka polresnice ali neresnice, ki se vlečejo že celo leto v njegovih članekih, in to v različnih časopisih: Delu, Dolenjskem listu, Strelcu... Da je pristranski, se tudi vidi, ker med vprašanjem na vprašanja, zastavljena recimo tako: »Zakaj so dne 24. julija 1989 v kritičnem trenutku akcije manjkali trije strelni, ki se niso javili?« Takih vprašanj je več, a ne mislim pogrevati stvari, ki so jasne in za prizadete ljudi boleče. Da mu odgovorim na vprašanja, sem se odločil zaradi javnosti. Obenem pa mu dam vedeti, da ne mislim v bodoče odgovarjati na taka in podobna provokativna vprašanja.

Odgovori na zastavljena vprašanja:
1. Dne 24. julija 1989 sem ob 11. uri zapustil RRC Lisca službeno, ker je pač

tako narekovalo opravljanje službenih del. Poučaril bi, da vodja centra ni dolžan sodelovati na akcijah obrambe pred točo (OPT), ker sta izmeni samostojni. Opravljeni je bila analiza akcije tega dne, pri kateri sta sodelovala tudi predstavniki območnih skupnosti, ugotovitev te analize pa so dostopne zainteresiranim. V zapisniku ne piše, da sta omenjenega dne v popoldanskih urah zapustila center dva člana posadke, kot je zapisal A. Ž. v Kmečkem glasu. Resnica je sledča: ne, da nista zapustila centra dva delavca, ampak ga ni zapustil niti eden. Zaradi te javne lažne navdve je vložena proti A. Ž. tožba na celjskem sodišču.

Železniku lahko tudi povem, da je bil v letosnji sezoni preko 60 dni z napovedjo možnosti padanja toč, kar pomeni, da je nemogoče, da bi bil pri vseh takih napovedih prisoten na centru 24 ur na dan, saj moram opravljati kot vodja centra tudi druga dela.

2. Delavca, ki se ponesrečil januarja letos (zlon roke) pri opravljanju rednih službenih del, nismo nadomestili zaradi tega, ker smo prizakovali, da bo do sezone OPT okreval in se vrnil na delo. Zdravljene zlome pa se je zakompliciralo, tako da je omenjen delavec še vedno v bolniškem staležu. Tega nismo mogli predvideti. Popolnitve delovnega mesta z začasno zaposlitvijo ni prišla v pošt, saj izšolanega kadra za opravljanje teh del ni. V tem primeru bi se novozaposleni delavec uvajal v delo več mesecev, kar pa ne bi imelo smisla.

Glede meteoroloških depēš pa naj povem, da spadajo v redna dela, ki jih moramo na centru opravljati, in akcij praktično nič ovirajo.

3. Za rada na Lisci trdim, da je še vedno sodoben; nabavljen je bil leta 1981 in takrat je bil nov in eden najdobnejših na tržišču. Marsikje v Jugoslaviji uporabljajo v OPT še mnogo starejše radarje, a še vedno delajo z njimi. Na Žikarcu so do leta 1981 delali z radarji, ki so bili narejeni okoli leta 1950, a vsi iz območnih skupnosti prizogajo na uspešnost tedanje obrambe. Torej je duhovječe o »trofejnem« radarju na Lisci, ki je star 8 let, dokaj neokusno.

4. Ideja o vpeljavi ur za žigosanje kartic na RC Lisca ni slaba, je pa nepotrebna, ker se da vse, kar se tam med akcijami dogaja, ugotoviti z magnetofonskimi posnetkov, kjer je poleg glasov ves čas zabeležen tudi do sekunde točen čas.

5. V tej situaciji bi si želel, da bi obramba pred točo prešla v roke »zainteresirnih«, saj kaže, da potem ne bi nikoli več padala toča. K temu bi gotovo močno prispeval A. Železnik s svojim globokim znanjem o operativni OPT, ki ga tako nesrečno zavrel.

STANE PAJK, vodja RC Lisca

PUNGERT PROPADA

KOČEVJE — Oni dan se je prispoljšali na eno izmed občinskih organizacij vaščanka iz Pungerta, vasi v KS Dragu nad Čabranko v tako rekoč pozabljenem delu kočevske občine. »V vasi je nastanjeno še 5 hiš, dve sta prazni, ena pa se je podrla. V hišah živi 8 ljudi, med njimi le dva mlada, ki sta zaposlena v DIP Čabar na Hrvaskem. Ostali so starji, slabotni. Sadje je slabo obrobljeno in komposta ne bo. Krompir je bil gnil. Medved je v bližnji vasi vdrl v hlev in prestrašen kravi sta tako podivljali, da sta se kar sami zadušili z verigo,« je dejala.

J. P.

REZKA MAJER

novem trgu do muzeja. Tam smo videli stare predmete, slike in orožje. Potem smo se v slaščičarni posladkali. Tovariši sta nas peljali še v Pionirsko knjižnico. Ogledamo smo si nekaj risank in poslušali pravljice. Bilo je zelo lepo in zanimivo.

TEA LUŽAR, 2. b
OŠ Mirna Peč

NA EKSURZIJI

Osmošolci smo bili na tridnevni ekskurziji. Peljali smo mimo Zagreba, Karlovca, Ptuj, Titove Korenice in naprej do Zadra, od tam pa s trajekton na otok Ugljan in potem z avtobusom v Kukljico. To je zelo leto turistično mesto. Posebno je bil izlet z barko na Kornate, kjer je bil piknik. Ko smo se vrnilii z Dugega otoka, smo se v bungalovih pogovarjali. Po večerni smo se zopet zabavali ali se sprehabali. Ekskurzija nam bo ostala nepozabna, saj je bil to zadnji skupni izlet v osemih osnovnošolskih letih, za katerega smo zbirali denar z različnimi akcijami.

TAMARA HRUŠEVAR, 8. b
OŠ Jurij Dalmatin Krško

POČITNICE OB ČRNEM MORJU

Z avtobusom smo se odpeljali na Črno morje. Ko smo se tam kopali, smo ugotovili, da morje ni slano. Na morju sem bil šest dni. Spoznal sem pol Bolgarije. Najbolj sem si zapomnil mesti Burgas in Varna. Spoznal sem tudi gladivo mesto Sofijo.

Ko smo šli domov sem bil žalosten. Doživel sem prometno nesrečo, dobil sem buško.

SAŠO GORENC, 4.a
novin-informativni krožek
OŠ Baza 20, Dolenjske Toplice

pravilni gospod Franc Slobodnik, župnik slovenske cerkve sv. Gregorja v Hamiltonu, mašo. »Cerkve nas dodatno združuje, je vezivo in mi jo doživljamo kot neko našo skupno kulturo,« pravi o tem sodelovanju Tone Zupančič.

Zupančič, letnik 1948, dodaja, da

</



Premier nam vrača dostojanstvo

Med nedavnim šestdnevnim bivanjem Anteja Markovića v Združenih državah se mi je kot poročevalcu mariborskega Večera s tega obiska nenehno vsiljevala predvsem ena misel: Jugoslavija ima boljšega predsednika vlade, kot si ga čas zasludi. Če so si Američani sodbo o naši državi oblikovali na osnovi dogajanja v balkanski krčmi v zadnjem letu in pol (in žal so si jo res), je moralno zanje biti kar majhno presenečenje, ko se je pred njimi pojavil mož uglejenega, a samozavestnega nastopa, človek sodobnih, na Zahodu cenjenih gospodarskih in političnih nazovov, šarmantan in komunikativen, z državnim eleganco in menedžersko spretnostjo. Politik s formatom, skratka. Morebiti mu tudi zaradi tega nekateri sprva niso povsem verjeli in zaupal: bil je kratko malo »predober«, da bi bil »resničen«.

A še zlasti pogovor pri predsedniku Bushu zadnji dan obisk je pokazal, da je Marković s trmasto vztrajnostjo v številnih newyorških in washingtonskih pogovorih v dneh po prej (sam nam je na sklepni tiskovni konferenci v reziden-

ci našega velepostaništva v Washingtonu priznal, da mu ni uspelo prešteti, s koliko ljudmi se je sestal) prepričal sogovornike, da njegovo začevanje za odprto tržno gospodarstvo in politično demokracijo v Jugoslaviji ni fasada, prirejena potrebam »tujega trga«.

Ko smo nekateri jugoslovenski novinarji v Beli hiši takoj po končanih pogovorih Marković-Busch o njih povprašali nekega visokega funkcionarja State Departmenta – zaradi hierarhije pri dajanju javnih izjav, običajne v teh službah, je želel ostati anonimen – je potrdil naš vtis: našemu premieru je tudi v Oval Office ustreljeno prodreti s tezo, da so Američani v zadnjem času neupravičeno dajati prednost Madžarom in Poljakom, ker smo mi v resnicni daleč pred njimi in pripravljeni za veliko korenitejše reforme kot oni; za izvedbo teh reform, če jim je v interesu imeti mirno in demokratično Jugoslavijo, pa potrebujemo njihovo sodelovanje.

Ne pomoč, temveč sodelovanje – to je Marković pet dni ponavljal ob vsaki priložnosti. Naslohn je bilo za njegovo nastopanje v New Yorku in Washingtonu značilno, da je povsod govoril kratko in jednato, brez običajnega jugoslovenskega dolgoveznega sprenevedanja, uporabljal je vmes razumljive in preproste formulacije za razlagi ravnin in ciljev svoje vlade, kar je značilnost tudi ameriškega političnega jezika – tam nima možnosti uspeti v politiki nihče, ki ne zna tudi o najbolj zapletenih problemih govoriti pre-

prosto in nedvoumno), vse pa je zgradil okoli nekaterih osnovnih trditev; teh smo se novinarji toliko napisali, da bi jih sredi noči znali ponoviti.

Prvič, v Ameriko nismo prišli po kredite (čeprav nam bodo tudi ti dobrodošli), kaj šele po kakšno nepovratno pomoč, kakršno si obeta Poljska, temveč spodbujat ameriški biznis in banke, naj vlagajo v Jugoslavijo in z njim sklepajo dobičkovnos posle.

Drugič, razumemo, da vas skrbijo politične razmere pri nas, toda to so samo posledica tega, da smo z reformo na pravi poti. Če nas boste podprli, da reformo izpeljemo, bo tudi političnih problemov manj. Ali pozname kakšno državo, ki jih nima?

Tretjič, Poljaki in Madžari se gredo politične spremembe, njihov gospodarski sistem pa v resnicni ostaja nedotaknjen, torej ni zagotovil, da se ne bo zaradi gospodarstva v politiki pri njih spet vse zrušilo in se vrnilo na staro ali celo na slabše. Mi začenjam spremeniti sistem, ker je to edino zagotovilo za trajne spremembe tudi v politiki. Si lahko predstavljate zahodni gospodarski sistem brez politične demokracije? Vidite, mi želimo preko urejanja gospodarstva, ne s pomoznim uvajanjem večstrankarskega sistema in brez posegov v klasični socialistični gospodarski model priti do prave demokracije.

Cetrtič, Mednarodni denarni sklad in Svetovna banka oklevata z novimi posojili, češ da mora nova vlada najprej pokazati rezultate, ker bo finančno tveganje sicer preve-

liko. Mi pravimo, da smo nekatero velike rezultate že pokazali (večanje izvoza, okoli 6 milijard dolarjev deviznih rezerv, toliko deviz ni imela Jugoslavija (v blagajni še nikoli). Toda inflacija ne bomo mogli zbiti, če ne bo pomoči enih in drugih. Če bomo še naprej morali vse reševati sami, jih potem, ko bomo vse rešili, ne potrebujemo več. Samo letos bomo morali odpeljati 4 milijarde dolarjev dolga, od nikogar pa nismo dobili še niti centa.

Bush je te argumente sprejel z razumevanjem, za Markovića pa je gotovo bila velika politična zmaga izjava ameriškega predsednika, da daje »brezrezervno« podporo njegovim reformam. (Naj ob tem omenim, da smo tik pred njunimi pogovori lahko v predsedniško delovno sobo v Beli hiši za nekaj minut vstopili tudi jugoslovenski poročevalci. Bush nas je »pohvalil«, da smo »skupaj s prime ministrom prinesli Ameriki lepo vreme«, Marković pa je dodal, da se tudi on »počuti kot v Dalmaciji; zares je po celi deželi tisti teden izbruhnilo pravo – sami ga imenujejo indijsko – poletje«).

Značilno za Markovićevo taktiko, s katero je nastopal v ZDA, je bilo izogibanje kakršnim koli komentirjem na račun njegovih domačih političnih nasprotnikov, zlasti Miloševića.

Ko ga je na pogovoru v washingtonskem Nacionalnem tiskovnem klubu eden od ameriških novinarjev vprašal, ali »med drugotne probleme, ki so samo posledica pozitivnih reformskih procesov«, uvršča tudi srbskega vodjo, je Mar-

ković odrezavo vrnil s protivprašanjem: »Zakaj naj bi bil Milošević problem?«

Še bolj so ga v tem pogledu vlekli za jezik člani predstavnika doma ameriškega konгрesa, s katerimi se je neko pooldne pogovarjal o spoštovanju človekovih pravic v Jugoslaviji, točneje, sami so pogovor napeljali izključno v to smer. Res je bilo malce čudno, da se je na tem pogovoru kot eden od glavnih tovrstnih problemov pri nas pojavljalo ime Dobroslava Parage, ki že nekaj časa živi v ZDA in je pred prej omenjenim Markovićevim pogovorom v Nacionalnem tiskovnem klubu delil prisotnim gradivo o domnevnih krštvah človekovih pravic v Jugoslaviji (zatem so ga varnostniki vlivudno odstranili iz dvorane).

Nekateri kongresni so namreč od Markovića hoteli zagotovilo, da se Paragi ne bo nič zgodilo, če se bo vrnil domov (onkaj luže se je zelo angažiral v kritiki razmer v Jugoslaviji), česar naš premier seveda ni hotel »zgrabit«, temveč jih je zavrnil z argumentom, da se lovi za pravno državo, v njej pa takšnih zagotovil nihče ne more dati mimo zakonov.

Tudi o Srbiji in Kosovu je govoril tako, da najbrž tudi z najbolj podrobno razčlenbo njegovih besed domači in tuji srbski lobi najbrž ne bi mogel ugotoviti, da je rekel karkoli »protirsbskega«. (Stanovnikova usoda je bila najbrž tudi Markoviču v kosteh.)

To je bilo navsezadnjne pametno. V ZDA je prišel s trdnim namenom, da popravi negativno podobo tukajšnje javnosti o Jugoslaviji, ne pa da išče nove domače prepire. Moral se je predstaviti kot ambasadør vseh Jugoslovjan, zagonovnik njihove skupne voje, ne pa kot politik, ki se postavlja na stran enega ali drugega dela države. S takšnim pristopom v sumnjičavih krogih ameriške administracije, in še bolj sumnjičavih bančnikih ne bi imel možnosti.

Tako pa je dosegel, kar je želel. Sprejeli so ga vsi najvišji ameriški funkcionarji, od predsednika do ministra za trgovino, s čimer so mu dali veljavno nespornega jugoslovenskega politika številka ena.

Utrdil si je sloves »svobodi privržene« osebnosti, imponiral tamkajšnjim poslovnežem s poznavanjem gospodarstva in bančnikom s poznavanjem mednarodnih financ, izkazal se kot dober govornik – resda s pomočjo odlične prevačalke – in kot trmasto vztrajen mož z neizmerno energijo in optimizmom, ki je naravnost nalezljiv. Celo skepsično novinarsko srenje je na nekaj naših pogovorih med obiskom prepričal, da je v odnosu Američanom do nas »led prebit« in da lahko pričakujemo val ameriških naložb v Jugoslaviji.

Uspeло mu je celo tam, kjer je vsaj po prvih dveh dneh v New Yorku, kot je sam priznal, najtrše kazalo, direktorji MMF Camdessusa in preko njega tudi ostale bančnike, zlasti predsednika Svetovne banke Conabla, pripraviti do tega, da sprejemajo njegovo različico boja proti inflaciji kot edino sprejemljivo. Nekatera naša južna občila, so v skladu z že znanimi stališči njihovih republik namreč že z malce prvočljivosti poročala, da je Marković dobil v ZDA domačo »analogo« pripraviti poseben kratkoročni protiinflačni program.

Premier in člani njegove maležitvene delegacije so bili zaradi takšnega pisanja precej nejevoljni – pisanje doma so lahko spremljali preko tanjgovih biltenov – tako da nam je Markovič že v Washingtonu napovedal, da bo na prvi tiskovni konferenci v domovini demantiral takšne glasove (kar je res storil).

Domačih delitev pač tudi na oni strani Atlantika ni bilo možno odmislit. Toda res je, da jih kot novinar že dolgo nisem čutil tako malo kot prav v tistih šestih newyorških in washingtonskih dneh. Ne kot Slovencu, temveč kot Jugoslovjanu mi je bilo prijetno, da je Markovič s svojo osebno avtoriteto uspelo v očeh najvplivnejših ljudi vrniti tej deželi vsa nekaj izgubljenega dostojanstva. Če za zdaj sploh še ne govorimo o konkurenčnih poslovnih izidih njegovega obiska, ki je biznisu gotovo odprl vrata, a bo ta moral še stopiti skozi.

MILAN PREDAN
(Posebej za Dolenski list)

V neobvezni premislék

DA BI VIDELI, KAJ JE NOTRÍ

Novinarski kolega je zapisal, da nam je predsednik ŽIS Ante Marković med obiskom v ZDA vrnil dostojanstvo. Zanimivo je, da se je vračanje dostojanstva v istem tednu vršilo tudi na Dolenjskem, v Novem mestu. Resda v ne tako vsejugošlovanski meri, vendar zato toliko bolj otipljivo. Delavci IMV Revoz so začeli s serijsko proizvodnjo avtomobilov R 5, popularnih petic.

To je za Dolenjsko velik dogodek. Jug dežele, ki ga je še do nedavnega vsa Slovenija reševala iz finančnih in kadrovskih zagat, je naredil odločen rez, čez noč se je s tradnimi dejaniji povezel z Evropo. IMV Revoz je največje mešano podjetje v naši republiki, že samo s proizvodnjo R 5 največji izvoznik avtomobilov v Jugoslaviji. Zdaj so obvladali še sestavljanje petic, avtomobila, izdelanega v več kot 5 milijonih primerkih. Sestavljanje do 65.000 petic na leto pa je samo del bodočega sodelovanja s Francuzi in Renaultom, v programih je namreč tudi izdelovanje posameznih sklopov za ta ali druge avtomobile terga proizvajalca. Gre za izdelovanje v pravem pomenu besede, IMV Revoz naj bi namreč izdeloval (recimo) šasijo za vse na svetu izdelane petice. To bi bile serije za svoj del sestavne proizvodnje petic ali kakšnega drugega modela.

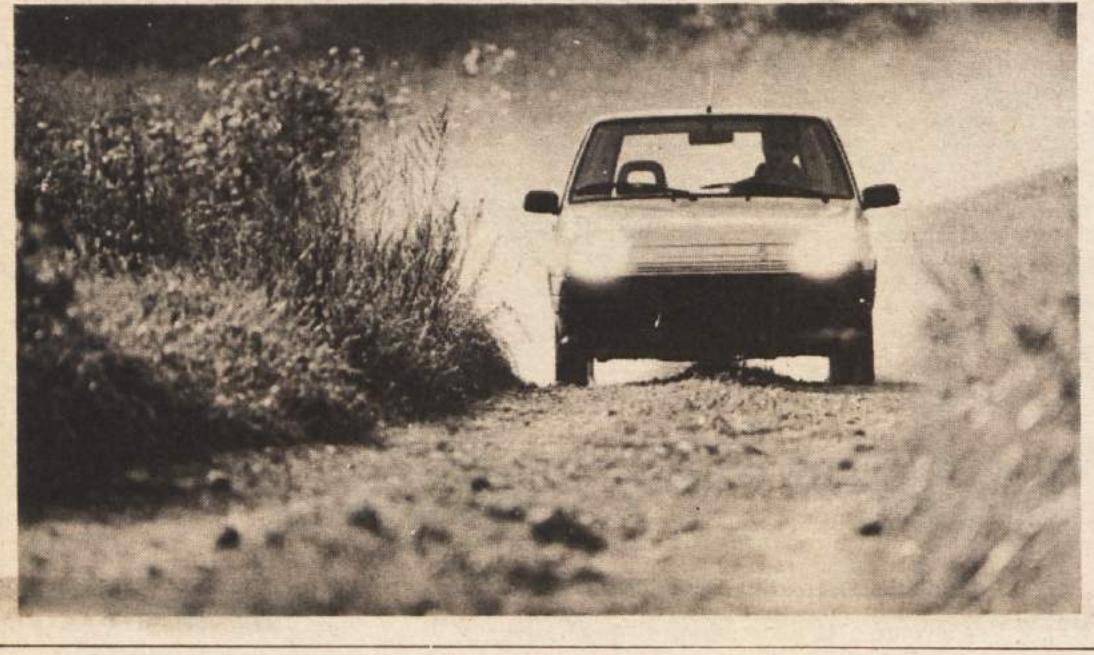
Podpis take pogodbe in sodelovanja dviga samozavest v srcu prav vsakega delavca IMV. Ta samozavest je še toliko bolj dragocena, ker je »self made«, mi bi rekli narejena doma. Kajti delavec IMV, ki so ga še do včeraj lovili po bifejih, mu gledali po žepih, če je kaj odnesel domov (kar tako ali pa zato, ker je premalo zasluzil),

delavec, ki je šel na bolniško za vsak grm krompirja, se je v zelo kratkem času prelevil v evropskega industrijskega delavca. To pa pomeni, da je moral delavec na liniji R 5 ali R 5 doseči evropsko naglico in kakovost proizvodnje. Doseči in tudi preseči. V IMV Revoz je kakovost avtomobilov nadziral človek, ki je v Renault uvedel sodoben pojem kakovosti. Pravijo, da je v Revazu določil slovenskega naslednika, ki ga je v nekaterih rečeh celo presegel. Malo janičarstva ne škoduje.

Človek se z veseljem sprejodi ob linijah R 4 in R 5. Kiturško čista svetlorumena tla (vsak delavec sam pospravlja za seboj), nobenega postavljana, na tleh nobenega izgubljenega vijaka, na linijah pa blešeči avtomobili v vsej paleti barv. In seveda ljudje, ki vedo, kaj in zakaj delajo.

Kdo bo rekel, da čisto navadno sestavljanje avtomobilov ne zaslubi take vnesenočnosti. Morda res ne. Toda nekje je treba začeti. Tako kot so to nekoč naredili Japonci, ki so motor BMW razdrli zato, da bi sploh videli, kaj je notri. Danes njihove yamahe, honde in kawasakije razdira ves svet. Da bi videl, kaj je notri.

MARJAN BAUER



Senovčan na straži miru

S Senovčanom Mirkom Ciglerjem se sošolci in prijatelji poredko srečajo, odkar so zapustili brežiško gimnazijo. Marsikateremu domačinu je žal, da med obiski doma nima več časa za prijateljski klepet o doživetjih po svetu.

Kot dijak je Mirko, zdaj major JLA, občudoval modre čelade na Sinaju, vendar si nikoli ni misil, da se bo sam nekoč znašel v taki vlogi. Njegova velika mladostna želja se je uresničila v zadnjem letu, ko je čas od sredine lanskega do zadnje tretjine letosnjega avgusta prebil v Iranu s prvo skupino naših opazovalcev v misiji združenih narodov UN-NIMOG za nadzor nad prekinjivo ognjem med Iranom in Irakom.

Tja seveda ni prišel zato, ker je imel srečo. Sposobnost za skupno delo v misiji z oficirji z vseh zemeljskih meridianov je moral zagotovo dokazati z znanjem, osebnostmi, zdravstvenimi in drugimi kvalitetami. Za vojaški poklic se je izšolal po maturi v Brežicah. O tej gimnaziji ima zelo dobro mnenje in nadvise prav mu je prišla odlična podlaga v angleščini. Vojno akademijo je mladi Cigler končal v Beogradu. Nato je nekaj časa služboval v Ljubljani in od tam odšel z ženo, tudi Senovčanko za štiri leta na Kitajsko. Bil je pomočnik jugoslovanskega vojaškega atašeta v Pekingu. Potem je delal v Beogradu, od koder so ga za leto dni poslali študirat na generalštabno akademijo v Kansasu v ZDA. Lani so mu zaupali delo v mirovne misiji Združenih narodov.

Ko se je pred kratkim mudil pri starših na Senovem, je pris stal na pogovor za naš list in na hitro opisal svoje poslanstvo v tem vojnem žarišču:

»Opazovalna služba v Iranu je bila zame profesionalni in

osebni izzik. Poklicni v tem smislu, da je bila osemletna vojna med Iranom in Irakom zelo specifična. V primerjavi z vojaško teorijo je predstavljala niz novosti, za katere smo bili profesionalni vojaki zelo zainteresirani. Samo prekinitev ognja mi je omogočila, da se z vojno osebncem sočim in spoznam njen pravi obraz.«

Take stvari se je mnogo lažje in manj boleče učiti na tuji nešredi kot na svoji. Osebni izzik mojega bivanja v Iranu so predstavljali zame izredno težki življenjski in delovni pogoj, ki so od človeka zahtevali preverjanje vseh psihofizičnih sposobnosti. Med enoletnim bivanjem v Iranu sem na lastni koži občutil popolnoma ekstremne klimatske razmere od puščavske vročine, ki se je v lanskem avgustu in septembru dvignila na 55 Celzijevih stopinj, do izredno hude zime na Severu, v visokih gorah Kurdistana, kjer so temperature padle tudi do minus 38 stopinj. Potrebna je bila izredna telesna kondicija, da smo vzdržali dolge ure patru-

ljiranja v terenskih vozilih skozi puščavo in hojo po skalnatem svetu, ki je že pravi alpinizem.

Enako pomembna kot fizična je bila za nas psihična kondicija. Tamkajšnji način življenja je pomenil za večino nas popolnovo novost, posebej islamski fundamentalizem, ki ne določa samo odnosa do vere, ampak zaokroža v sebi vse človekovo ravnanje in sega v vsako poro družbe. Privaditi smo se moral tudi na kuhih, zelo različno od naše. Potem je tu še komuniciranje v angleščini, ki je edini jezik sporazumevanja znotraj Organizacije združenih narodov, dolgotrajno življenje v mednarodnem okolju s kolegi opazovalci z vseh kontinentov.

Delo misije je bilo v začetni fazi izredno občutljivo, zahvalno je previdno navezovanje stikov z domačini, za katere je bil v osmih vojnih letih to prvi kontakt s tuji. Na začetku so bila srečanja z borbeno cono celo za poklicne vojake zelo pretresljiva. Pogled na bojišča osemljetne vojne je razkril vse njene strahote. Stiki s civilnimi prebivalci in vojaki neposredno pred prekinjivo ognjem v prvem obdobju našega prihoda v Iran so imeli izredno močan čustveni odziv. Ljudje so nas pozdravljali kot božje prinašalce miru. Verjeli

Nekateri Črnomaljci nimajo smeti

Ekoleska osveščenost prebivalcev črnomaljske občine se je v zadnjih letih močno izboljšala, predvsem zaradi osveščenosti v širši družbi ter zaradi ekoleske katastrofe v reki Krupi in ob njej. Žal pa v Črnomlju opažajo, da se ta osveščenost marsikje pojavlja le bolj na splošno, ne vpliva pa bistveno na lokalno izboljšanje okolja. Še vedno je namreč preveč neurejeno odlaganje odpadkov. Stevilna divja odlagališča v kraških jamah in vrtačah, v vodi in ob njej ter po gozdovih dajejo občutek, kot da ima skoraj vsaka družina v črnomaljski občini svoje smetišče. Ker pa le desetina površine občine ni izrazito kraška, je nevarnost onesnaževanja z divjih odlagališč toliko večja, zlasti še, ker se odpadne vode iz jam, gnojišč, ponikalnic zlivajo po površju. Četudi delujejo dve komisiji za varstvo okolja, ena pri občinski skupščini, druga pri občinski konferenci Socialistične zvez, v Dragatušu pa tudi društvo za varstvo okolja, so njihovi uspehi na tem področju pičli. Nemogoče je namreč, da bi nadzorovali vsakega posameznika, na kakšen način se bo znebil odpadkov. Kdo so krivci, tega v glavnem ne uspe ugotoviti niti inšpekcijskim službam.

Gotovo pa se ti vse prej kot osveščeni »avtorji« divjih odlagališč kaj malo zavedajo, kako s svojim početjem ogrožajo vodo. V črnomaljski občini črpajo pitno vodo iz kraških izvirov in tudi neposredno iz Kolpe, zato je bojanen onesnaževanja teh virov toliko večja. Ne nazadnje tudi zato, ker so tekoče vode v osrednjem delu občine, razen Kolpe, že močno onesnažene. Podatek, da se Lahinja v Črnomlju »ponaša« s IV. stopnjo onesnaženosti, med Črnomljem in Gradcem pa s III., bi že moral sprožiti alarm. Glavni krivci za to pa so ljudje, saj v reko spuščajo neprečiščene odpad-

ke, predvsem komunalne, svoj delež pa prispevajo tudi izdečne vode z divjih odlagališč.

Kakorkoli torej obrnemo, vedno se vrnemo k odlaganju odpadkov, čeprav je bila tej problematiki v občini posvečena velika pozornost. Raziskali so celotno občino, popisali črna smetišča, ki pa jih ni bilo moč uspešno odpraviti le z osrednjim odlagališčem komunalnih odpadkov na primernih, vodonepropustnih tleh. Vendar pa kljub poglobljenim strokovnim analizam in raziskavam Črnomalcem ni uspel pridobiti lokacije za občinsko odlagališče komunalnih odpadkov, na komiteju za družbeni razvoj pa so prepričani, da po sedanjem sistemu urejanja prostora za tovrstne namene tudi ni izgledov za hitrejšo, čeprav zelo nujno rešitev. Da pa bi ta problem vsaj ublažili, so sprejeli nov občinski odlok o ravnanju z odpadki, ki ureja zbiranje, odvoz in odlaganje odpadkov za celotno območje občine. Ko so ga hoteli izpeljati v praksi, so se začeli pojavit problemi, predvsem zaradi obveznega odvoza smeti ali namestitev posod za odpadke. Prihaja celo do tožb na sodišču, ki pa doslej problema še niso rešile. Nekateri namreč želijo dokazati, da preprosto nimajo smeti, po drugi strani pa se kopijoči kupi na divjih odlagališčih. Začaran krog torej.

Problem, na katerega zlasti prebivalci Črnomlja opozarjajo že vrsto let, je onesnaževanje zraka. Čeprav dosedanje meritve sicer kažejo, da je

zrak v Črnomlju v kurilni sezonu desetkrat manj onesnažen, kot je dopustna stopnja in so mesto tudi uvrstili le v drugo območje onesnaženosti zraka, pa si ljude pojimati zaradi slabega zraka morski ne upajo iz svojih stanovanj. Da z zrakom ni vse tako, kot bi moral biti, vedo povedati tudi zdravnik, saj se v njim zateče veliko bolnikov z bolezni dihal. Toliko bolj zaskrbljuje to, da je med pacienti precej mladih, še zlasti otrok. Žato ne bi bilo napak, če bi meritve zraka opravili večkrat, in to med glavnim kurilnim sezono in ne ob koncu.

Čeprav Belo krajino še vedno tako radi imenujemo idilično deželico ob topični Kolpi, pa se njena idilična počasni utaplja v onesnaženosti. Gotovo ne gre odrekati truda nekatere, da bi bila črnomaljska občina ekolesko čimboli neoporečna, toda le nekaj posameznikov, entuziasov, ne bo moglo tako hitro pospravljati, čistiti, kot bo lahko množica onesnažila. Kaj dosti si v Črnomlju tudi ne bodo pomagali s tistimi, ki le ugotavljajo posledice onesnaževanja, kaj mogoča pa storijo, da teh posledic ne bi bilo. Očitno pa bo potrebno ljudi še bolj ekolesko osvestiti, jim pomagati predvsem in najprej z obveznostjo in še potem s sankcijami. Sicer bodo odgovorni čez leto, dve ali pet znova ugotavljali, kako onesnaženi so črnomaljski zrak, voda in podtalje. Le z ugotovitvami pa ni bil rešen noben ekoleski problem.

M. BEZEK-JAKŠE



so v miroljubno poslanstvo modrih barev in obnavljanje miru na celotnem ozemlju.« Ko je tekla beseda o tem, s kakšnimi občutki je v avgustu letos zapuščal Iran, je major Cigler odgovoril, da mu je bil ob odhodu v svojinstvo zadoščanje občutek, da je poštovanje opravil svojo nalogo in da mu to priznajo tudi drugi. »Brez skromnosti lahko rečem,« je nadaljeval, »da so se naši oficirji zelo dobro izkazali in da so zaradi svoje strokovnosti uživali izreden ugled tako med Iranci kot med ostalimi kolegi v misiji. Prekinitev ognja je omogočila Iranu, da se loteva obširnega obnovitvenega programa. V misiji smo bili zelo veseli, da so ob našem prihodu opuščena mesta v državi ponovno oživelia in da se življenje vrača tudi v puščavo. To nam je vlivalo dodatno moč, da smo storili vse za obdržanje miru na frontah in da so prispevki k stabilizaciji razmer na Bližnjem vzhodu. Jugoslovanski general Slavko Jovičić gre priznanje za to, da je prekinitev ognja vzdržala in da je bila misija

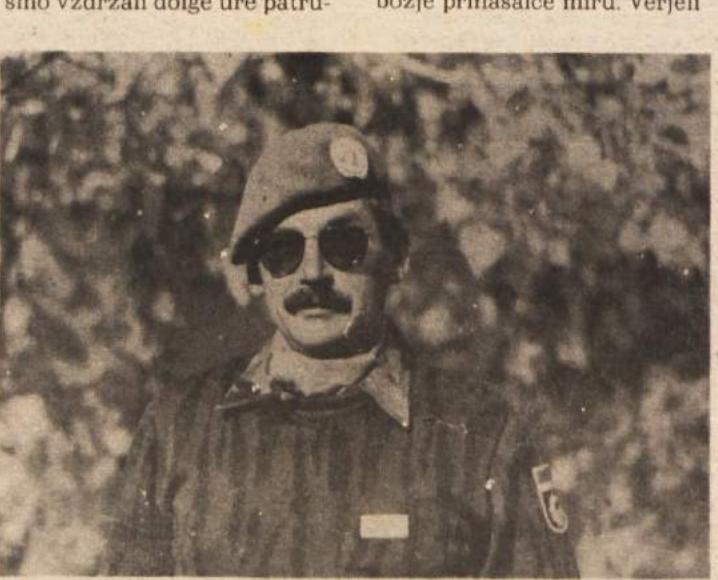
pod njegovim poveljstvom deželna zaupanja na obeh straneh, ker je s svojim neprijetnostim in objektivnim nadzorom pripomogla k miru v tem delu sveta.«

Želja ljudi po miru je velika, vendar prekinitev ognja še ni mir, ampak vojno stanje, čeprav prebivalci na obeh straneh meje čutijo utrip novega življenja. Pravi mir bodo razglasili šele z mirovnim sporazumom, ki je v domeni domače in mednarodne politike, v katerem so zdrženi narodi vključeni samo kot opazovalci. Na majorja Ciglerja so naredile v Iranu močan vtip ostanki stare perzijske civilizacije in kulture, med katerimi so mesta Persepolis, Isfahan, in Širaz pravi biseri. Navdušila ga je tudi islamska arhitektura mest Qom in Mashad ter vpogled v vsakodnevno življenje šiitskega muslimanstva. Teheran je pol nasprotij kjer kljub omejitvam zabavnega življenja še kraljuje visoka moda in kjer človek splet v splošni modi vse je vojna. Občutili so jo šele potem, ko so jih začeli bombardirati.

Major Cigler je toliko doživel in spoznal, da bi lahko to opisal v knjigi, vendar zavrača takе misli. Prizanesljivo se na smehne in reče, da recimo knjige o Kitajski pišejo ljudje, ki pridejo tja za en teden ali mesec, ne pa tisti, ki prebijejo tam leta, ker medtem spoznajo, da tako stare civilizacije, kot sta na primer kitajske ali perzijske, predstavljajo uganiko ki jo je zelo težko razrešiti.

Skupno življenje v misiji z oficirji iz dvanajstih držav vseh kontinentov je bilo zanesljivo, načinimo tudi po človeški, ne samo po strokovni plati. Njegovi kolegi so bili iz Avstralije, Italije, Finske, Švedske, Turčije, Kenije, Nigerije, Argentine, Urugvaja, Indije, Nove Zelandije in Jugoslavije. Za vsakega od njih je bil Iran trda preizkušnja, posebej na začetku, ko so se moralib prebiti skozi daljšo osamitev brez telefonskih in pisemnih zvez z domačimi, izpostavljeni številnim nevarnostim od opuščenih minskih polj.

JOŽICA TEPPY



Praznik organizacije dela

Visoka šola za organizacijo dela v Kranju praznuje tridesetletnico. 27. oktobra bodo ta jubilej proslavili na Otočcu delovno, v obliki strokovnega srečanja za študente, diplome in vse, ki jih problemači organizacijskih podjetniških in informacijskih novosti na področju organiziranja dela zanima. Razvoj na tem področju gre hitro naprej, lahko pa rečemo, da pri nas še hitreje naraščajo potrebe, saj smo se šele v zadnjem času pričeli pravzaprav resnejše zavedati, kako pomembna je organizacija za učinkovito poslovanje.

In kako smo za take cadre poskrbeli v Novem mestu? Pred leti je posebna analiza, ki jo je napravil zavod za zaposljanje, pokazala veliko potrebo po teh profilih v dolenski regiji, hkrati pa tudi veliko zanimanje za tovrstni študij. Na osnovi tega je kranjska visoka šola odprla v Novem mestu dva dislocirana oddelka, enega za prvostopenjski in enega za drugostopenjski študij, kjer naj bi, ker gre za študij ob delu, pouk trajal tri leta. Zanimanje za vpis je bilo veliko. Na prvo stopnjo se je vpisalo prek 120 kandidatov, od katerih jih je v drugi letnik prispele 60, na drugo stopnjo pa se je vpisalo 79 kandidatov, od teh jih je prišlo v četrto letnik 55. Sedaj je študij pred koncem in več kot polovica študentov ima že opravljenih večino študijskih obveznosti ter jih čakata le še izdelava in zagovor diplomske naloge.

Zivita za spomine

Hiše ob Grajski cesti v Kostanjevici so si podobne kot jajce jajcu. Le ena med jimi pa ima ob sebi velik in lep zidan čebeljak. Tam živi od leta 1940 Jože Špilar z ženo Faniko. Zdaj sta hiši že 49 let in kmalu bo preteklo 60 let, od kar sta se v Podbočju poročila. Oba jih štejeta že krepo čez 80. Jože bo praznoval 85-letnico 28. oktobra, Fanika je tri leta mlajša. Za njima so ostala leta, ki so minila vse prehitro in sedaj jih skupaj obujata v spominu. Jože rad seže med fotografiske albume, kjer hrani spomine na preteklost. Po stenah visijo priznanja, ki jih je dobil kot čebelar, kulturni delavec, filmař.

Doma je iz vasi Vratno pri Šentjerneju. Zgodaj mu je umrl oče in kmalu je moral s trebuhom za kruhom. Kot mlinar je delal v Hrušici, Volavčah, v Dol. Pirošči. Tam je videl mnogo lepih deklet in sklenil je, da si bo eno odpeljal. Oko se mu je najraje ustavljal na Faniku, ta pa ni imela nič proti. Hudomušno se spogledata, ko se spomnita tistih davnih let. In potem je nastala družina. Bili so trije otroci, ki so vsi končali visoke šole. »Nobenih štipendij niso imeli, vse sva sama spravila do kruha,« pove Fanika. Vedno sta bil vajena delati. V letih, koda gradila hišo, sta imela v najemu grajski mlini v Kostanjevici. Delala sta ves dan in mlino, pa še v hlevu in na njivi. Bila sta vajena trdega dela. Le tako sta zimogla gradnjo hiše. Kar nekaj Kostanjevičev je tedaj zaradi krize odnehalo.

Najlepša leta pa sta preživeva po vojni. Jože je sprva sodeloval pri odkupu v Agrokombinatu, potem pa je delal v trgovini. Zadnjih 20 let službe v Agrokombinatu pa je odkril svoj pravi poklic. postal je upravnik kina v Kostanjevici in to v letih, ko je bil najpopolnejši filmski junak Tarzan. »V Ljubljani sem bil leta 1953 na tečaju za funkcionarje. Tam sem pogosto hodil v kino, ki se mi je zelo priljubil. Sklenil sem, da bom kino vpeljal tudi v Kostanjevici.« Pa se kino ni takoj priljubil Kostanjevičnom, ampak Jože jih je vztrajno vabil in z leti mu je uspelo

Ob tem pa slušatelji druge stopnje ter hkrati predsednik občinskega sveta za vzgojo in izobraževanje Stane Žagar pravi: »Ugotavljamo, da se v izobraževanje niso vključili vsi kadrovski delavci, ki zasedajo delovna mesta, nimajo pa ustreerne izobrazbe. Prav zato resno razmišljamo, da bi v študijskem letu 1990/91 ponovno organizirali vpis na obe stopnji. Tako bi omogočili dokončanje študija tudi tistim, ki so morda tokrat nekoliko zaostali. Analize sicer še niso narejene, vendar vse kaže, da bi morali doseči večji vpis predvsem v smeri organizacijske informatike ter organizacije dela v proizvodni dejavnosti.«

Ali bo v tržnem gospodarstvu trg delovne sile vplival bolj na študijsko motivacijo in izbiro poklica?

Dr. Jože Florjančič, dekan visoke šole, meni, da zanimanje za njihovo dejavnost raste iz leta: »Po vsej verjetnosti smo preživeli obdobje, v katerem so posamezniki želeli dobiti te formalno pravno kvalifikacijo, oziroma da so organizacije dela naročale sestovanje le zato, da so izkoristile namenska sredstva za izobraževanje.«

Seveda je študij ob delu naporen za študente, težaven v organizacijskem smislu, pa tudi za predavatelje, zlasti še, kadar gre za dislocirane oddelke. Dr. Jože Florjančič tako komentira različne poglede na to: »Pravimo (mislim v družbi), študija ob delu je preveč, drugič, študij ob delu je treba razširiti, tretič, študij ob delu zavira možnost zaposlitve rednem študentom. Vprašam se, kdo je tako močan, da bi vse tiste cadre, ki imajo nižjo stopnjo dejanske izobrazbe od zahtevane, razresil opravljanje del in nalog in nadomestil z rednimi diplomanti, ki so brezposelnici. Ali ni morda bolje, da se ti kader uposobijo ter s svojim znanjem pripomorejo k večjemu dohodu, s tem pa razširjeni reprodukciji in kot posledici tega razširjeni kadrovski reprodukciji oziroma odpiranju novih delovnih mest? Vpraša-

T. J.

zagotoviti kinu kar lep obisk. Seveda ni manjkalo tudi smešnih prigod. Nekoč je bil na sporednu tudi nekoliko drznejši ljubezenski film. Eni izmed starejših učiteljic film ni bil preveč všeč. »V filmu so ženske kazale tisto črno in jaz zradi tega ne bom hodila več v kino k vam, je učiteljica pocenila Špilarju. On pa ji je odvrnil, da je bilo »tisto« zakrito s kropo. Učiteljica ni čisto verjela, ampak v kino je pa le še prila. »Ja, to so bili lepi čas. Upravnike kinov so povabili na festival v Pulju, pa na izbiro filmov k distributerjem. Tako sem lahko ob blizu spoznaval filmske ljudi,« se spominja Špilar. Fanika pa dodaja, da je bil s kinom čisto zastupljen in se je bala, da bo hodil v kino tudi, ko bo v penziji. Za svoje delo v kinu in na drugih področjih je dobil priznanje KS Kostanjevica s plaketo mesta Kostanjevica. Dolenjski kulturni festival ga je proglašil za častnega člana.

Pogosto upre pogled v priznanja, ki lepo uokvirjena visijo na steni. Često sega med fotografije in si jih ogleduje. Z ženo se pogosto pogovarjata o preteklosti. In včasih ga zaskrbi, kdo bo za vse skupaj skrbel, ko ga ne bo več. Potem pa z ženo preženeta take in podobne misli, včasih z delom in brkljanjem okoli hiše, drugič s humorjem, ki jima ga tudi ne manjka. Ponosna sta na svoj veliki in lepi vrt, kjer prideva vso zelenjava. Hlev, kjer sta nekoč redila dve kravi in prašiče, pa sameva prazen. Od vse živine je ostala le velika zajalka, ki se pase po dvorišču in gre potem tudi sama v svoj zajaji hlevček.

Ali bosta praznovala biserino poroko? »Kaj, oče, ali bova?«, ga vpraša Fanika. In potem reče, da bi to naredila le, če bi šli kam v restavracijo, ker se je sama Fanika vsega nakuhalna in napekla za vse življenje. »Veste, zdaj si želim samo še miru. Vsak hrup mi gre na živce.« In res ni ne od njiju ne v hiši ne v okolici nobenega hrupa. Čas povsem neslišno prede svoje mreže, Jože in Fanika pa živita za spomine. Bojev in skribi, kaj bo prinesel jutrišnji in pojutrišnji dan, nimata več. Tega je bilo več kot dovolj v preteklosti, ko sta revna kot cerkvene misi spravljala na kup skromno premoženje in otroke.

J. SIMČIČ



Ozioria

POEZIJA IZ KLASIVA

Iz Prekmurja se v zadnjih dveh desetletjih in pol oglašajo predvsem pesniki. Imena, kot so Branko Šomen, Milan Vincetič in Feri Lainšček, so le najuglednejša, ne pa vsa, ki podpisujejo pesniško ustvarjalnost te slovenske pokrajine. Tistim, ki tvorijo jedro sodobnega pesnjenja v Prekmurju, se pravi, da njihovo doživljvanje ni vezano le na krajevni izvor, temveč postaja nekako splošno individualno, se v zadnjem času pridružuje pesnik Milan Skledar, v Ljubljani živeči rojak iz Murske Sobote.

Skledar je do sedaj izdal dve pesniški zbirki: leta 1983 zbirko Kot orgazem pričakovana in letos zbirko Klasiva. A tu bo beseda le o slednji, ki je prišla na svetlo kot samozaložniška knjiga, vendar z gmotno podporo soboške kulturne skupnosti. Preden pa napišemo kaj več,



se ustavimo pri naslovu. Kaj so klasiva? France Vurnik, eden od recenzentov, pravi, da najbrž tiste snovi in sile, ki spodbujajo zorenje žita. V tem primeru pa prav gotovo netiva za rodovitno klasenje pesniške besede. Sicer pa si razlagajo izposodimo kar pri samem avtorju. Takole pravi v pesmi Klas-iva: »V misli zori / Sebe ubija / da spet zaživi.« To pa je tudi celotna pesem.

Res, skrajno varčen z besedami, krokijevsko kratek, skoraj aforističen je jezik. Skledarjeva poezije v omenjeni zbirki, ki jo sestavlja troje tematskih pesniških poglavij pod naslovom: Vrnetev, Svečava besed in Čudežne. Na začetku je Epitaf, ki je na koncu obrnjen, se pravi, da so isti verzi izpisani v obratnem zaporedju. Poetična igra duha! Igrivost pa je v tem primeru »slog,« značilen za vso knjigo. Jedro zbir-

je z velikim žarom prenašal na mlajše robove kostanjeviške osnovne šole. Šolarjem je dal celo svoje panje. Kar precej njegovih učencev se še vedno ukvarja s čebelami. In na to je še posebej ponosen. Za svoje delo je dobil tudi čebelarski red 2. stopnje Antonia Janše in zlatu značko Zveze prijateljev mladine.

Pogosto upre pogled v priznanja, ki lepo uokvirjena visijo na steni. Često sega med fotografije in si jih ogleduje. Z ženo se pogosto pogovarjata o preteklosti. In včasih ga zaskrbi, kdo bo za vse skupaj skrbel, ko ga ne bo več. Potem pa z ženo preženeta take in podobne misli, včasih z delom in brkljanjem okoli hiše, drugič s humorjem, ki jima ga tudi ne manjka. Ponosna sta na svoj veliki in lepi vrt, kjer prideva vso zelenjava. Hlev, kjer sta nekoč redila dve kravi in prašiče, pa sameva prazen. Od vse živine je ostala le velika zajalka, ki se pase po dvorišču in gre potem tudi sama v svoj zajaji hlevček.

Ali bosta praznovala biserino poroko? »Kaj, oče, ali bova?«, ga vpraša Fanika. In potem reče, da bi to naredila le, če bi šli kam v restavracijo, ker se je sama Fanika vsega nakuhalna in napekla za vse življenje. »Veste, zdaj si želim samo še miru. Vsak hrup mi gre na živce.« In res ni ne od njiju ne v hiši ne v okolici nobenega hrupa. Čas povsem neslišno prede svoje mreže, Jože in Fanika pa živita za spomine. Bojev in skribi, kaj bo prinesel jutrišnji in pojutrišnji dan, nimata več. Tega je bilo več kot dovolj v preteklosti, ko sta revna kot cerkvene misi spravljala na kup skromno premoženje in otroke.

J. SIMČIČ

O slabem položaju slovenske knjige radi tarnamo, a ta čas, ko slovensko teče mesec jugoslovenske knjige, je grenka misel o položaju slovenske knjige še toliko bolj prisotna. Res bi v zadnjih desetletjih stežka našla bolj kritne čase, kot so zdaj. Slovenska knjiga, še posebno leposlovna, je vse dražja in vse manj dostopna širšemu krogu kupcev, zato pa vse manj kupujemo in založbe jo vejo manj izdajajo. V časih mrzlih viharjev pa slovenska knjiga kljub žalostnemu položaju kaže nekatere znamenja trdoživosti, ki obljublja preživetje in svetlejše čase. Med njimi je gotovo to, da ima kljub vsemu še vedno pisan krog ustvarjalcev in precej zvestih bralecov.

Primer njene trdoživosti je lahko zbirka Vrba, ki jo že nekaj let uspešno izdaja Prešernova družba. Knjige iz premisljeno zasnovane zbirke sodobnega slovenskega leposlovja z značilno berljivostjo, sporocilnostjo in poudarjeno fabulativnostjo se držijo nad površjem žalostne usode slovenske knjige.

Pred kratkim izdani paket šestih knjižnih novosti iz te zbirke je s svojo po avtorjih generacijsko, po delih pa slovensko in žansko raznovrsti-

ke Klasiva predstavlja osrednje poglavje oziora cikla Svečava besed, v katerem je tudi pesem Prekmurje. Tako se glasi: »Tod po moško / udarjajo v dlan / Ura prastara / v skedenju zmot odšteva / Zlizani kolnik / preoblači v spomenik.« V tem ciklu je Skledarjeva poezija še najbolj navezana na krajevni izvor, a ga hkrati tudi že presegajo, vračajo se vase (cikel Čudenje), v svojo intimnost, v svet svojih vrednot, ki ga identificira z objektivnim svetom, ki je tu in okrog nas.

I. ZORAN

JUNGOVA AVTOBIOGRAFIJA

Bialec strokovne literaturre pri iskanju klasičnih del svetovnih avtorjev hitro opazi v naši prevodni literaturi več hudi praznini. In med njimi gotovo ni najmanjša praznina, ki zveva imenu »Freudovega dvojčka« Carla Gustava Junga. Kljub precejšnjemu zanimanju za analitično psihologijo pri nas je pozornost pri prevajjanju veljala le Freudu, medtem ko je Jung ostajal dostopen le v tujejezičnih izdajah. Državna založba Slovenije je nekoliko zapolnila to praznino, v knjižni zbirki Biografije je namreč izdala zajetno Jungovo avtobiografijo z naslovom Spomini, sanje, misli.

Knjiga je nastajala ob velikem prizadevanju Aniele Jaffe, ki je napisala prve osnutke Jungove biografije, sodelovanje z mislecem pa se je tako zaobrnilo, da Jung ni več le dajal podatke o svojem življaju in duhovnem razvoju, temveč se je sam lotil pisanja; in ob sodelovanju z urednico in zapisovalko Jaffevo je se oblikovala pričujoča avtobiografija.

Knjiga vsebinsko ni zastavljena tako, kot so običajne avtobiografije. Za Junga »zunanji« doživljaji in dogodki, ki sicer tvorijo vsebine avtobiografij, niso bili tisto pravo, zanj velja kot substancialno le notranje, zato ohranja žive spomine predvsem na notranja doživetja, kot jih sam imenuje. Jungova avtobiografija je tako zares takšna, kot jo označuje naslov knjige: Spomini, sa-

nje, misli; je torej zapis njegeve duhovnega sveta, razvoja njegove znanstvene in siceršnje misli, manj pa zapis zunanjega dogajanja.

Kot taka je knjiga primezen uvod v spoznavanje tega pomembnega misleca sodobnega časa in njegovih poglavnih zamisli, ki postajajo aktualne tudi pri nas.

M. MARKEJ

EDWARD RUSJAN

Prihodnji mesec bo minilo osem desetletij od poleta slovenskega ikara Edvarda Rusjana. Tako v pravem času prihaja med bralce knjižna novost iz zbirke Znameniti Slovenci, ki jo izdaja Partizanska knjiga. Slavnim morem slovenske literature, znanosti in politike, ki so že našli svoje mesto v tej zbirki, se pridružil pionir slovenskega in jugoslovenskega letalstva. Edvard Rusjan je bil namreč prvi, ki je izvedel polet z motornim letalom lastne konstrukcije in izdelave v tem delu Evrope.

Kratko, ustvarjalno Rusjanovo življivanje ter njegovo delo je zapisal Sandi Sitar. Knjiga je kot ostale iz te zbirke opremljena z dokumentiranimi fotografijami, osnovnemu tekstu pa sta dodana kronološka preglednica, seznam virov in literatura.



NA KRATKO...

— Klub devete umetnosti (če še ne veste, je to strip) je izdal peto knjigo stripov našega najbolj znanega striparja MIKIJA MUSTRA, očeta Zvitropicca, Lakotnika in Trdonje. V tej knjigi so natisnjeni stripi Grajski strahovi, Gusalji, Črni kabov.

— STANE JAGODIČ, ki svojo ustvarjalnost izraža v satirični risbi, karikaturi, kolažu, fotomontaži in drugih grafičnih in slikarskih tehnikah, ima svojo monografijo. Izdal jo je Globus, lepa knjiga pa je dostopna le bolj premožnim.

— Ljubitelji fotografije govorijo ne boste prezrli kataloga, ki je izšel ob razstavi 150 let slovenske fotografije. Četudi drag, je nepogrešljiv za prave ljubitelje svetlobopisija. V njem je predstavljena starejša slovenska fotografija v besedi in sliki.

Peter Stopar (pseudonim), ki je imel precej uspeha pri bralcem s knjigo Kave, kavice, kofetki, se tokrat predstavlja z romanom **Evina poštovanja**. Pisatelj je okvirno zgodbo o odkrivanju srednjeveških fresk v neki cerkvici uporabil za hkratno odkrivanje pripovedovalcevega življivanja in razgrinjanje njegovih odnosov do življenskih sopot

Bo tradicijo odnesla deroča voda?

Ko so pred več kot sto leti vaščani Mosteca kupili prvi lesen brod in ga potem ob bregu Save vse od Zaprešića spravljali domov, se je dogodka veselila vsa vas. Mnogi kmetje so namreč obdelovali polja onkraj Save in so se prevažali tja s čolni. A to je še šlo, ko pa je bilo treba domov spraviti letino, so nastale težave. Nov brod je Mošcancem, kot si pravijo vaščani, olajšal delovni dan. Zdaj so preko Save lahko vozili s konjsko vprego, prevažali živino in pridelke.

V tistih časih je z brodom upravljal eden, včasih pa tudi dva brodnika, ki so ju pličevali vaščani. Zato so imeli zastonj prevoz čez reko, po drugi strani pa so bili tudi obvezani, da opravljajo delo pri brodu, ga popravljajo, privezujo k bregu in ob spremembami vodostaja prestavljajo mostiček, ki je vodil na brod. Prebivalci Mihalovca in drugih sosednjih vasi, ki so prav tako imeli posest na desnem bregu Save, so morali prevoz plačati.

Vaški brod je služil tudi med vojno, seveda ne domaćinom, ki so bili izseljeni, ampak tež in oni vojski. Menda je služil tudi partizanskim enotam in vaščani se prav radi spomnijo zanimivega dogodka, ko se je partizan Hrastovšek po vrvi, na kateri je bil prvezan brod, spustil preko Save. Tudi po vojni, ko so se Mošcanci vrnili iz taborišč, je brod vozil redno vsak dan, pozimi in poleti. Preživel je tudi nacionalizacijo, ko so ga dali v upravljanje KS Dobova, vendar je ta imela s plovilom bolj slabe izkušnje in nobenega dobička, zato so ga po dveh letih vrnili pravim lastnikom.

Pozneje je vaški brod postal vse manj rentabilen, saj se je zelo zmanjšal obseg obdelovalnih zemljišč na desnem bregu Save. Svoj del zemlje je terjal obrambni nasip ob Savi, prav tako pa tudi širjenje Čateških Toplic. Ob regulaciji Save se je približno za meter poglobila tudi struga, kar je



NARAVA JIM VEČKRAT PONAGAJA — Mostečani pri obnovi in popravljanju broda pred nekaj leti.

onemogočilo dostop do broda avtomobilom in vpregi. Z brodom zdaj že petnajst let upravlja vaška skupnost. Mostec oziroma poseben odbor. Stalnih brodnikov že davno ni več, zato pa se Mošcanci menjavajo pri tem opravilu: vsak dan vozi brod predstavnik ene hiše, dokler niso na vrsti vsi, in potem zopet od začetka, vse do konca poletne turistične sezone.

Z brodom pri Mostecu zadnjega leta vozijo samo še pešce, motorna kolesa in kolesa. Z njim potujejo tisti, ki so zapošleni v Termah Čatež in v Agrariju na drugem bregu Save; prevažajo se vaščani Mosteca in sosednjih vasi, učenci OŠ Dobova ter nekaterih hrvaških šol, ki hodijo na plavalne tečaje in kopanje v Čateške Toplice, in mnogi turisti, še posebno tuji.

»Z moščanskim brodom se je čez Savo peljalo že več pomembnih osebnosti, med njimi tudi Kardelj in Šejk iz Kuvaita. Gosti Čateških Toplic, ki zvezo za brod, se radi pripeljejo z njim v Mostec. Tu si ogledajo vas in življenje v njej, nekateri pa tudi izkoristijo priložnost in si nakupijo domačih jajc, vina in še česa. Ker smo opazili, da so turisti navdušeni nad prevozom z brodom in obiskom vasi, je naš vaški odbor že iskal stike s Térmami. Na žalost pa nam stalnega so-delovanja ni uspelo vzpostaviti. Temu se ne moremo načuditi. Prevoz z brodom čez Savo bi bil gotovo privlačen za marsikaterega turista, še posebno za otroke, a večina niti

B. DUŠIČ

OBRAZI

Iz likvidatorja reformator



Pater Metod je v Krškem znani in priljubljen. Spoštujemo ga tako verniki kot tisti, ki v boga sicer ne verujejo, cenijo pa človeka, ki s svojo umirjenostjo, zmernostjo, bogatim znanjem in dobroter ter hkrati z neomajno pokončnostjo daje okolju svoj pečat. Še najbolj priljubljen pa je pri otrokih. Ko pridejo z razredom v kapucinski samostan v središču Krškega oziroma v tisti del, kjer ima sedaj svoje prostore Valvazorjeva knjižnica in galerija, z odpriimi ustistrmijo v človeka, ki jim tako nazorno, preprosto, pa vendar globok vtišniti v zavest posmen knjige in literature za narodovo ter hkrati za človekovo življenje, da ena ura z njim za njih pomeni več kot mnogo urškega pouka. Lahkotnost in slikovitost v izražanju je kapucinarjem sicer lastna, vendar vedno znova preseneča na videz drobna in skromna postava patra Metoda, ko se v njej prižge govorniški plamen in z njim zraste v ljubezni do umetnosti in literature v povsem nove razsežnosti.

Ko je bil pater Metod pred trinajstimi leti poslan v Krško, je bilo mišljeno, da naj bi bil tukaj zadnji kapucinar. Nje-

gova naloga je bila namreč likvidirati samostan, prodati poslopje in zaključiti z dejavnostjo, ki je trajala v Krškem tristopetdeset let. Krško z okolico je bilo v času protestantizma eno najmočnejših postojank. Nanj se vezajo imena najboljših mož: Trubarja, Krelja, Bohoriča in Dalmatinca. Prav zaradi tega je bil v tem mestu z ukazom Ferdinand II. ustanovljen kapucinski samostan. Kapucinarji naj bi presegli protestante z njihovim najmočnejšim orožjem — z besedo. Leta 1644 je bil posvečen samostan s cerkvijo Marije brezmadežne in kapucinski menih so z lepšimi pridigami dobro opravili svojo nalogo. Ker pa so se bojevali z besedo in ne s prisilo, so za pripravo svojih pridig, pa tudi za druga poslanstva, ki pritičajo njihovemu redu, se pravij zdravilstvo in izobraževanje, potrebovali čimveč virov. Tako se je z leti v samostanski knjižnici nabralo veliko knjižnic dragočestnosti, s katerimi bi se postavljala maršikatera knjižnica v domovini in zunaj nje, da ne govorimo o umetninah, slikah, kipih in drugih predmetih, ki so se znašli za samostanski zdovci. Vse to bi bilo z likvidacijo samostana za Krško izgubljeno. Prav v skrbi za to bogastvo, pa tudi zaradi posluha odgovornih služb in delovnih organizacij v Krškem, kakršnega bi v bližini preteklosti pri nas našli le malokje, se je pater Metod, kakor v šali sam pravil, prelevil iz likvidatorja v reformatorja.

V novi vlogi se je kar dobro znašel. To kažejo rezultati



njevih prizadevanj, pa tudi vseh pristojnih služb in posameznikov, ki so se zavzeli, da samostan kot kulturna tradicija v Krškem ostane, s svojo versko funkcijo in v vsem, kar lahko ponudi kulturni javnosti. Tako je pater Metod, namesto da bi bil v Krškem samostanu poslednji kapucinar, postal edini kapucinar. Že vrsto let živi v samostanu sam.

»Postal sem neke vrste muzejski kustos,« pravi o svoji novi vlogi. Kljub temu mu ni nikoli dolgčas. Stikov z ljudmi iščejo kulturno, pa tudi duhovno hrano, mu nikoli ne manjka. Upa, da bo le dobil pomočnika in učenca, da ga bo uvedel v bogato samostansko izročilo. Leta tečejo, življenje pa jih je tudi patru Metodu naštel toliko, da bi potreboval učenca in sodruga.

Rodil se je pred šestinšteto desetimi leti kot Stanko Jeršen v Golem pri Igu. Oče je bil zidar, dečavec, mati gospodinja, ki je v zakonu povila kar enajst otrok. Stanko je bil enačni. Jeršinovi otroci so rasli v skromnih razmerah in hitro zapuščali svoje gnezde. Za šolanje ni bilo denarja, namajšem pa so ga omogočili duhovniki, ki so opazili njegovo nadarjenost. Tako ga je druga svetovna vojna dolečela na ljubljanski klasični gimnaziji. Ker je tam ni mogel do končati, se je podal v Padovo, kjer je napravil maturino in pravilnik bogoslovja.

»Maturem sem takoj delal v italijanščini,« pripoveduje živahnji šestinšteto desetletnik. »To niti ne bi bilo težko, če se ne bi izprševalci spuščali v podrobnosti in obrobne osebnosti italijanske literature, ki meni kot Slovencu niso mogli biti blizu. Zato sem jim karavrnost rekel, kot je pač moja navada, naj me sprašujejo o Dantiju, Petrarci, in drugih velikanh, pa boste videli, kaj znam.« Maturo je napravil. In ker se pater Metod še danes drži načela, da naravnost pove, kar misli, je to, kar je. Po vojni se je vrnil v domovino in v kapucinski teološki šoli v Škofji Loki dokončal blagoslavje. Tuji tam je bil med zadnjimi slušatelji, potem je buka ukinjena. Kaže, da je patru Metodu to, da se znajde med zadnjimi, že kar nekako usojeno.

TONE JAKŠE

GDK ČRНОМЕЛЈ

Podjetje za zaključna obrtniška dela Crnomelj, p.o.
Delavski svet

razpisuje naslednja dela in naloge:

I. s posebnimi pooblastili za 4-letni mandat:

1. direktorja podjetja
2. vodje proizvodno-tehničnega sektorja
3. vodje razvojno-komercialne službe
4. vodje računovodsko-finančne službe

II. vodje skladnično-nabavne službe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod I/1

- da imajo visoko, višjo izobrazbo strojne, gradbene, lesne ali ekonomske smeri
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih
- da ni ovir za njihovo imenovanje v smislu 59. člena zakona o podjetjih
- da imajo sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti

pod I/2

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo strojne, gradbene ali lesne smeri
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj

pod I/3

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali tehnične smeri
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj

pod I/4

- da imajo višjo ali srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Pod II

- da imajo višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske ali komercijske smeri
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema delavski svet podjetja v roku 15 dni po objavi razpisa.

O izidu izbire bomo kandidate pisno obvestili v 8 dneh od dneva sprejetja sklepa o izbiri.

588/42

Izvršni svet skupščine občine Trebnje razpisuje na podlagi sklepa, sprejetega na 101. seji dne 5. 9. 1989,

JAVNO DRAŽBO za prodajo gradu in kapele na Mali Luki

Na javni dražbi, ki se bo opravila

dne 7. 11. 1989 s pričetkom ob 11. uri

pri gradu Mali Loka, se bo odprodal opuščeni grad Mali Loka s kapelo in pripadajočim funkcionalnim zemljiščem na parc. št. 1/1, ki obsega:

- grad v izmeri 500 m²,
- kapelo v izmeri 126 m²,
- dvorišče v izmeri 500 m²,
- vrt v izmeri 732 m²,

vse vpisano pri vl. št. 243 k.o. Mali Videm, ki je družbena lastna — upravni organ občina Trebnje.

Pogoji prodaje:

1. V gradu uporablja določene prostore v izmeri okoli 54 m² kot stanovanje družine KOVACIČ, ki bodo izpraznjeni do 5. 9. 1990.
2. V pritičnih prostorih gradu se nahaja arhiv upravnih organov občine Trebnje v izmeri okoli 40 m², ki bodo izpraznjeni v roku 5 let po podpisu pogodbe o odprodaji gradu in kapele.

Pogoji javne dražbe:

1. Izkljucna cena za prodajo navedenih nepremičnin znaša 2.599.438.200 din in velja na dan 30. 8. 1989. Do izvedbe javne dražbe se izkljucna cena revalorizira v skladu z indeksi za obračun razlike v ceni gradbenih storitev (SZG in IGM Slovenije — poprečni indeksi za stanovanjsko gradnjo).

2. Kupnino, ugotovljeno na javni dražbi, mora kupec plačati najkasneje v 15 dneh po pravnoveljavnosti kupoprodajne pogodbe.

3. Varščino za udeležbo na javni dražbi v višini 10% izkljucne cene je udeleženec dolžan plačati do vključno 6. 11. 1989 na žiro račun skupščine občine Trebnje št. 52120-637-45340.

4. Udeležencem, ki ne bodo uspeli na javni dražbi, se varščina ne vrne v roku 3 dni po opravljeni javni dražbi.

5. Rok za sklenitev kupoprodajne pogodbe je 10 dni po opravljeni javni dražbi. V nasprotnem primeru se varščina ne vrne.

6. Prodajalec plača davek na promet nepremičnin, stroške izvedbe javne dražbe in zemljiščnoknjizne izvedbe pogodbe pa nosi kupec.

7. Vsak udeleženec mora do dneva javne dražbe predložiti strokovni komisiji program predvidene namembnosti gradu Mali Loka, potren od Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto.

8. Rok izvedbe sanacije gradu in pričetka izvajanja programa v njem je dve leti po podpisu pogodbe.

9. S podrobnejšimi pogoji javne dražbe se interesenti lahko seznanijo na komiteju za družbeno planiranje in gospodarstvo občine Trebnje.

10. Oglej gradu in kapele je možen 1 uro pred pričetkom javne dražbe.

OBVESTILO

Organizacije združenega dela, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da sta po sklepih izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, sprejetih na seji dne 28. septembra 1989 (sklep objavljen v SDL, št. 15/89 z dne 30. septembra 1989) in seji dne 11. oktobra 1989 (sklep objavljen v SDL, št. 16/89 z dne 13. oktobra 1989),

JAVNO RAZGRNJENJA

1. OSNUTEK LOKACIJSKEGA NAČRTA KANALSKEGA SISTEMA ŽUŽEMBERK
v času od 4. oktobra 1989 do 3. novembra 1989
v prostorih:

- skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta št. 2, 1. nadstropje
- krajevne skupnosti Žužemberk v Žužemberku

2. OSNUTEK ZAZIDALNEGA NAČRTA NA KAMENU V DOLENJSKIH TOPLICAH — SPREMENBA
v času od 17. oktobra 1989 do 16. novembra 1989
v prostorih:

- skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska cesta št. 2, 1. nadstropje
- krajevne skupnosti Dolenjske Toplice v Dolenjskih Toplicah

JAVNI OBRAVNAVI

bosta v krajevn

NAGRADA V SEMIČ

Zrej je izmed reševalcev 38. nagrade križanke izbral JOŽETA JAKŠO iz Semiča. Za nagrado mu je dodeli knjigo Humoreske belokranjske rojaka Tonija Gašperiča. Nagrajenec čestitamo in mu želimo priznati branje!

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 30. oktobra na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 40.

REŠITEV 38. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 38. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: ATRIJ, AST, ZDRAVLJICA, RAJA, AKER, IND, BRENA, NAŠA HIMNJA, ANA, IRI, RA, BALSA, PLEČNIK, ANET, SIT, ASA, LAMA, OKA, ASTI, ELUVIJ, SENIK, TIRAŽA TROPA.

HTJS LJ

Nikoli ti ne bo dolgčas v življenu, če boš iskal. Karkoli, kjerkoli. Prav iskanje človeka najmočnejše veže na življenu.

T. SVETINA

Poželenje je najčudovitejša stvar v življenu. Kdor ga je sposoben zares občutiti, je kralj.

D. H. LAWRENCE

Umetnost je vedno življene — tudi takrat, kadar je trpljenje.

C. M. GIULINI

Nevarnost preži iz ledenih divjin

Na Antarktiki se dogajajo vznemirljive stvari — Se bo gigantska masa ledu zaklila v morje in povzročila svetovno katastrofo?

Bela celina, Antarktika, je ponovno v središču zanimanja, vendar ne samo zaradi ozonskih luknenj, ki se vsako leto pojavljajo nad njo in opazijo človeštvo, da mora spremeniti svoje obnašanje, če naj preživi v dinem okolju, z Antarktiko prihajajo še druge skrb vzbujajoče novice. Raziskovalci se namreč boje, da se dogaja nekaj čudnega na gigantski zahodni ledeni antarktični plošči, nekaj, kar lahko pripelje do svetovne katastrofe komaj predstavljivih razsežnosti.

Antarktika je že nekaj desetletij pravi znanstveni laboratorij na planeti. Raziskovalci iz različnih držav delajo v znanstvenih postajah na tem najmanj raziskanem delu Zemlje, ker veda, da vse antarktičnih divjinah skriva ključ do prenekaterega bistvenega vprašanja usodne našega rodnega planeta. Med pomembnimi odkritiji je gotovo tudi ugotavljanje, kaj je pod večnim ledom. Vrtnjan in radarška preiskovanja so pokazala, da je kopne Antarktike nekaj več kot 14 milijonov površinskih kilometrov, vendar pa je kar 98 odstotkov trdnih tak pokritih z lednim plasti, ki je ponekod debel tudi do 2 kilometrov. Ledeni plasti je razdeljen na dva dela: na zahodno in vzhodno antarktično ledeno ploščo. Medtem ko vzhodna nezbuba skrb, pa vsa pozornost in zaskrbljenost velja zahodni.

Raziskave so pokazale, da je zahodna ledena plošča, ki je velika približno toliko kot indijski podkontinent, nevarno nestabilna. Večina zahodne kopenske mase je stotine metrov globokov pod morsko površino. Ledena gmota delno potopljena trdno počiva na tleh, vendar pa bi ta ljenje in s tem zmanjševanje mase ledene lahko povzročilo, da bi se napol potopljeni led dvignil od tal, se zamajal in prostozapaval, za seboj pa potegnil še ostal del zahodne ledene ploščice. V oceanu bi se znašla ogromna masa, ki bi spodrinila velikanske količine vode. Ž drugimi besedami

NAGRADNA KRIŽANKA



KEM. SIMBOL ZA VANADU	ZLATARSKA DELAVNICA	PRIPADNIK RASNE SKUPINE EVROPIDOV	PRIPADNIČA NOMAD- SKEGA LJUDSTVA	SESTAVL J UDIR	SIAM	OKAY	MESTO V BOSNI	VRSTA FR PREPROGE	NEM. PILOZ (IMMANUEL)
LUAK			SUROVINA V TOBACNI INDUSTRIJI						
LETOPIS			REŽIŠER KUPOSAWA IND. IN ZGOD MESTO V SZ FRANCIJ		TURŠKO GOSTIŠČE LEVI PRITOK PADA				
TEŽA POSODE KUŽLO				ZENIN OČE GLASILO					
DL	Hrv. SKLADATELJ (BRANIMIR)	MEH.KONEBNI JEŽICEK	PREDVIALEC NOVE GINVJEJE				VELIKO KLADIVO	SLOVENIČNI POJEM	
SEŠTEVANEC			ZNANI AM. SOCIOLOG (C. WRIGHT)				MILIGRAM		
NAZNALILO				HITLERJEV NAMESTNIK (RUDOLF)	VLAJKNO TRO- PICNE AGAVE MARIBORSKA PEVKVA (ONDINA)		SILICIEV KARBID (ZA ZARLINE PALČKE)		
SPOONI DEL KARBONA (GEOL)				KEM. SIMBOL ZA GALU	NARODOSLO- VEC POVRŠINSKA MERA				
MANUŠE JEZERO V AM. DRŽAVI MAINE							GLINA		
DIMENZIJA, KI JO MERIMO Z URO							HIMALAJSKA KOZA		
PRVI PARTSKI KRALJ									

povedano: gladina vseh svetovnih morij bi se dvignila.

In prav tega se raziskovalci bojijo. Veliko znatenj namreč kaže, da na Antarktiki že tečejo procesi, ki bi lahko pripeljali do takšnega odtrganja ledene mase.

Scenarij prihodnjih doganjaj je straten. V svoji najmanj optimistični obliki predpostavlja hiter porast gladine morja z 5 metrov. Zaradi pregrevanja zemeljskega ozračja naj bi katastrofe prišlo že čez 50 let. Narasle vode bodo, ko bo prišlo do odtrganja zahodne antarktične ledene plošče, poplavile ogromna območja, kjer zdaj cveti industrija, promet, kmetijstvo in kjer živi na milijone ljudi. Zemljevid sveta se bo temeljito spremenil, nekateri območja, kot so Bangladeš in podobne velike nižinske delte, pa bodo izbrisana z zemljevidov.

ZGODILO SE JE ...

GLORINSKI REKORD — 28-letna Italijanka Angela Bandini je postavila nov svetovni rekord v prostem potapljanju. V 55 sekundah se je potopila 107 m globoko in tako za 6 m premagala dosedanjega prvaka Majorca.

PRIŠLI SO — Kot poroča Tass, so mesto Vronež obiskala tuja bitja, visoka 3 do 4 metre. Bitja so z vesoljnim plovilom pristala v mestnem parku, se spreholi okrog, nato pa odbrzel. Za nimi so ostali sledovi in pričevanja očividcev.

NOETOVA BARKA — Bobu Građan Chuku Rarronu je uspelo, kar so mnogi poskušali pred njima: na Ararat sta odkrila ostanke Noetove barke. Dokaz so slike, ki sta jih posnela iz helikopterja. Kaj je zares na njih, pa se bo pokazalo, ko bo kdo stopil tja?

Novejše ocene, predvsem pa prognoza, ki jo je podala ameriško ministrstvo za energetiko, predvidevajo počasnejši tok dogodka. Taljenje polarnega ledu naj bi se intenzivne začelo šele leta 2100, gladina morja pa naj bi naraščala za centimeter na leto, kar pomeni, da bi prišlo do dviga gladine svetovnih morij z 5 metrov še leta okrog leta 2800. Slišati je nekaj bolj spodbudno, vendar pa prav nič drugače od manj optimistične inačice, saj so končne posledice enake.

Ker gre za tako resno zadevo, so leta 1988 začeli z dodatnimi temeljiti raziskavami zahodne polarne plošče. Posebna skupina raziskovalcev se je lotila izdelave zemljevida tega dela Antarktike in meritev, ki naj bi pokazale, kako se ledena plošča pomika v morje. Vse skupaj naj bi znanstvenikom omogočilo ugotoviti, ali in kdaj se bo sedanje ravnovesje porušilo in bo prišlo do omenjenega odtrganja zahodne ledene plošče.

Antarktični led sploh ni mirujoč, kot bi človek pričakoval. Posamezni njegovi deli so v stalnem gibanju. Znanstveniki govorijo kar o ledeni tokovih, ki tečejo po Antarktiki. Meritev so pokazale presentljivo stvar, da se namreč ledeni tokovi ne gibljejo enako hitro. Osrednji del ledene mase drsi proti morju s hitrostjo nekaj metrov na mesec, nekateri deli ledu pa se gibljejo celo s hitrostjo nekaj metrov na dan.

Ti ledeni tokovi so za glaciologe velika skrivenost. Po klasični glaciološki teoriji naj bi se polarni led gibljal zelo počasi oziroma naj bi v glavnini kar miroval. Živahnja dejavnost lednih tokov se seveda ne sklada s tem in zavrstja raziskovalcem vprašanja, na katera zaenkrat ne znajo odgovoriti. Boljši razumevanje lednih tokov pa jim bo pomagalo pri iskanju odgovora na najbolj vznemirljivo vprašanje: je svetovna katastrofa pred vrti?

MiM

(Vir: Discover)

Še en predor

Podmorska povezava med Afriko in Evropo — Zahteven projekt

Medtem ko graditelji predora pod Kanalom med Veliko Britanijo in Evropo počasi uresničujejo davnini sen o takšni povezavi med Otokom in celino, pa na jugu Evrope nastajajo zamisli o podobnem, a še večjem in gradbeno bolj zahtevenem podvigom. Govori se o gradnji podmorskega predora pod Gibraltaško ožino.

Med nedavnim obiskom maroškega kralja Hassana II. v Španiji je tekla beseda tudi o dogovoru, da bosta obe državi nadaljevali s študijami o tem, kako povezati Afriko in Evropo preko slabih 13 kilometrov široke morske ožine, ki velja danes za eno najbolj prometnih pomorskih poti. Zaenkrat se zamisli nagibajo v gradnji podmorskega predora.

Po sedanjih ocenah bi bilo to zares nekaj težavnega in dragog. Projekt bi stal okrog milijard dolarjev, predor pa bi gradili celih deset let. Težave so namreč v tem, da bi morali predor izkopati sedemkrat globlje, kot pa poteka gradnja predora pod Kanalom. Za namreč so zemeljske plasti na tem delu nemirne, saj tu teče meja med evropsko in afriško celiško ploščo. O tem pričajo tudi potresi, ki so pogost pojav v bližini španske provinci Granada.



Ptički iz dveh gnezd

Po polomljenem kulturno mešanem zakonu se začne bitka za otroke — Vse pogosteje segajo po »ugrabitevah«

Ekonomsko, politično in drugače motivirane selitve množine ljudi iz enega konca sveta na drugega prinašajo s seboj veliko nevšečnosti, ki pa ne prizadenejo le neposredno vpletene, marveč se rad prenašajo tudi na ramena potomstva. Eden od takih problemov, s katerim se vse pogosteje srečujejo socialne službe in sodišča v imigrantskih deželah, so »ugrabitev« otrok ločenih zakonov.

Zakoni, ki jih sklenejo rasno in kulturno zelo različni posamezniki, običajno nišo prav trdni in se pogosto razbijajo. Če gresta zakonca sporazumno narazen in se sama dogovorita kako in kaj z otroki, potem se stvari nekako že uredijo. Kadars pa nastane spor, komaj pripadne otrok in kako ga vzgajati, tripljajo vse, starša in otroci. Posebno še, če pride do nasilnega uveljavljanja starševskih pravic.

Kot piše revija Time, so iz ZDA tujezdni starši odpeljali okrog 2500 otrok in jih tako odstranili drugemu roditelju. V Franciji belezijo na stotine otrok, ki so bili »ugrabljenci med obiskom pri tujezdnu očetu. V Veliki Britaniji, Zadodni Nemčiji in nekaterih drugih raz

V besedi se daje človek človeku.

A. TRSTENJAK

Mar ni spanec dvojček smrti?

NIZAMI

Vsi sleparji pišejo naravno.

I. A. GONČAROV

Pri nas je žurnalista v glavnem le okrajevalec.

A. INKRET

Številnost jezikov je kulturna zakladnica sveta. Izginjanje enega izmed njih je vedno boleča izguba, boj zanj pa izhaja iz boja za temeljno človekovo pravico.

J. VIDMAR

Iz take smo snovi kot vsi in isti procesi potekajo v nas po istih zakonih.

J. VIDMAR

Pravzaprav je vse živo kot manifestacija skrivnostne moči življenja in njegovih zakonitosti lepo.

J. VIDMAR

Če si na pravi strani, tudi zločin in več zločin.

B. HOFMAN

Lahko hujšanje

Odkrili snov, ki ukinja občutek lakote — Nenevarna?

Iz ZDA je prišla zanimiva vest, ki ji bodo prisluhnili predvsem tisti, ki se boro v preveliko telesno težo in jim nikar ne uspe premagati svojega notranjega sovražnika — občutek lakote in stalen appetit. Strokovnjaki so sicer že prej izdelali nekatere preparate, ki so prevarali želodec in dajali občutek polnega želoda, vendar niso bili tisto pravo. Zdaj pa trdi, da so odkrili preparat, ki občutek lakote povsem prežene z delovanjem na možgane.

Sa namreč ljudje, ki imajo stalen občutek, da imajo v želodcu pajčevine, pa zato marljivo polnijo svoj prebavni trakt z vse mogočimi dobratvemi tega sveta. In se vedno zaokrožajo v sodom podobne oblike. Tudi ko se jim okrogla resnica že zelo čitno kaže iz ogledala in se jim zgne misel, da biti preveč debel ni zdravo in ne prijetno, je tisti občutek lakote močnejši. Prej ali slep poskuši s shujševalnimi dietami, sežejo po najrazličnejših preparativih, tudi takih, ki niso zdravlj prijazni, vendar pa je zmanjševalcev med raziskovalnimi laboratorijemi so velike, ker je zaviljajo v zaviljaju.

Poročilo, ki ga je pripravil Gezo Telegi iz komiteja za varovanje simpanzov, pravi, da se število v prostosti živečih simpanzov v Afriki drastično znižalo. Eden od

dežurni
poročajo

KDO JE VLOMIL V HIŠO? — 42-letna Katica Zvonković iz Metlike je pred dnevi obvestila miličnike, da je neko ne-povabljen obiskal njeno hišo. Preiskava je pokazala, da je v hišo nekdo vlomil med 2. in 7. oktobrom in iz notranjosti odnesel električno vibracijsko kladivo Bosch, motorno žago in tri termostate. Zvonković je oškodovana vsaj za okoli 40 milijonov dinarjev.

OB TÖRBO, GOTOVINO IN ČEKE — 24-letna Novomeščanka Tanja Kavšek je prejšnji teden pustila svoj osebni avtomobil na parkirnem prostoru v Škrabevi ulici v Novem mestu. Med 19.40 in 21.30 pa je nekdo razbil trikotno okno na vrati in tako prišel v notranjost vozila. Iz njega je odnesel žensko torbico, v kateri je bilo 700 tisočakov gotovine in čekov Ljubljanske banke v vrednosti tri milijone dinarjev. Predzreže še iščejo.

OB KOLO Z MOTORJEM — 38-letni Franc Kalin z Malega Slatnika je bil 13. oktobra med 6. in 16. uro ob kolo z motorjem, ki ga je bil pustil pred svojo hišo. Z vozilom se je namreč odpeljal nekdo drug, kdo, ugotavljajo miličniki in kriminalisti. Kalin je s tatvino vsaj ob 20 milijonih dinarjev. Tolaži ga lahko le, da bo prihranil nekaj denarja za gorivo.

VAJE V MESECU
VARSTVA PRED POŽARI

KOČEVJE — Analiza požarov in požarnih škod ter vzrokov za nastanev požarov dokazuje, da se v kočevski občini še vedno premalo samozaščitno obnašamo na področju preprečevanja požarov. V prizadevanju, da bi čim večje število občanov seznamili z varstvom pred požaram, je Občinska gasilska zveza v sodelovanju z operativnimi štabi gasilskih društev pripredila vrsto vaj. V nedeljo, 8. oktobra, je bila vaja v Oslinici; na njej so sodelovali gasilci iz Podpreske, Plešč na Hrvaškem in Oslinice. V sredo, 11. oktobra, je bila v Kočevju vaja na poslopju osnovne šole Mirketa Bračiča, na kateri so sodelovali člani GD Kočevje, IGD Slovenjaleš — LIK Kočevje, GD Mahovnik in GD Stara Cerkev. Ob sodelovanju članov GD Dolga vas, Livold, Mozrelj, Predgrad in Stari trg ob Kolpi je bila vaja v Jelenji vasi v Poljanski dolini ob Kolpi. Zadnja vaja v mesecu varstva pred požari bo v petek, 20. oktobra, v Koprivnici.

V. D.

- Kdor v jezi vino pije, ta ne bo dolgo živel.
- Najboljši zdravnik se vozi v pipi, ne v kočiji.
- Novina odpira, starina zapira.
- Resnico govore otroci, norci in piani.

Vlom zaradi desetih tisočakov

Franc Matilda Zaletel že tri desetletja na krivih poteh — Eno leto zapora

NOVO MESTO — Na zatožno klop novomeškega sodišča je pred dnevi sedel 58-letni Franc Matilda Zaletel iz Kranja, star znanec miličnikov in sodnikov. Že cela tri desetletja je njegovo ime povezano s stenilnimi tatinškimi in vloškimi podvigami, za enega teh je sedaj odgovarjal tudi v Novem mestu.

Zaletel je lanskoga maja prestajal zaporno kazen v KPD Dob pri Mirni, dočasno, ki ga je dobil, pa je sklenil temeljito izkoristiti. Ves denar, ki ga je imel, je med dopustom zapravljen in se nič kaj vselejava obrazca z avtobusom vrčal nazaj proti Dobu na prestajanje kazni. Da ne bi na Dob prišel popolnoma praznih žepov, se je vrnil na staru pota. V Novem mestu je stopil z avtobusom in se pa odpravil v vas Dobova pri Otočcu. Bilo je to med 22. in 24. majem, ko je vlomljil v stanovanjsko hišo št. 51, last Jožefu

Po vlomu zabodel čistilko

Iz OŠ Dragotin Kette ukradel sto brašnih značk — J. D. so prijeli še istega dne

NOVO MESTO — 20-letni J. D. iz Novega mesta si je zažezel postati pomemben mož. Slišal je že, da dobivajo otroci po osnovnih šolah brašne in druge značke, imenovane po uglednih pisateljih ali pesnikih, zato je očitno sklenil nekaj takih značk v svojem imenu podeliti tudi sam. Toda kako pridi do njih? Nič lažjega!

V noči na 10. oktober je nameč vlomljil v prostore osnovne šole Dragotin Kette v Novem mestu, zmaknil kar 100 brašnih in drugih značk in povzročil za podigrudi milijon dinarjev škode. Ko je po končanem vlomu u nameraval šolo zapustiti, je na hodniku srečal 31-letno čistilko Danico Jeniž iz Novega mesta. Ne da bi ji karkoli rekel, je iz žepa potegnil nož, jo z njim zabodel v laket leve roke in jo nato urno popihal domov. A ne da volgo, še istega dne so ponj prišli uslužbenici novomeške UNZ. J. D. so pripeljali k preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča, ki je za mladega vlomljilca odredil pripor.

Igrala sta biljard in vlamljala

Prijatelja iz šolskih dni skupaj tudi na zatožni klopi — Poldružo leto zapora za Rajka Butaro in Radeta Mihajlovića — Vlome odkrito priznala

KRŠKO, NOVO MESTO — 24-letni Rajko Butaro iz Črešnjevki pri Cerkljah in enako stari Rade Mihajlović iz Župečke vasi sta prijatelja že od mladih nog. Že v osemletu sta hodila skupaj, njuna navezanost drug na drugega je celo takšna, da sta bila oba dana za rešetke novomeškega pripora istega dne, prav tako istega dne pa sta moralia tudi pred sodnike novomeške enote temeljnega sodišča.

Butara in Mihajlović sta živela lahko življenje, rada sta popivala, igrala biljard in se zabavala. Zelela sta si tudi glasbe; česar nista imela, sta si zato vzel drugod. Največkrat sta na kriva pota zašla med svojo igralsko turnejo biljarda po Dolenjski, takrat so jima običajno prislokočili na pomoč še maliganji. Spisek njunih dejanj ni tako majhen. Tako sta v noči na 1. avgust lani na parkirnem prostoru pred stanovanjskim blokom Pod goro v Krškem vlomlila v osebni avto Nine Hadžimilić in odnesla nekaj orodja, opreme in akumulator, ki sta ga rabila zase. 18. novembra lani sta nato v skupnih garažah na Cesti herojev v Novem mestu vlomlila v avto Ivana Stoparja ter mu odnesla zvočnike in nekaj kaset, pol meseca kasneje pa sta na tem mestu obiskala še osebni avto Antonia Hočevarja in, željna glasbe, zmaknila radiokasetofon. Še en avtomobilski vlom gre na njun račun: v noči na 28. decembra lani sta na parkiršču blizu črpalki v Breštanici iz osebnega avta Zlatka Gabriča vzel radiokasetofon, zvočnika in obroč volana.

NENADOMA ZAPELJAL NA LEVO

MIRNA — 61-letni Alojz Podobnik iz Slovenske vasi pri Trebnjem se je 12. oktobra ob 21.55 peljal z osebnim avtomobilom po cesti proti Mirni. Tam je iz neznanega vzroka nenadoma zapeljal na levo stran cestička, po katerem se je prav tedaj s kolesom pripeljal nasproti 46-letnemu Angelu Lesjak iz Zabrdja. Slednja nezgoda ni mogla preprečiti, tako da jo je avtomobil zadel. Kolesarka je padla na pokrov motorja in nato na cesto. Huje ranjeno so prepeljali na združenje v novomeško bolnišnico.

Voznik ostal ukleščen v avtomobilu

34-letni Ivan Gerjevič je podlegel poškodbam

BELA CERKEV — Minuli petek, 13. oktobra, okoli 22. ure je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Beli Cerkvi do hude prometne nezgode, v kateri je »dolenjka« terjala nov smrtni davek.

34-letni Ivan Gerjevič iz Krškega se je omenjenega večera peljal z osebnim avtomobilom iz ljubljanske smeri proti Zagrebu. Zaradi prevelike hitrosti in vožnje preblizu desnemu robu ceste je avtomobil v lejem in nepreglednem ovinku pri Beli Cerkvi zaneslo na neutrjeni travnat bankino, nato pa še na travnati nasip. Gerjevič je po njem vozil še kakih 70 metrov, nakar je avtomobil silovito treščil v obcestno drevo. Voznik je ostal ukleščen v vozilu do prihoda reševalcev, vendar zaradi nihalih premetnih nezgoda, ki zaradi neprimernih hitrosti ni opazil na cesti ležečega pešca in mu je zapeljal čez noge. Hudo poškodovan Hr. V. D.

- Kdor v jezi vino pije, ta ne bo dolgo živel.
- Najboljši zdravnik se vozi v pipi, ne v kočiji.
- Novina odpira, starina zapira.
- Resnico govore otroci, norci in piani.

Poldružo leto zapora za Rajka Butaro in Radeta Mihajlovića — Vlome odkrito priznala

zmaknila 215 DM, 3.600 avstrijskih šilingov, 50.000 din in žepni računalnik. Sest dni kasneje sta bila oba za rešetkami.

Sedan novomeškega sodišča je za opisana dejanja Rada Mihajlovića ob sodil na 1 leto in 6 mesecev zapora, Butaro pa je izrekel kazen 1 leto in 4 mesece zapora, vendar jo je združil s pogojnim zaporom treh mesecev za dobro treh let, na katerega je bil Butara prav tako obsojen zaradi tatvine, na poldružo leto zapora. Oba sta dejanja odkrito priznala, kar jima je senat štel v olajševalno okoliščino, enako tudi maledostno nemprešljosten, po drugi strani pa je bremenilo to, da sta bila oba že kaznovana zaradi tatvin.

Sodbi še nista pravnomočni.

B. B.

PREMALO IZKORIŠČENE CISTERNE

CISTERNE

SEVNICA — V sevnški občini deluje 16 gasilskih društev in prav toliko gasilskih trojk po vseh in zaselkih. Zelo prizadevne so zlasti trojke v Trnovcu, Hudem Brezju in Podgorici. V ustanavljanju je gasilska trojka na Okroglicah. Gasilci bi imeli na vasi precej lažje delo, če bi kmietje, ki zvečine že premorejo cisterne za gnojevke, imeli te vedno napolnjene z vodo. Tako bi cisternam podaljšali življensko dobo, okrog 1500 litrov vode, kolikor gre v povprečno veliko cisterno, pa že zadostča za gašenje s slamo kritega kozolca. Gasilci, ki premorejo posebne priključke za te cisterne, bi bili tako lažje kos tudi večjim požarom.

Mati po pretepu podlegla ranam

Za 35-letnega L. G. odredili pripor

KRŠKO — Prejšnji teden so krški kriminalisti k preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča pripeljali 35-letnega L. G., doma iz okolice Koprivnice pri Krškem. V kazenski ovadbi, ki so jo hkrati izročili sodniku, je pisalo, naj bi L. G. v noči med minulum torkom in sredo po hudem prepiru pretepel svojo mater, ta pa je dobila takšno poškodbo, da jim je kmalu po pretepu podlegla. Vse doslej znane okoliščine kažejo, da je L. G. dejanje storil v močni pjanosti, da se sploh ni zavedal, kaj počenja, to potrjuje tudi dejstvo, da je ob prihodu miličnikov trdno spal. Vse ostale okoliščine dogodka kriminalisti še raziskujejo, dodajmo pa še, da je preiskovalni sodnik za L. G. odredil pripor.

PREDRZEN NEZNANEC

LOKVE — 10. oktobra je 57-letni Ivan Radman iz Doblič na cesti pri naselju Lokve srečal neznanca, ki ga je prosil, naj mu posodi nekaj denarja. Radman je lahko miselnil v žep po denarnico, vendar mu jo je neznanec tisti hip iztrgal in z njim pobegnil v gozd. Radmana je lahko miselnil veljala poltretji milijon dinarjev.

PEŠCA POVOZIL ČEZ NOGE

ČRMOŠNICE — 50-letni Drago Hrvat iz Srednje vasi pri Črnomlju je 10. oktobra ob 18.30 vinjen pešačil od Črmošnjic proti Črnomlju. Breme maliganje je bilo očitno pretežko, tako da je bližu Črmošnjic padel in obležal na vozišču. Takrat je iz Črnomljske smeri z osebnim avtomobilom pripeljal 20-letni Roman Rojc iz Lašč, ki zaradi neprimernih hitrosti ni opazil na cesti ležečega pešca in mu je zapeljal čez noge. Hudo poškodovan Hr. V. D.

Tokrat so na Blanci skupaj sprejeli program aktivnosti v mesecu požarne varnosti in do konca tega leta. OGZ poziva vsa gasilska druščina.

SPREJETO ZADNJI HIP

• Belokranjski miličniki so 16. oktobra okoli 21. ure pridržali do iztrezvitve 58-letnega Alojza P. iz Učakovcev.

Letos nobenega večjega požara v Sevnici

Ob mesecu požarne varnosti — Pogovor s Tonetom Šeskom

SEVNICA, BLANCA — »Naš način, metoda dela je, da se selimo po društvih, da vidimo, kakšna je tako vsebinska kot gromota plat GD v kraju, kjer pač zasedamo. Ena takih sej je bila spomladni na Studencu, kjer je bilo gasilstvo skoraj na psu, po seji pa si je kmalu opomoglo,« nam je preteklo soboto odprt v program vulkaniziranja gum in zravnin, servisiranja ter pranja vozil. S tem objektom, namenjenim obveznim trimesecnim preventivnim pregledom tovornih vozil in avtobusov, bo edvnomno precej razbremenjen Pionirjev tehnični servis v Ločni.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijona din.

• Istega dne je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijona din.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijona din.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijona din.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijono din.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

izkoristil in iz vozila odtrgal avtoradiokasetofon, vzel še eno kaseto ter novo skloplko, ki je bila spravljena na zadnjem sedežu. Rozmanova je ob vsaj dva milijono din.

• Iste dan je neznanec obiskal odklenjeno stanovanjsko hišo Martina Hočevarja v Malem Orehku. Lastnik je miličnikom potarnal, da je z nepridržljivosti so predstavili tudi novi

iz

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

IL. ZVEZNA LIGA, ženske, 2.
KOLO: NOVA GORICA — LIK
KOČEVJE 3:2 (7, -10, -14, 4, 5)
LIK Kočevje: Klun, Uran, Drobnič, Hočevar, Briški, Ibrahimovič, Škuša, Turk, Letnar, Ogrinc, Starc, Vidmar.

LESTVICA: 1. Željezničar 4 ... 8.

LK Kočevje 0.

V 3. kolu igrajo Kočevke doma z Magličem.

1. SOL, ženske, 1. KOLO: TO-

POLŠICA KAJUH — PIONIR 1:3

(2, -7, -13, -14)

Pionir: Podolski, Koncičja, Plut,

Barum, Brulec, Ostromeršnik, Žunič,

Šteblaj.

V 2. kolu igrajo Novomeščanke

doma s Krimom.

rokomet

SRL, moški, 5. KOLO: KRŠKO

— JADRAN 22:21 (9:9)

Krško: Kuhar, Simončič 3, Kozinc, Iskra 2, Bogovič 5, Bernardič, Zagor, Keče 1, Glaser 9, Voglar 2, Gorenc, Brodnik.

INLES RIKO — SLOVENI

GRADEC 27:27 (13:14)

Inles Riko: Lapajne, Djokić, S. Mihelič, Lesar 5, Tomšič 3, Mate 15, Fajdiga 1, Gelze, A. Mihelič 2, Karlov 1, Šilic, Mohar.

LESTVICA: 1. IUV Usnjari 8, 2.

Inles Riko 7 ... 10. Krško 4. Pari pri-

rednjega kola: STT Rudar — Inles

Riko, Slovenij Gračec — Krško, itd.

SRL, ženske, 5. KOLO: KRIM

ITAS KOČEVJE 17:19 (8:9)

Itas Kočevje: Filipovič, Klarčič 2,

Klančar, Guščin 6, Vuk 1, Kržman 6,

S. Jerič 3, Safiūč, Bejtovič, Dragičevič

1, Kersnič, Štefanšč.

IMV NOVO MESTO — FER-

...

ROTEHNA BRANIK 12:13 (5:6)
IMV Novo mesto: Hočevar, Popadič, Knafejc 1, Hvala, Drčar 2, Veselič 4, Rebolj 3, Simončič, Šmalc 2, Tomas, Butala.

LESTVICA: 1. Burja Centrocoop 6, 2. Itas Kočevje (oba tekma manj) 6... 7. IMV Novo mesto 4 itd.

V prihodnjem kolu je na sporednu derbi med kočevskim Itasom in IMV Novo mesto.

košarka

SKL, moški, 2. KOLO: NOVO-

LES — COMET 86:84 (37:48)

Novoles: Kek 2, Vučković 2,

Brodnik 42, Bajc 16, Radulovič 8,

Novina 10, Lučev 6.

LESTVICA: 1. Mineral Slovan 4

...4. Novoles 3.

V 3. kolu igrajo Novomeščani v go-

stele z Ilirijo.

II. SKL-center, moški, 2. KOLO:

POLZELA — UNITEHNA 93:89

(59:49) Unitehna: Kamin 7, Vaupotič 27, Skobe 15, Bevc 18, Bunc 22.

V 3. kolu igrajo Trebenčani doma s Kovino Litijo.

nogomet

SNL, 8. kolo: MURA — ELAN

0:0

Elan: Rus, Dejaković, S. Mesojedec, Kramar, Pavlin, Gabrič, B. Mesojedec, Horvat (Hodžič), Kroni, Kas-trevc, Matijašč.

LESTVICA: 1. Domžalec 12 ... 9.

Elan 8.

V 9. kolu bo gost Novomeščanov ekipa vodilnih Domžal.

OČL — zahod, 7. KOLO: SVO-

BODA — BELA KRAJINA 2:1

(1:1)

Strelec za Črnomaljce: Kočevar.

V 8. kolu igra Bela krajina doma s kranjskim Triglavom.

Pet sekund pred koncem ob zmago

5. kolo v moški in ženski SRL — Ribnici oddali točko Slovenogradčanom — Podvig Krčanov — Kočevke neporažene, nesrečen poraz Novomeščank

Krški rokometaši so poskrbeli za največje presenečenje sobotnega 5. kola takoj v moški kot v ženski republiški rokometski ligi. Doma so namreč po ogorjenem boju ugnali ekipo Jadrana, enega najresnejših kandidatov za vrh lestvice, v drugem derbiju pa sta se v Ribnici Ines Riko in Slovenogradčan.

Mlada krška vrsta je v soboto prekosila samo sebe. Vseskozi je držala korak z gosti, ki so bili prepričani o četrti zmagi, igrali so izredno pozitivno in tudi taktično zrelo. Izid je bil vsekoti negotov, zdaj so vodili eni, zdaj drugi, zmagoviti zadetek pa so Krčani dosegli 30 sekund pred koncem tekme. Navzlic temu da so imeli igralca več, gostomi ni uspeli izkoristiti zadnjih napadov. Nič manj razburjivo ni bilo v Ribnici na srečanju med Ines-Rikom in Slovenogradčanom.

In kako je bilo v ženski ligi? Kočevske rokometasnice ostajajo še naprej neporažene. V soboto so v Ljubljani ugnale ekipo Krima, vendar so se morale za zmago krepko potruditi. Se v 50. minuti je bil re-

zultat izenačen (16:16), po zaslugu Kržmanove. Stane Jerič in vratarje Filipovičeve pa sta točki vendarle odšli in Kočevje. Še razburjive je bilo v Novem mestu, kjer sta se že v petek pomerili ekipo IMV in Ferroterme Branik. Delitev točk bi bila najpravičnejša, ekipi sta se izmenjavali v vodstvu, vendar si nobena ni prigrala občutnejše prednosti. Sicer pa je o končni izidu pregodaj govoriti. Zaradi očitne kršitve materialnih pravil, so sodnika nepravilnega oviranja mariborske vratarke izven šestmetrskega prostora nista kazovala s sedemmetrovko (rezultat je bil 13:12 za Mariborčanke), so Novomeščani vložili protest. Zadnjo besedo bo torej imela tekmovalna komisija RZS.

B. B.



Plesec republiški prvak v šahu

Velik uspeh novomeščega šaha

PORTOROŽ — Novomeški šah je konec minulega tedna doživel enega svojih največjih uspehov. Zasluge za to gredo 31-letnemu Damjanu Plescu, šahistu novomeškega GIP Pionir, ki si je na pravkar končanem 39. članskem posamičnem prvenstvu Slovenije prigral naslov republiškega prvaka. Plesec je igral v odlčni formi, bil vseh 11 kol na vrhu lestvice, največkrat je vodil sam, v zadnjih kolih pa sta se mu pridružila še Justin in Truta. Vsi trije so imeli pred zadnjim petkovim kolom tudi enako število točk, po 6,5, odločala je torek zadnja partija. V njej je Plesec kot beli igral proti domačini Vebru, kazalo je že, da z naslovom ne bo nič. V hudi časovni stiski pa je Veber napravil nekaj hudih napak, ki jih je Plesec izkoristil in zmagal. Tako sta se na vrhu s po 7,5 točkama znašla Plesec in Truta, zaradi boljšega rezultata v partijah med najboljimi pa je naslov prvaka osvojil Novomeščan.

Končni vrstni red: 1. Plesec 7,5, 2. Truta 7,5, 3. Justin 7, 4. Gostišča 6, 5. Orel in Črepan po 5,5, 7. Mikac 4,5, 8. Krumpačnik 4, 9. Lazar 3, 10. Marinšek 2,5, 11. Veber 2.

POKAL OSTAL DOMA — Dvodnevni tradicionalni odbojkarski turnir za Pionirjev pokal, na katerem so poleg domače ekipe nastopile še vrste prvoligašev Bosne in Krajinametalja ter italijanskega Effedija, so brez težav dobili novomeški odbojkarji. Ugnali so namreč vse nasprotnike, Bosno z 2:0, z enakim rezultatom tudi Effedi, medtem ko je edino vrsta Krajinametala pionirjevem odvzela niz. Končni vrstni red: 1. Pionir, 2. Krajinamet, 3. Bosna, 4. Effedi. Posnetek je s srečanja med Pionirjem (levo) in Effedijem. (Foto: B. B.)

Že drugič praznih rok

Nov poraz kočevskih odbojkaric v II. ZOL — Pionirje — ve igralke presenetile na startu I. SOL

Kočevske odbojkarice tudi po 2. kolu prvenstva v zahodni skupini II. zvezne lige ostajajo praznih rok. Resa so Kočevke dvakrat gostovale, toda v soboto so bile v Novi Gorici na pragu uspeha, vendar so v odločilnih trenutkih nerazumljivo popustile.

Pri pomljeni vrsti novogoriških odbojkaric so Kočevke vodile že z 2:1 v nizih

Točka spodbude pred derbijem

Mura — Elan 0:0 — V nedeljo derbi z Domžalami

Napovedi nekaterih optimistov, ki so napovedovali, da bodo nogometni novomeščani Elan in gostiščni vodili v prvo zmago. Zgodilo pa se je nasprotno. Gostiteljice so v četrtem nizu oddale vsega 4, v petem pa samo 5 točk. Kočevk v tem delu igre ni bilo prepoznavati. Neuspešen start bodo skušale popraviti na sobotnem prvenstvu srečanju pred domaćimi gledalcami, kdo bodo imeli v gosteh ekipo Magliča.

V soboto se je pričelo prvenstvo v republiških odbojkarskih ligah. V ženski konkurenčni nastopu tudi vrsta novomeškega Pionirja, ki ji je lani uspel preboj v najboljšo republiško ligo. Dekleta so prijetno presenetile že na startu, v Šoštanjtu so namreč ugnale ekipo Topolšice Kajuh s 3:1 v nizih. Gostiteljice so sicer prvi set dobitile, to pa je bilo vse. Novomeščanke so se otresle začetne treme, zaigrale so zbraneje, kombinatorno in predvsem učinkovito. Brez težav so doble drugi niz, v trejem in četrtem pa so navzlič mlađosti dokazale veliko izkušenosti in oba seta dobole na razliko.

DRAGANOV

USPEH

V LESKOVCU

LESKOVAC — Skupina novomeških atletov se je pred dnevi v pobratenem Leskovcu pomerila na tekaški prireditvi, posvečeni obletnicni osvoboditve mesta. Na tradicionalnem leskovškem maratonu, dolgem 21 kilometrov, je v mlađinski konkurenčni zmagal Dragán, v absolutni na 3. mestu. Prvi poltrenutek je bil tretji, medtem ko je bil Počič med mlađinci tretji, skupno pa sedmi. Dodajmo še, da je v teku rekreativne v kategoriji nad 30 let Darko Habjančić zasedel 4. mesto.

Puščice letijo z enega konca

Pismo IO Kolesarskega društva Krka — Novomeški kolesarji na napade in podtkanje ne bodo več odgovarjali

NOVO MESTO — Slovensko in tem tudi jugoslovansko kolesarstvo je doživel letos nekaj krepkih klofut. Ljubljanski tega športa jih dobro poznajo, zadnje tedne pa so imeli možnost seznamiti še s pravo medijsko vojno, ki poteka po nekaterih javnih občilih. Večkrat je v njej omenjeno ime Kolesarskega društva Krka in nekaterih njenih funkcionarjev. Zato da takšnih polemik nikar je moremo biti ravodušni. Še posebej, ker menimo, da ne gre za polemiko, ki bi kolesarstvu kazala pot iz zagata, pač pa za pisanja, ki temu športu znova krije s trudem pridobljen ugled. Prav zato se je izvršil odbor KD Krka odločil, da na takšne napade in podtkanja ne bo odgovarjal.

To seveda še dačne ne pomeni, da se zapiramo vase, narediti hočemo le konec brezunnemu etiketiranju, omalovajevanju in spletkarstvu, ki prepadi med svetovnim in jugoslovanskim kolesarstvom le še poglablja.

Naš odgovor tovrstnim napadom bodo strokovno delo in športni rezultati, v priključku v kolesarskemu športu.

Rogn, Sava, Sloga Idrija, ki so dali reprezentante za državno reprezentanco.

Dogovor je bil, naj se časopisna vojna konča, ta pa se po tem sklepnu še razplameta. Zanimivo ob tem je, da puščice vselej letijo z enega konca,

zdaj proti temu, zdaj proti onemu. Vselej so tarče tisti, katerih rezultati in strokovno delo mečejo s kolesarskega prestola tistega, ki tam hoče sedeti za vsako ceno.

Sponzirno se spopadov pred leti med Savo in Rogom, sedaj so takšni spori med Rogom in Krko. Marčni dovolj zgovoren že podatek, da ni nikoli prišlo do spopadov med Krko in Savo, med Krko in Idrijo, med Krko in Meršom, da ne naštevamo naprej?

V drugem kolesarstvu se bo treba obrniti v stran od takšnih vojn in popraviti za delo.

Prej omenjeni sestanek predsednikov štirih klubov je pokazal jasno, kako naj se delo vnaprej. Sedanja generacija naših najboljših kolesarjev je svoje več ali manj že rekla, zaradi takšnih in drugačnih razlogov od nje ni več moč pričakovati vrhunske rezultate.

Borutni obrazci so se bodo v mladini.

Pa ne delati z njimi tako, kot smo do-

slej z člansko vrsto, pač pa po novem in spremenjenem modelu raz

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 20. X.

PRVI PROGRAM

9.45 — 12.30 in 16.05 — 2.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TV MOZAIK
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.17 NAŠE AKCIJE
19.30 DNEVNIK 2
20.00 PO STOPINJAH, angl. dok. serija, 2/9
21.00 KRIMINALNA ZGODBA, ameriška
nanizakna, 19/20
21.50 DNEVNIK 3
22.05 EX LIBRIS: 150 LET OD IZUMA
FOTOGRAFIJE
23.10 TALENT ZA UMOR, angleški film
0.30 SP V ŠPORTNI GIMNASTIKI
2.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Videomeh
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert simfonikov
RTV Ljubljana — 22.00 Skupščinska kronika
— 22.20 Videonoč

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Siamska dvojčka —
9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40
Prezri ste, poglejte — 14.10 Lestvica nadrealistov —
15.15 Za lahko noč (ponovitev) —
17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Siamska dvojčka —
18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna
glasba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dvanajst
ožigosanih (7. del nadaljevanje) — 20.55 Večer
v klubu (zabavnoglašena oddaja) — 21.40
Dnevnik 3 — 22.00 Sam z vsemi (oddaja o kul-
turi) — 23.00 Za lahko noč

SOBOTA, 21. X.

PRVI PROGRAM

7.45 — 0.40 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKA MATINEJA
10.30 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL
CELJE 89
11.00 OMIZJE: POLITIKA — Z OLTARJA
NA STOJNICI, ponovitev
13.20 VIDEOGODBA, ponovitev
14.05 TUDI NA KAMNU RASTEJO DRE-
VESA, sovjetski mladinski film
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.48 SPORED ZA OTROKE
17.00 DP V KOŠARKI(M) — BOSNA: PAR-
TIZAN
18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralska
dok. serija, 6/17
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP

20.20 ŽREBANJE 3x3
20.30 SPLITSKA ZABAVNA GLASBA
21.45 DNEVNIK 3
22.00 DELO NA ČRNO, 18., zadnji del
nanizanke
22.55 ŽENSKE, ameriški film
0.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

14.00 SP v gimnastiki — 17.00 Ansambel Pre-
porod — 17.45 Jugoslavija, dober dan — 18.15
Rokomet Jugoslavija:Danska — 19.30 Dnev-
nik — 20.10 Rdeči alarm (ameriški film) —
21.50 Vera Horvat Pintarič (oddaja o kulturi);
— 22.35 Športna sobota — 22.55 Slike časa

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz šolskega pro-
grama — 10.55 Kragujevac: Velika šolska ura —
12.00 Risanka — 12.25 Dvanajst ožigosanih
(7/12) — 13.10 Prezri ste, poglejte — 14.30
Bratje Marx (ameriški film) — 16.00 Kritična
točka — 16.45 Dnevnik 1 — 17.00 Narodna
glasba — 17.30 Retrospektiva dram Mirka Ko-
vača — 18.30 Švenk — 19.30 Dnevnik 2 —
20.15 Telefon (ameriški film) — 21.50 Razpo-
loženska glasba — 22.35 Dnevnik 3 — 22.55
Za lahko noč

NEDELJA, 22. X.

PRVI PROGRAM

8.30 — 23.25 TELETEKST
8.45 VIDEO STRANI
8.55 OTROŠKA MATINEJA
10.10 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA,
ponovitev 4. oddaje
10.40 DELO NA ČRNO, ponovitev zadnjega
 dela nanizanke
11.30 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBL
MARELA
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 HOUSTON — LEGENDA TEKSASA,
2. del ameriške nadaljevanje
14.05 GOSTJE POP DELAVNICE, 3. oddaja
14.55 KOLO SREČE, ponovitev

16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 NEVESTA JE PREVEČ LEPA, fanceški
film (ČB)
18.20 KRONIKA Z BORŠTNIKOVEGA
SREČANJA
18.35 ULovi ME, otroška oddaja
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TOVARIŠICA MINISTRICA, 3. del
humorističnega nadaljevanje
21.10 SUPER 3x3
22.40 ŠPORT
23.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih
13.45 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik
19.55 Da ne bi bolelo: Zakaj bolijo noge —
20.15 Potovanja po velikih železnicah sveta (5.
del dok. serije) — 21.05 Inflacija nekega na-
smeha (dok. oddaja) — 21.45 Dokumentarna
oddaja — 22.30 Športni pregled

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljski program za
otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Iz-
obraževalna oddaja — 13.00 Hči morskih valov
(3. del serijškega filma) — 13.50 Nedeljsko po-
poldne — 16.30 Potop — 17.05 Ples na vodi
(ameriški film) — 19.08 TV srca — 19.30
Dnevnik — 20.00 Balkan ekspres (2. del nadaljevanje) — 21.00 Igre zadovoljstva (francoski film) — 22.30 Dnevnik — 22.55 Za lahko noč

PONEDELJEK, 23. X.

9.45 — 13.25 in 15.30 — 23.35 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI

10.10 TV MOZAIK

13.00 KRONIKA Z BORŠTNARJEVEGA
SREČANJA, ponovitev

16.20 VIDEO STRANI

16.30 DNEVNIK 1

16.45 POSLOVNE INFORMACIJE

16.50 MOZAIK, ponovitev

18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

19.30 DNEVNIK 2

20.05 VOJAKI ZGODOVINE, adaptacija
predstave SNG Maribor

22.30 DNEVNIK 3

22.45 OSMI DAN

23.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.45 Molitev ne-
kega psa (dok. oddaja) — 18.15 Svet športa
19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30
Drobno gospodarstvo: Zakaj in kako — 21.00
Televizija (zadnji del dok. serije) — 22.00 Dru-
ga godba — 22.30 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Dositej Obradović
8.45 Radost Europe — 9.00 Šolski program —
12.40 Prezri ste, poglejte — 15.15 Za lahko noč
(ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.30 Iz-
obraževalna oddaja — 18.05 Številke in črke —
18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnev-
nik 2 — 20.05 Človek, ki je vedel kje je sever in
kje je jug (drama) — 21.15 Resna glasba —
22.00 Dnevnik 3 — 22.25 Za lahko noč

TOREK, 24. X.

PRVI PROGRAM

9.45 — 11.35 in 15.05 — 23.05 TELETEKST

10.00 VIDEO STRANI

10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV

15.30 ANGLEŠČINA, 2. lekcija

15.55 ŽARIŠČE, ponovitev

16.30 DNEVNIK 1

16.45 POSLOVNE INFORMACIJE

16.50 MOZAIK — ŠOLSKA TV, ponovitev

17.55 SPORED ZA OTROKE IN MLADE

19.20 DOBRO JE VEDETI

19.30 DNEVNIK 2

20.05 TUJA KRI, 6. zadnji del nanizanke

21.00 MEDNARODNA OBZORJA

21.45 DNEVNIK 3

22.00 JAZZ NA EKRANU

22.55 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Beografski
TV program — 18.45 Ropot (ponovitev 6. od-
daje) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče —
20.30 Žrebanje lota — 20.35 Shakespeare na
TV: Kralj Lear — 22.40 Zabavni tork

TV ZAGREB

8.20 TV koledar — 8.30 Oddaja za otroke —
9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40

Prezri ste, poglejte — 15.10 Poročila — 15.15

Za lahko noč (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 —

17.35 Smogovci — 18.05 Številke in črke —

18.25 Guldenburgovi (14. del nadaljevanje)

19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin —

21.05 Top lista nadrealistov — 22.05 Dnev-
nik 3 — 22.30 Za lahko noč

22.45 Življenje na Španjolskem — 23.00 Športni

magazin — 23.25 Športni programi

23.30 Športni programi — 23.45 Športni programi

23.50 Športni programi — 24.00 Športni programi

24.10 Športni programi — 24.20 Športni programi

24.30 Športni programi — 24.40 Športni programi

24.50 Športni programi — 24.60 Športni programi

24.70 Športni programi — 24.80 Športni programi

24.90 Športni programi — 24.10 Športni programi

24.20 Športni programi — 24.30 Športni programi

24.40 Športni programi — 24.50 Športni programi

24.60 Športni programi — 24.70 Športni programi

24.80 Športni programi — 24.90 Športni programi

25.00 Športni programi — 25.10 Športni programi

25.20 Športni programi — 25.30 Športni programi

25.40 Športni programi — 25.50 Športni programi

25.60 Športni programi — 25.70 Športni programi

25.80 Športni programi — 25.90 Športni programi

26.00 Športni programi — 26.10 Športni programi

26.20 Športni programi — 26.30 Športni programi

26.40 Športni programi — 26.50 Športni programi

26.60 Športni programi — 26.70 Športni programi

26.80 Športni programi — 26.90 Športni programi

27.00 Športni programi — 27.10 Športni programi

27.20 Športni programi — 27.30 Športni programi

27.40 Športni programi — 27.50 Športni programi

27.60 Športni programi — 27.70 Športni programi

27.80 Športni programi — 27.90 Športni programi

28.00 Športni programi — 28.10 Športni programi

28.20 Športni programi — 28.30 Športni programi

28.40 Športni programi — 28.50 Športni programi

28.60 Športni programi — 28.70 Športni programi

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

Delavski svet

TOZD zaključna dela v gradbeništvu Metlika

GIP PIONIR Novo mesto

razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA TOZD ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

Za direktorja TOZD zaključna dela v gradbeništvu je lahko imenovana oseba, ki poleg v zakonu določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visoko gradbeno šolo in najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- ali da ima višjo gradbeno šolo in najmanj 7 let delovnih izkušenj,
- ali da ima srednjo gradbeno šolo in najmanj 10 let delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo imenovan za direktorja TOZD zaključna dela v gradbeništvu za dobo štirih let.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi, življenjepisom in opisom doseganega dela pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov: GIP PIONIR Novo mesto, TOZD zaključna dela v gradbeništvu, 68330 METLIKA, z opombo: »ZA RAZPISNO KOMISIJO«.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v osmih dneh od imenovanja.

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV

DELAWSKI SVET DELOVNE SKUPNOSTI ZAVAROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV — DOLENJSKE OBMOČNE SKUPNOSTI NOVO MESTO

objavlja

prosta dela in naloge

— zavarovalnega zastopnika za zastop Kočevje

Pogoji:
Za objavljena prosta dela in naloge se zahteva uspešno končana IV. stopnja zahtevnosti in 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Za objavljena prosta dela in naloge je določeno 2-mesečno poskusno delo.

Kandidati naj ponudove s kratkim lastnoročnim življenjepisom in dokazili o uspešno končani šoli pošljijo v roku 8 dni na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav — Dolenjska območna skupnost Novo mesto, Cesta herojev 1, 68000 Novo mesto.

Ponudbe kandidatov, ki ne bodo priložili zahtevanih dokumentov, komisija ne bo obravnavala.

Sklep o izbiri bo kandidatom vročen v 30 dneh po preteklu roka za prijavo.

Elektračna Breštanica

BREŠTANICA

Cesta prvih borcev 18

Na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 10. 10. 1989 objavljamo

javno licitacijo
za odprodajo rabljenih osnovnih
sredstev:

izklicna	cena:	stanje:
1. osebni avto R — 30, letnik 1979	30.000.000 din	registr., vozen.
2. varilni agregat Rade Končar 15 kW	800.000 din	uporaben
3. strojna žaga Fortuna	500.000 din	uporabna
4. ventilator 1,1 kW	300.000 din	uporaben
5. pisalni stroj ERIKA	200.000 din	v okvari
6. pisalni stroj OLIMPIA, — dolgi valj	150.000 din	v okvari
7. pisalni stroj GROMA	100.000 din	v okvari
8. računski stroj QVANTA	100.000 din	v okvari
9. računski stroj OLIVETTI	100.000 din	v okvari
10. računski stroj EVEREST, ročni	100.000 din	v okvari
11. računski stroj BRUNSVIGA	80.000 din	v okvari
12. kosilnica AL-KO 4 — t	100.000 din	v okvari
13. električno kladivo ISKRA EK 132-A-1	100.000 din	v okvari
14. fotokopirni aparat OCE 1415	100.000 din	v okvari
15. razne pisalne mize, nekompletne	20.000 din	nekompeltné
	do 40.000 din	

Ogled je možen 23. 10. 1989 v skladnišču, od 7. do 9. ure. Licitacija bo 23.

10. 1989 ob 10. uri v skladnišču po načelu video — kupljeno.

Polog znaša 10% od izklicne cene. Kupec plača prometni davek. Vsa kupljena osnovna sredstva mora kupec odplačati v 3 dneh po dnevnu licitaciji.

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama in stara mama

MARIJA KLEMENČIČ

iz Dol. Suhorja pri Metliki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izraze sožalja, podarjene vence in cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Novoteksu — konfekciji Novo mesto in Betti Metlika, pevcem za zapete žalostinke ter gospodom župnikom za lepo opravljeni pogrebeni obred.

Žalujoči: sin Jože in Tone z družino

M

Mercator preskrba krško

Komisija za delovna razmerja
DO MERCATOR-PRESKRBA, trg.
podjetje na debelo in drobno,
Krško, CKZ 47

razpisuje prosta dela in naloge

vodja komercialnega oddelka

Poleg z zakonom določenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja šolska izobrazba oziroma srednja šolska izobrazba komercialne smeri
- 4 oziroma 8 let delovnih izkušenj na takšnih ali podobnih delih v komercialni trgovinskih delovnih organizacijah

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi ter opisom delovnih izkušenj na gornji naslov v 15 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po poteku prijavnega roka.



INDUSTRIJA MOTORNIH
VOZIL NOVO MESTO
TOZD ADRIA
TOVARNA OPREME
MIRNA

VABI K SODELOVANJU

mlade in sposobne strokovnjake, ki se želijo uveljaviti z uresničevanjem novih, svežih idej na področju uvažanja samostojnih programov brizgane plastike in avtokonfekcije.

Pričakujemo kandidate z visoko ali višjo izobrazbo tekstilno-konfekcijske, strojne, organizacijske ali ekonomske smeri s smisлом za organizacijo in sodobne metode vodenja.

Ker se uspešno vključujemo v izvoz, pričakujemo tudi aktivno znanje vsaj enega svetovnih jezikov.

Zastavili smo programe in jasno začrtali pot v prihodnost, manjka nam le dovolj ambicioznih in sposobnih strokovnjakov, ki bi preudarno uresničevali naloge in odločno stopali po zastavljeni poti.

Izbranim kandidatom nudimo stimulativni osebni dohodek, za katerega pričakujemo, da bo ob doseganjem rezultatov znatno ugodnejši.

Strokovnim sodelavcem omogočamo sodelovanje z domačimi in tujimi poslovnimi partnerji ter osebni in strokovni razvoj z dopolnilnim izobraževanjem ob delu doma in v tujini.

Če v tem vabilu vidite priložnost, na katero ste čakali, se javite v kadrovski službi v Novem mestu, kjer boste dobili še dodatne informacije.



emona commerce
proizvodnja in trgovina, n.sub.o.,

TOZD OBALA oskrba ladij, letal in maloobmejni
promet, n.sub.o.,

Koper, Verdijeva 4

objavlja prosta dela in naloge

V PROSTI CARINSKI PRODAJALNI NOVO MESTO, Glavni
trg 21:

vodja proste carinske prodajalne

Pogoji: višja ali srednja izobrazba ekonomske ali turistične smeri, aktivno znanje enega tujega jezika, dve leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in trimesečno poskusno delo;

devizno finančni referent

Pogoji: srednja izobrazba ekonomske ali turistične smeri, aktivno znanje enega tujega jezika, eno leto delovnih izkušenj in trimesečno poskusno delo.

prodajalec v PCP II (dva delavca)

Pogoji: srednja izobrazba ekonomske ali turistične smeri, aktivno znanje enega tujega jezika, eno leto delovnih izkušenj in dvomesecno poskusno delo.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: EMONA COMMERCE —

TOZD OBALA, Koper, Verdijeva 4, 66000 Koper.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

V 16. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 13. oktober 1989, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA NOVO MESTO

— Sklep o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta Na Kamenju v Dol. Toplicah — sprememb

— Sklep o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta primarne mestne mreže plinovoda Novo mesto — 1. faza

— Odlok o spremembah odloka o proračunu občine Novo mesto za leto 1989

— Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o povračilu stroškov in o nagradah sodnikom porotnikom Temeljnega sodišča Novo mesto

— Šklep o začasnih ukrepih družbenega varstva zoper Lesni kombinat Novoles, n. sol. o., Straža, TOZD Finalna predelava lesa Straža, n. sol. o., Straža

OBČINA RIBNICA

— Popravek odloka o prenehanju lastninske pravice na območju zazidalnega načrta Sodažica, cona 2,3 — Hosta

OBČINA TREBNJE

— Sklep, s katerim se odreja javna razgrnitve osnutka zazidalnega načrta Cviblje

OSTALE OBJAVE

— Odločba ustavnega sodišča SR Slovenije o ugotovitvi, da dolgoročni družbeni plan občine Ribnica in srednjoročni družbeni plan občine Ribnica v delu, ki se nanaša na ureditveno območje R 7/s-10 z Trgom Velika Vlahovič v Ribnici, nista v neskladju z ustavo in zakonom

Slovenija Moja dežela.



POČITNIŠKI DOM ZZB — NOV LJUBLJANA
BANJOLE, INDIJE 1
52000 PULA

V zalivu CENTINERA v Banjolah je Počitniški dom
ZZB NOV Ljubljana, ki vas vabi na aktivni oddih,
rekreacijo ter počitek.

Nudimo vam:

- bazen z ogrevano morsko vodo
 - trim kabinet
 - športne terene: tenis, namizni tenis, balinišče
 - vodeno rekreacijo
 - zdravniške usluge
 - računalniško usposabljanje in uporabo osebnih računalnikov
 - pizzerijo
 - biljard
 - organizirane izlete ter
 - dobro domačo kuhinjo in zabave s plesom.
- Informacije: tel. 052/73-144, 73-124 in 73-575, POČITNIŠKI DOM ZZB NOV Banjole, Indije 1 Pula.



ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

AMALIJA KRESE

iz Podgorje

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju Doma starejših občanov v Novem mestu, DO Krka-tozd Marketing, DO Novoles TVP. Posebno zahvalo smo dolžni gospodom župnikom za lepo opravljeni obred ter govorniku za izrečene poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 19. oktobra — Etbin Petek, 20. oktobra — Irena Sobota, 21. oktobra — Uršula Nedelja, 22. oktobra — Zorislav Poneljek, 23. oktobra — Severin Torek, 24. oktobra — Dan OZN Sreda, 25. oktobra — Darinka

LUNINE MENE
21. oktobra ob 14.19 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 19. in 21. 10. (ob 20. uri) ameriško znanstvenofant. film Mikrokozmos. 19. in 21. 10. (ob 22. uri) ameriški erotični film Desert s smetano. 20. 10. (ob 19. uri) mestno gledališče ljubljansko Dahavski procesi. 22. (ob 18. in 20. uri) in 23. 10. (ob 20. uri) ameriška komedija Vozniško dovoljenje. 24. in 25. 10. (ob 20. uri) ameriška komedija Vrzi mamo iz vlaka.

CRNOMELJ: 19. 10. (ob 19. uri) ameriški akcijski film Operacija šimpanz. 20. 10. (ob 19. uri) ameriški horor film Maščevanje v ulici brestov. 22. 10. (ob 20. uri) ameriška komedija Strašna mama. 24. 10. (ob 19. uri) ameriški putostolski film Rešitev ob pravem času.

KRŠKO: 19. 10. (ob 20. uri) italijanski western Izivalec. 20. (ob 20. uri) in

stanovanja

ENOSOBNO STANOVANJE v Črnomelu ali okolici iščem. Naslov v upravi lista. (P42-67MO)

STUDENTKI oddam opremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (3468-ST-42)

STANOVANJE V NAJEM ali hišo v oskrbo v Brežicah, okolici na relaciji Brežice—Novo mesto vzame mlad izobraženi par. Tel. (0608) 62-457. (P42-76 MO)

Opremljeno dvoosobno stanovanje v Novem mestu oddam dvema dekletona. Tel. 23-975

službo dobi

V PRIJETNEM lokalu zaposlim samostojno NATAKARICO. Hrana in stanovanje v hiši, nedelje proste. Tel. (061) 881-368. (P41-22MO)

HONORARNO DELO ob vikendih. Obvezni prevoz, plačilo 2 milijardi mesечно. Informacije: Ločna 8/a, Novo mesto, v petek ob 16. uri. (3458-SD-42)

DELAVCA SPREJMEM: službo. Tectyl center, Novo mesto, Pod Trško go-ro 90, tel. 22-372. (P42-72 MO)

DEKLE za delo v bifeju zaposlim. Sobe in nedelje proste. Tel. (0608) 69-138. (P42-26MO)

motorna vozila

ZAMENJAM ali prodam Z 128, letnik 87, za GOLFA, letnik 84. Tel. 23-611, ali 26-416 popoldan.

126P, letnik 1984, prodam. Telefon 23-182.

MITSUBISHI LANCER 1500, letnik 1989, 3 leta garancije, prodam. Tel. 23-619 popoldan.

R 18, letnik 1986, prevoženih 48000 km, prodam po ugodni ceni. Tel. (068) 57-156. (P42-20MO)

JUGO coral 45, skoraj nov, zelo ugodno prodam. Tel. (0608) 75-632. (P42-21MO)

JUGO 45 A, star dve leti, prodam. Tel. 51-333. (P42-23MO)

GOLF diesel, letnik 1986, prodam po ugodni ceni ali menjam za starejši letnik. Tel. (0608) 57-156. (P42-20MO)

ZASTAVO 750, letnik 1979, registriran do julija 1990, prodam. Cena 1200 DEM. Telefon 27-427. (3445-MV-42)

JUGO 45, letnik 12/82, prodam. Tel. 24-439. (3446-MV-42)

Z 101, letni k1984, prodam. Tel. 25-153. (P42-18MO)

JUGO 55 A, letnik 1987, in ZASTAVO 128, letnik 1986, prodam. Tel. 86-181, Muhič, Petane 5, Novo mesto. (3428-MV-42)

GOLF, 1978, ohranjen, prodam. Haj-singer, Dobe 27, Kostanjevica. (3448-MV-42)

Z 750, letnik 1976, registrirano v voz-nem stanju, prodam. Tel. 45-270, popol-dne. (P42-17MO)

Z 101 JUGO 1,1 GX, star dve leti, 18000 km, prodam. Tel. (068) 47-161. (P42-14MO)

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

IZHJABA ob četrtkih. Posamezna številka 12.000 din, naročnina za 2. polletje 250.000 din; za delovne in družbenne organizacije 580.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni: 068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo! Na podlagi imenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Ševidnica in Trebnje.

SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar.

ČASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovno in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefančič.

UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Lazar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran.

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).

IZHJABA ob četrtkih. Posamezna številka 12.000 din, naročnina za 2. polletje 250.000 din; za delovne in družbenne organizacije 580.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni: 068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

068-23-606, 24-200 in 23-610, naročniška služba in mali oglasi 24-006. Nenaročniški rokopisov in fotografij ne vracamo!

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 270.000 din, na prvi ali zadnji strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnja beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni:

</



ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je zapustila naša dražena, mama, stara mama, sestra in teta

ANA PAVLIN

iz Družinske vasi 31

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom in vsem, ki ste našo drogo mamo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje. Še posebej se zahvaljujemo poklicni gasilski enoti, DO Gorjanci-tozd Avtobusni promet Novo mesto, osebju Splošne bolnišnice, gospodu župniku, pevcom in govornici za poslovilne besede. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žaluoči vsi njeni



ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je nepričakovano zapustil skrbni mož, oče, brat in stric

IVAN KOLEGAR

iz Dolenjega Polja 11 pri Straži

Prisrčna hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, darovali vence, cvetje, denar ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala družinam Gimpel in Bradač, vaščanom, sodelavcem Žage in Stoli Novoles, razredničarki in sošolcem 4. letika SSGT, pevcom za ganljivo petje, govornikoma za poslovilne besede in g. župniku za opravljeni obred.

Njegovi

ZAHVALA

V 89. letu nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA PIRNAR

iz Hrastja pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom Hrastja in Dolenje vasi za izrečeno sožalje, darovano cvetje in pomoč v težkih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo sosedom za večletno pomoč in prijaznost, ki so jo izkazovali naši mami. Hvala župniku za opravljeni obred in pevcem za poslovilne pesmi ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni



ZAHVALA

Po težki bolezni nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga

SONJA PLUT

roj. Brunskole

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so pokojni pomagali med težko boleznijo, sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem, ki so ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Žaluoči: vsi njeni



ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, ata in stari ata

POLDE ŠTEPEC

iz Dolnjih Prepreč 8 pri Šentlovrencu

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali in izrazili sožalje s stiskom rok ali cvetjem. Posebna zahvala lovskim družinam, zlasti družini Velika Loka za ves trud in poslovilne besede, izrečene ob odprttem grobu, pevskemu zboru iz Grosupljega in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žaluoči: vsi njegovi



ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

MARIJE NOVAK

iz Nestopljje vasi 8 pri Semiču

se prisrčno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom za nesebično pomoč, tolajočo ter izrečeno sožalje. Posebej se zahvaljujem družinama Didovič in Plut, OO ZZZB NOV Kot pri Semiču, DU Semič, govornicama Ivanki Šuštaršič in Nežki Bezek, osebju noveške bolnišnice in praporščakom. Hvala cerkvenim pevcem, gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred ter vsem, ki ste mojo mamo pospremili k zadnjemu počitku in njen grob zasuli s cvetjem.

Žaluoči hčerka z družino in ostalo sorodstvo



Zaman te iščejo naše oči, zaman te
kliče naše srce, srce ljubeče v grobu
zdaj spi, nam pa rosijo se solzne oči.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 55. letu starosti zapustil naš dobrí mož, ate, sin, brat in stric

FILIP PUCELJ

iz Škocva pri Tržiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, posebno Lindičevim, Gačnikovim, Metalni iz Krmelja za vso pomoč, govornikoma Jamšku in Močniku ob odprttem grobu, godbi iz Sevnice, gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žaluoči: žena Fani, otroka Stanko, Marinka, mama ter ostalo sorodstvo



ZAHVALA

Po dolgi bolezni nas je v 66. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, deda, pradeda, brat in stric

RAFAEL KENDA

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Posebno smo hvaljeni sosedji Francki Križ za vsestransko pomoč, komandirju PM Metlika, vsem uslužbenec milice Metlika in Črnomelja, godbi ljudske milice, DO Integral tozd Promet in delavnice Črnomelj, ZB Metlika in klubu upokojenih delavcev »Maks Perc« iz Novega mesta. Hvala za poslovilne besede Ivanu Želcu in Slobodanu Udovičiću. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi



Kje si, ljubi mož, očka,
kje tvoj zlati je obraz,
kje twoje zlato je srce,
kje twoje pridne so roke,
ki skrbeli so za nas?

ZAHVALA

V najlepšem obdobju življenja, star komaj 36 let, nas je zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat, vnuk, nečak, bratranec, zet in svak

ALOJZ KLOBUČAR

iz Črnomelja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom z Zadružne ceste in iz Ul. 11. avgusta, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje, podarili vence in cvetje ter tako številno spremili našega Lojzeta na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo izražamo DO GOK Črnomelj za pomoč in razumevanje v času bolezni ter za organizacijo pogreba, tov. Panjanu za poslovilne besede, učencem 3.c in 8.b razreda OŠ Mirana Jarcia Črnomelj za darovano cvetje in gospodu župniku za opravljeni obred. Prav tako se zahvaljujemo dr. Ninoslavu Radovanoviču in njegovi zdravniški ekipi klinike za srce in ožilje iz Sremske Kamenice, ki so se trudili ohraniti njegovo življenje. Vsem ponovno prisrčna hvala!

Žaluoči: žena Jožica, sinova Robi in Gregor, mama Marija in ostalo sorodstvo



Ljubezen, delo, skrb in trpljenje,
draža mama, Tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, babica, prababica in teta

TEREZIJA ZUPANIČ

iz Vranovič 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje, ustno ali pisno izrazili sožalje ter pokojnico v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Prisrčna hvala OOS KOVINAR Črnomelj, ŽB NOV Črnomelj, DPQ in KS Litostroj Ljubljana, ZTO TOZD UVP Novo mesto, OOS TOZD Gozdarsvo Črnomelj, DO BETI Črnomelj in MPZ BELT Črnomelj, tov. Starihovi za poslovilne besede, cerkvenemu pevskemu zboru iz Črnomelja za lepo zapeče pesmi pred domačo hišo in obredom ter gospodu župniku iz Podzemlja in Črnomelja za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni



Ljubezen, delo, skrb in trpljenje,
draža mama — tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tačka

ALOJZIJA HROVATIČ

rojena Turk

iz Stranske vasi 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali, darovali toliko prelepega cvetja, ustno ali pisno izrazili sožalje ter pokojno v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku. Prisrčna hvala združenju osebju kirurškega in intenzivnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, OOS SGP Pionir-tozd MKI SI, DO Dolenjska, GD Stranske vas, Šmilje, Lekovnice, gospodom dekanu in prodekanu za tako lepo opravljen obred, še posebej gospodu dekanu za prelepje besede slovesa, pevskemu zboru Ruperč Vrh za čustveno zapeta pesmi in tov. Marjanoviču za poslovilne besede ob odprttem grobu. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

989

Portret tega tedna

JANEZ MIKLIČ



teksti in tudi že otroka, ki sta še v osnovni šoli. V konicah, kakršna je na primer spravilo sena, priškočijo na pomoč tudi bratje.

Janezu je bilo komaj dobrej 15 let, ko je rak družini vzel očeta. Odločeno je bilo, da kmetijo preuzeče. Naredil je dveletno kmetijsko šolo, kar mu je pri kmetovanju, kar ga zahtevajo današnji časi, seveda v veliko korist. Ker gre razvoj tudi v tej panoragi naprej, to niti ni dovolj, spremjava ga z branjem strokovnih knjig in revij, v veliko pomoč pa so kmetom tudi zadružni pospeševalci, pravi Janez Miklič, ki je vedno dober kooperant novomeške za druge. Kmetija je danes povsem opremljena s stroji, veliko ima svojih, nekaj pa tudi v strojni skupnosti s še dvema kmetoma. Ko je začel, ni bilo na kmetiji nobenega stroja, v hlevu pa par volov in krav. Da je zaslužil za prvi pripomoček, spomni se, da je bila kosilnica, je hodil zidarjem pomagat mešat malto. Kasneje je nekaj let okrog »cimermani«, da je kupoval stroj za strojenje, naredili pa so tudi lepo novo hišo za mlado družino.

Zdaj kot rečeno ob kmetovanju po štiri ure dela pri bratu, kar je pomembno dodaten vir dohodka ob tistem od kmetijstva. Slednji je dandas majhen, z njim bi bilo življenje bolj žalostno, pravi Janez. Včasih je bilo vseeno malo bolje, doda in še upanje, da bo spet tako, saj »vendar ne moremo pustiti, da vse propade«. Sam kljub težavam in neugodnemu položaju kmetijstva nikoli ne razmišlja, da bi vse skupaj pustil, saj z zemljoi živi od malega in je navezan na njo, prav tako na Gorenje Kamencem, ki so se v zadnjih letih zelo razvile. Za to so skoraj vse naredili sami ljudje, z delom in denarjem. Ljudje so že vedeli – se spet nasmeje Janez – da se pripravlja nekaj novega, ko sem se z zeleno aktovko pojabil v vasi. S sloganom delom se da vse, meni, in ravno sedaj dela načrte, kako bi ob precej velikem obnovljenem vinogradu na Trški gori obnovil staro zidanico. Gotovo mu bo uspelo, pa naj so časi še tako slabi.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ



NOVI KOČEVSKI VREMENAR – Stane Lukavečki bo v kratkem postal uradni »vremenar« za Kočevje.

Vremenar Stane

»Stane« velja z veliko in malo začetnico — Opa zovalnica v Kočevju

KOČEVJE — Meteorološka opazovalnica v Kočevju po smrti njenega vodje Oskraja Kopitarja ni več delala. V zadnjih dneh pa spet slišimo po radiu tudi poročila o vremenu v Kočevju. Novi kočevski vremenar je Stane Lukavečki, upokojenec, ki ima meteorološko opazovalnico pri svoji hiši v Prešernovi ulici.

Njegova opazovalnica še ni dokončno opremljena. Montirane so že naprave za merjenje temperature zraka, vlage, merilec intenzivnosti in višine padavin (ombrograf), količine padavin (ombrometer) in ekstremni termometri, ki kažejo najmanjši in najvišje temperature v 24 urah. Montirati pa je bilo treba še vetromer (anemograf)-napravo za merjenje hitrosti vetra po smerih in UKV postajo ter še napravo za merjenje sončnega obsevanja na kvadratni meter.

Stane je povedal, da se bo njegovo delo uradno začelo, ko bo sklenjena pogodba z meteorološkim zavodom, dejansko pa že od 4. oktobra po 3-krat na dan poroča, zaenkrat kar po telefonu.

J. PRIMC

VEČER ŠPANSKE GLASE

OTOČEC — Na Otočcu se bo v jesensko-zimskem času zvrstilo več zabavnih prireditv. Že ta eden bo dokaj pester. Vsi, ki radi zahajajo v disk, lahko pričakujejo ob najnovejši disk glasbi ali evergreenih prviži do juntranjih ur. Danes, 19. oktobra, pripravljajo v otoški diskoteki večer španske glasbe, gostom pa bo na voljo cela paleta kvalitetnih primorskih vin in pršutov. Jutri, bo nagradno tekmovanje za izbor najboljšega plesalca v new beatu. Tudi vsi, ki ne blestijo v plesu, bodo prišli na svoj račun — pri tekmovanju s špageti, na primer. V soboto bodo obiskovalci lahko izbirali med najnovejšimi disk ritmi ali pa si bodo v moteški restauraciji ogledali nastop Alberta Gregoriča ali celo zapeli z njim najbolj znane latinskoameriške pesmi.

V soboto z vlakom v Tržiče

Tretja kulturno-zabavna prireditev — Predstavitev prospekta — Slovenski običaji, pesmi itd.

SEVNICA — Sevnico turistično društvo pripravlja v sodelovanju s krajevno skupnostjo Tržiče že tretje »Jesenjsko srečanje v Tržiču«, in sicer v soboto, 21. oktobra. Ta turistična, zabavno-kulturna prireditev bo letos še bolj posavska in slovenska, združili pa jo bodo s predstavljivo novega prospekta Posava.

Tudi letos bo peljal iz Sevnice v Tržič poseben vlak s približno 500 sedeži. Preden bo vlak ob 10. uri zasploh prelezen dolenski krajem v Mirenki dolini naproti, bodo pripravili Sevnčani pester kulturni spored. Med približno poluravnim postankom Boštanj bodo Boštanski fantje in dekliški oktet KUD Anton Umek-Okiški uprizorili jurjevanje in oglarjenje v pesmi in dejajih. Na železniški postaji v Jelovcu bodo domačini prikazali delo mladičev s cepci, čiščenje in pekljanje žita in še kakih.

V Tržiče bo vlak prispel ob 11. uri in po pozdravu predstavnika krajevne skupnosti bodo potniki z železniške postaje pripeljali z okrašenimi vozovi do prirošča jesenskega srečanja 89. do šole. Tamkaj bodo za ljubitelje ribolova pripravili na Mirni tekmovanje ribičev. Sledile bodo razne družabne igre in prikaz domača obrti. Za dobro voljo bo poskrbel tudi ansambel Dolenčari.

Lačen ne bi smel biti nihče. Kdo si bo pravočasno nabavil vozovnico (po 100.000 din) za poseben vlak, bo lahko poteši prazen želodec z domačimi krvavicami, sirovimi strukljki, matvezem z zemljem, kisle juho z žganci, na vlaku pa že z drobnim pecivom. Na voljo bo tudi divjadična in ribe, pečen kostanj, suho sadje, izdelki iz medu itd. Ob 18. uri bodo vozovi goste oz. potnike posebnejšega turističnega vlaka odpeljali nazaj na železniško postajo v Tržiču.

P. P.



PREDSTAVITEV BETINIH MODELOV — Sredi oktobra so na Vinomeru pri Metliku zaključili s predstavljivimi Betinimi modeli iz kolekcije pomladopletje 90, ki so jih pripravili za svoje poslovne partnerje. Na več kot 30 modnih revijah, ki so trajale že od avgusta, so manekenke iz šole, ki deluje v okviru moderne sekcije novomeškega Domu JLA, komercialno pa nastopajo preko reklam studij Marka Klinca, predstavile številne zanimive modele, med katerimi so najbolj navdušile kopalte. Kako bodo šli novi modeli v prodajo, je seveda odvisno tudi od cene, o kateri lahko danes le ugibamo, čeprav je eden od predstavnikov velikega zagrebškega trgovskega podjetja dejal, da cena sploh ni pomembna, če je le kolekcija lepa. (Foto: M. B.-J.)

Na Primskovem odkrili jamo

Čeprav ni velika, ima skoraj vse kraške kapniške oblike — Zaslubi, da bi jo čimprej zaščitili

Pri širjenju ceste na Primskovem na Dolenskem so delavci SCT na klancu Kremenjak odkrili podzemelsko jamo. Vhod vanjo je v pobočju tik zraven ceste. Jamo lahko razdelimo na dva dela. Prvi, vhodni del je dolg okoli 8 m, širok 1,5 m in na koncu visok preko 3 m. V ta del, ki ima po stenah lepe kapniške tvorbe in je v začetku precej strm, je mogoče priti vzvratnem in brez opreme. Za drugi del jame, ki je še bogatejša s stensko sigo, pa je potrebna vrv in nekaj plezalske spremnosti. Vhod v ta del je dolg oz. globok približno 6 m, in sicer se navpično spusti ob sigasti skupini, sezavljeni iz ovalnih krogel. Ta, drugi del jame je precej večji od prvega, saj je dolg kakih 7 m, širok 5 in visok preko 8 metrov. V tem prostoru je veliko kapniških zaves, med njimi so nekatere tudi prosojne. Po stenah so različne kapniške tvorbe, najde pa se tudi 1,2 m dolg kap-

niški steber. Na dnu jame je na enem koncu precej kamnenja, ki se je vsulo ob miniranju, ko so širili cesto, drugi del dna pa se nadaljuje v zelo ozkem in nepruhodnem, a precej dolgem rovu, ki je do polovice zlati s kristalno čisto vodo.

Jama na splošno ni velika, klubje mu pa premore skoraj vse kapniške oblike, ki jih srečamo v kraškem podzemljiju. Odkritje so si že ogledali članji jamarške sekcije, vendar nam nihovom mnenju še ni znano. Dejstvo pa je, da jama še sedaj ni zaščitena. Tako je dostopna tudi nepridiprovom, ki lahko in so tudi že naredili nekaj škode s tem, da uničujejo, kar je narava ustvarjala tisočletja.

M. B.-J.

MIHA OVNIK



LEPOTA PODZEMLJA — Sigasta skupina, dolga nad dva metra. (Foto: M. O.)

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenskega lista

Zrebi je ta teden dodelil nagrado Studia D MARJICE CENTA iz Dol pri Litiji. Lestvica pa je ta teden z dvema novima skladbama takšna:

- 1 (1) Slovenci smo veseljaki — ANSAMBL I. RUPARJA
- 2 (2) Glažek je naš — ANSAMBL F. MIHELIČA
- 3 (5) Vsak na svetu — ANSAMBL M. KAPŠA
- 4 (6) Slovenska polka — SLOVENIJA
- 5 (3) Ka pa zdaj? — ANSAMBL J. BURNIKA
- 6 (9) Gremo v Planico — GORENJC
- 7 (4) Šopek za mamico — RŽ
- 7 (7) Florjanska polka — VESNA
- 9 (8) Čaša sreče — TONI VERDERBER
- 10 (—) Moja Gorenjka — VESNA

Prelog za prihodnji teden: Hrepnenje v dežu — VESNA

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

PSI NASTOPILI

MIRNA — Prejšnjo nedeljo pa dneje je bil na Mirni kinoloski praznični katerem je prikazalo spletne in z okrog 40 psov. Na prireditvi na mestnem nogometnem igrišču so nastopili psev domačega društva iz Podljenc, republiškega centra in Podljenc ter psi KPD Dob in UNZ Novo mesto.

Slovenija Moja dež



Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Po sledeh treh klicev v kontaktni rubriki »Halo, tukaj Dolenjski list«

Bralec J. F. iz Novega mesta se je pritožil čez urejenost Glavnega trga v Novem mestu, zlasti pa ga je zmotilo, ker sta doprsna kipa Janeza Trdine in Dragotina Ketteje povsem zaraščena z zelenjem. Zanimalo, ga je, kdo je za to odgovoren, hkrati pa je predlagal, naj bi se za primočno urejenost oben kipov zavzel tudi na Zavodu za šolstvo, ki deluje na rotovžu. Bralec je menil še, da bi moral biti rotovž kot sredična točka trga lepo urejen in oskrbovan.

GG Novo mesto, tozd vrtnarstvo in hortikultura skrbijo za urejenost zelenih površin v Novem mestu, zato smo poklicani direktorja tega tozda Franca Bartolja. Bartolj nam je povedal, da so se na rotovžu že dalj časa opravljala večja obnovitvena dela, ki so bila potrebna po požaru. Zaradi tega je bila okoli rotovža postavljena lesena ograja in delavci vrtnarje niso mogli do oben kipov. Danes (v petek, 13. oktobra, op.p.) pa so že poskrbeli za oba kipa. »Veseli nas, da se Novomeščani tako zanimajo za videz mesta,« je k temu dodal Bartolj.

T. D. iz Novega mesta je klical zaradi urejenosti in delovanja parkirne službe na novomeškem Glavnem trgu. Menil je, da se nikjer na svetu ne dogaja tako kot v Novem mestu, kjer morajo avtomobilisti lovitki inkasante. Navedel je primer Ljubljane, kjer je na velikih par-

kirišči že večkrat parkiral, pa so inkasanti prišli k njemu že takoj ob začetku parkiranja, ali pa po koncu.

Odgovor smo dobili na novomeški Komunalni, v sektorju za splošno komunalno pri Simonu Štuklju. Štukelj je povedal, da je novomeško parkirisce na Glavnem trgu nekaj posebnega, saj čez den poteka tudi tranzitni promet. Zato inkasanta, ponavadi delata dva na izmeno, težko ugotovita, kateri kateri ne. Prav zato inkasanta pišeta obvestila in jih zatikata za brišalice, avtomobilisti pa lahko parkirino poravnajo pri njiju ali pa na blagajni Komunale. Štukelj je še dodal, da mnogi vozniki nočijo plačati parkirnine, nekateri tudi pobegnjo. Kdor to večkrat ponovi, ga dajo sodniku za prekrške. Sicer pa je menil, da parkiranje zaradi parkirne službe še ni povsem urejeno. Komunala pa od njega nima nobenega dohodka.

J. F. z Broda v Novem mestu nam je sporočil, da njegov sosed A. J. na črno gradi stanovanjsko hišo. A. J. so že prijavili inšpekciji, vendar se gradnja hiše neprekiniteno nadaljuje. J. F. je zanimalo, zakaj urbanistični inšpektor Janez Železnik iz Uprave inšpekcijskih služb ne pride nič bližu.

Poklicani smo Janeza Železnika, ki nam je povedal, da ve za ta primer, ampak doslej še ni imel časa, da bi si to črno gradnjo ogledal, ker sta za območje 4 občin samo dva inšpektorja. Omenil je še, da se mu zdi, da je A. J. že zaprosil

FOLKLORA VABI

KRŠKO — Plesni studio »Videm«, vpiše vse ljubitelje ljudskih plesov, pesmi in glasbe v na novo ustanovljeno folklorno skupino. Vpi in prva vaja bošta hkrati v petek, 20. oktobra, ob 18. uri v telovadnicni Dijaškega doma Milke Kerin, Krško.

MEDNARODNA ZLATARSKA RAZSTAVA

CELJE — Od 13. do 20. oktobra je v lapidariju tukajšnjega Pokrajinskog muzeja XXII. mednarodna zlatarska razstava, ki jo spremlja vrsta drugih predstav. Razen predstavljivosti zlatarskih izdelkov obsegajo program s slikarsko in filatelistično razstavo, komercialne dneve, nastop slovenskih filharmonikov, strokovne pogovore o zlatarstvu, urarsko delavnico itd.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralcem. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremeniši, morda koga pohvaliliš, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Poklicete nas lahko vsak četrtek popoldan, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnili.

Razstresena sem, veste, leta, utrujenost, se je izmotavala tovarišica Klotilda Zračnik.

Vse to je res, vendar so napake pri vašem delu le malce prevele, ni hotel odstopiti tovariš sekretar.

Tik pred penzijo sem, veste, je zaigrala na zadnjo kartu tovarišica Zračnik.

Ce je tako, pa kapo dol, se je

pritel topiti tovariš sekretar.

Na drugem koncu Repičeve draže je imel pogovor tovariš Rdečnik s tovarišem Sindičem.

Med delavci vas je premallo videti.

Očitek sprejmem.

V teh burnih dneh je delo sindikata skoraj v ilegalu.